

โครงการทดสอบระบบกรีดสองหน้าแบบสลัดในสวนยางพาราของ
เกษตรกรที่จังหวัดสงขลา

Testing Double Cut Alternative Tapping System in the Farmer's Rubber
Orchard at Songkhla Province

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โดย

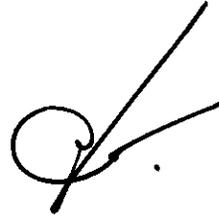
สายัณห์ สดุดี
อิบรอเฮม ยี่ดำ

ภาควิชาพืชศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ปี 2553

กิตติกรรมประกาศ

โครงการทดสอบระบบกริดสองหน้าแบบสลับในสวนยางพาราของเกษตรกรที่จังหวัดสงขลา ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากโครงการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนเครือข่ายการวิจัยภาคใต้ตอนล่าง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประจำปี 2552 โดยได้รับความร่วมมือจากภาควิชาพืชศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โครงการดังกล่าวได้สำเร็จลงด้วยดีทุกประการ จึงขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

รองศาสตราจารย์ ดร.สายันห์ สดุดี
หัวหน้าโครงการวิจัยฯ

บทคัดย่อ

ได้มีการรายงานว่า ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดเป็นระบบกรี๊ดที่มีแนวโน้มเพิ่มผลผลิตของยางพารา และจะช่วยยืดอายุการกรี๊ด ดังนั้นจึงได้มีการนำไปทดสอบในระดับสวนของสองพื้นที่ในจังหวัดสงขลา คือ อำเภอหาดใหญ่ มีลักษณะเนื้อดินเป็นดินเหนียว และดินร่วนปนทราย ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง และอำเภอนาหม่อม มีลักษณะเป็นดินทรายปนร่วน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ผลการทดลองพบว่า การใช้ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด ($2x \frac{1}{3}S \ d/3$) ในอำเภอหาดใหญ่ ซึ่งมีความถี่ในการกรี๊ดต่ำ มีแนวโน้มให้ปริมาณเนื้อยางแห้งสะสมในหน่วยกรัมต่อต้นสูงกว่าระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดียว 21-22 เปอร์เซ็นต์ ขณะที่การใช้ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด ($2x \frac{1}{3}S \ d/2.d/3$) ในอำเภอนาหม่อม ซึ่งมีความถี่ในการกรี๊ดสูง ทำให้ปริมาณเนื้อยางแห้งสะสมเพิ่มขึ้นเพียง 9-10 เปอร์เซ็นต์ โดยคุณภาพของผลผลิตภายใต้ระบบกรี๊ดดังกล่าวในสองพื้นที่มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญกับระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดียว เส้นรอบวงลำต้นในอำเภอหาดใหญ่ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดมีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับระบบกรี๊ดแบบหน้าเดียว แต่ในอำเภอนาหม่อมไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ในขณะที่ผลตอบแทนที่ได้รับ ความสิ้นเปลืองเปลือกรของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดมีแนวโน้มสูงกว่าระบบกรี๊ดแบบหน้าเดียวแต่ไม่มีความแตกต่างทางสถิติทั้งสองพื้นที่ ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดช่วยปรับปรุงสรีรวิทยาของน้ำยาง ดังนั้นการใช้ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดสามารถเพิ่มผลผลิตของยางพาราให้แก่เกษตรกร แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระบบกรี๊ดและสภาพพื้นที่ด้วย

คำสำคัญ : ยางพารา ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด ผลผลิตน้ำยาง สงขลา

Abstract

Recently, it has been reported that double cut alternative tapping system (DCA) trends to increase latex yield with an increase of life-span of tapping period. Therefore, DCA tapping system was introduced to be tested at two districts of Songkhla province: Hat Yai district (loam and loamy sand soil, moderate fertility) and Namom district (sandy loam, low fertility). The result showed that DCA tapping system in Hat Yai ($2 \times \frac{1}{3} S \frac{d}{3}$ (t,t), low frequency) and Namom ($2 \times \frac{1}{3} S \frac{d}{2} \cdot \frac{d}{3}$ (t,t), high frequency) districts trended to provide higher cumulated dry weight than that of the conventional tapping system (21-22 and 9-10 % for the yield parameter of g/tree, g/t/tapping, respectively). The dry rubber content (DRC) in both districts were significant difference between the treatments. However, the circumference expansion rate of DCA tapping system in Hat Yai district was significant higher than that of the conventional tapping system, but DCA tapping system in Namom district was not significant difference. While, income return, bark consumption of the DCA tapping system trended to be higher in both districts, but were not significant difference. DCA tapping system improved latex physiology. Therefore, the DCA tapping system can increase the yield of rubber tree. However, it also depends on the tapping system and topography of planting area.

Keywords : *Hevea brasiliensis*, DCA tapping system, latex yield, Songkhla

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
Abstract	ค
สารบัญเรื่อง	ง
สารบัญภาพ	จ
สารบัญตาราง	ช
บทนำ	1
บทที่ 1 : ตรวจสอบเอกสาร	
1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของยางพารา	2
2. การปลูกยางและการกรีดยาง	3
3. ระบบกรีดยาง	4
4. โครงสร้างของเปลือกยางและท่อน้ำยาง	4
5. น้ำยาง	6
6. ความสัมพันธ์ของเปลือกยางและการกรีดยางต่อผลผลิตน้ำยาง	8
7. การวิเคราะห์น้ำยาง	9
8. การเพิ่มผลผลิตน้ำยางของยางพารา	10
9. ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีด (Double Cut Alternative Tapping System; DCA)	12
บทที่ 2 : วิธีการวิจัย	
1. อุปกรณ์และวิธีการศึกษา	14
2. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	17
บทที่ 3 : ผลการวิจัย	
1. สภาพพื้นที่	22
2. ผลผลิตยาง	23
3. ปริมาณเนื้อยางแห้ง	31
4. รายได้เฉลี่ย	34
5. ความสิ้นเปลืองเปลือก	36
6. อัตราการขยายขนาดเส้นรอบวงของลำต้นยางพารา	39
7. องค์ประกอบทางชีวเคมีในน้ำยาง	41
บทที่ 4 : วิจารณ์	47
บทที่ 5 : สรุปผล	50
เอกสารอ้างอิง	51
ภาคผนวก	57

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงภาพตัดขวางสามมิติของเปลือกยางพารา	5
2	ลักษณะอนุภาคยางธรรมชาติ	7
3	พื้นที่ทดลองระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดในอำเภอหาดใหญ่ (สวนที่ 1 และ 2) และอำเภอนาหม่อม (สวนที่ 3 และ 4) จังหวัดสงขลา	15
4	เปรียบเทียบระหว่างการเปลี่ยนรอยกรี๊ดของระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดกรี๊ดเดียว (ก) และระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด (ข)	16
5	เปรียบเทียบผลผลิตยางแห้งสะสม (กรัมต่อต้น) ระหว่างการกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดียวและการกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่	24
6	เปรียบเทียบผลผลิตยางแห้งสะสม (กรัมต่อต้น) ระหว่างรอยกรี๊ดบนและรอยกรี๊ดล่างของการกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่	24
7	เปรียบเทียบผลผลิตยางแห้งสะสม (กรัมต่อต้น) ระหว่างการกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดียวและการกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอนาหม่อม	25
8	เปรียบเทียบผลผลิตยางแห้งสะสม (กรัมต่อต้น) ระหว่างรอยกรี๊ดบนและรอยกรี๊ดล่างของการกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอนาหม่อม	26
9	เปรียบเทียบผลผลิตยางแห้งเฉลี่ย (กรัมต่อต้นต่อครั้งกรี๊ด) ระหว่างการกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดียวและการกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่	28
10	เปรียบเทียบผลผลิตยางแห้งเฉลี่ย (กรัมต่อต้นต่อครั้งกรี๊ด) ระหว่างรอยกรี๊ดบนและรอยกรี๊ดล่างของการกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่	28
11	เปรียบเทียบผลผลิตยางแห้งเฉลี่ย (กรัมต่อต้นต่อครั้งกรี๊ด) ระหว่างการกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดียวและการกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอนาหม่อม	29
12	เปรียบเทียบผลผลิตยางแห้งเฉลี่ย (กรัมต่อต้นต่อครั้งกรี๊ด) ระหว่างรอยกรี๊ดบนและรอยกรี๊ดล่างของการกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอนาหม่อม	30
13	เปรียบเทียบปริมาณเนื้อยางแห้ง (เปอร์เซ็นต์) ระหว่างการกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดียวและการกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่	31
14	เปรียบเทียบปริมาณเนื้อยางแห้ง (เปอร์เซ็นต์) ระหว่างรอยกรี๊ดบนและรอยกรี๊ดล่างของการกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่	32

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
15	เปรียบเทียบปริมาณเนื้อยางแห้ง (เปอร์เซ็นต์) ระหว่างการกรีดยุทธวิธีแบบรอยกรีดเดียวและการกรีดยุทธวิธีแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอนาหม่อม	33
16	เปรียบเทียบปริมาณเนื้อยางแห้ง (เปอร์เซ็นต์) ระหว่างรอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของการกรีดยุทธวิธีแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอนาหม่อม	33
17	เปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยต่อต้น (บาท) ระหว่างการกรีดยุทธวิธีแบบรอยกรีดเดียวและการกรีดยุทธวิธีแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่	34
18	เปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยต่อต้น (บาท) ระหว่างการกรีดยุทธวิธีแบบรอยกรีดเดียวและการกรีดยุทธวิธีแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอนาหม่อม	35
19	เปรียบเทียบความสิ้นเปลืองเปลือก (มิลลิเมตร/ครั้งกรีดยุทธวิธี) ระหว่างการกรีดยุทธวิธีแบบรอยกรีดเดียวและการกรีดยุทธวิธีแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่	36
20	เปรียบเทียบความสิ้นเปลืองเปลือก (มิลลิเมตร/ครั้งกรีดยุทธวิธี) ระหว่างรอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของการกรีดยุทธวิธีแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่	37
21	เปรียบเทียบความสิ้นเปลืองเปลือก (มิลลิเมตร/ครั้งกรีดยุทธวิธี) ระหว่างการกรีดยุทธวิธีแบบรอยกรีดเดียวและการกรีดยุทธวิธีแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอนาหม่อม	38
22	เปรียบเทียบความสิ้นเปลืองเปลือก (มิลลิเมตร/ครั้งกรีดยุทธวิธี) ระหว่างรอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของการกรีดยุทธวิธีแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอนาหม่อม	38

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงส่วนประกอบของน้ำยางธรรมชาติ	6
2	ส่วนประกอบของเนื้อยางแห้ง	7
3	แสดงลำดับของการกรีดยางในแต่ละระบบกรีดยางของสวนที่ 1 และสวนที่ 2	16
4	แสดงลำดับของการกรีดยางในแต่ละระบบกรีดยางของสวนที่ 3 และสวนที่ 4	17
5	ผลการวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหาร N P และ K ในดินที่ระดับความลึก 15 เซนติเมตรจากผิวดินของสวนทดลองระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีด อำเภอหาดใหญ่ และอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา	22
6	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลผลิตยางแห้งสะสม (กรัมต่อต้น) ระหว่างการกรีดยางแบบรอยกรีดเดียว และการกรีดยางแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่และอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา	27
7	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลผลิตยางแห้งเฉลี่ย (กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีดยาง) ระหว่างการกรีดยางแบบรอยกรีดเดียวและการกรีดยางแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่และอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา	30
8	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายได้เฉลี่ยต่อต้น (บาท) ระหว่างการกรีดยางแบบรอยกรีดเดียวและการกรีดยางแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่และอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา	35
9	เปรียบเทียบค่าอัตราการขยายตัวของเส้นรอบวงลำต้น (เซนติเมตร) ระหว่างระบบกรีดยางแบบรอยกรีดเดียวและสองรอยกรีดในสวนทดลองอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	39
10	เปรียบเทียบค่าอัตราการขยายตัวของเส้นรอบวงลำต้น (เซนติเมตร) ระหว่างระบบกรีดยางแบบรอยกรีดเดียวและสองรอยกรีดในสวนทดลองอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา	40
11	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราการขยายตัวของเส้นรอบวงลำต้น (เซนติเมตร) ระหว่างการกรีดยางแบบรอยกรีดเดียวและการกรีดยางแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่และอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา	40
12	แสดงปริมาณเนื้อยางแห้ง (%DRC) ปริมาณซูโครส [Suc] ปริมาณอินทรีนทีรีฟอสฟอรัส [Pi] และปริมาณรีดิวส์ไฮดรอล [R-SH] ที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำยางของระบบกรีดยางแบบรอยกรีดเดียวและรอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีด ของสวนที่ 1	42

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	แสดงปริมาณเนื้อยางแห้ง (%DRC) ปริมาณซูโครส [Suc] ปริมาณอนินทรีย์ฟอสฟอรัส [Pi] และปริมาณรีดิวส์ไรฮอล [R-SH] ที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำยางของระบบกรีดแบบ รอยกรีดเดี่ยวและรอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของระบบกรีดแบบสองรอยกรีด ของสวนที่ 2	43
14	แสดงปริมาณเนื้อยางแห้ง (%DRC) ปริมาณซูโครส [Suc] ปริมาณอนินทรีย์ฟอสฟอรัส [Pi] และปริมาณรีดิวส์ไรฮอล [R-SH] ที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำยางของระบบกรีดแบบ รอยกรีดเดี่ยวและรอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของระบบกรีดแบบสองรอยกรีด พื้นที่อำเภอ หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	43
15	แสดงปริมาณเนื้อยางแห้ง (%DRC) ปริมาณซูโครส [Suc] ปริมาณอนินทรีย์ฟอสฟอรัส [Pi] และปริมาณรีดิวส์ไรฮอล [R-SH] ที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำยางของระบบกรีดแบบ รอยกรีดเดี่ยวและรอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของระบบกรีดแบบสองรอยกรีด ของสวนที่ 3	44
16	แสดงปริมาณเนื้อยางแห้ง (%DRC) ปริมาณซูโครส [Suc] ปริมาณอนินทรีย์ฟอสฟอรัส [Pi] และปริมาณรีดิวส์ไรฮอล [R-SH] ที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำยางของระบบกรีดแบบ รอยกรีดเดี่ยวและรอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของระบบกรีดแบบสองรอยกรีด ของสวนที่ 4	44
17	แสดงปริมาณเนื้อยางแห้ง (%DRC) ปริมาณซูโครส [Suc] ปริมาณอนินทรีย์ฟอสฟอรัส [Pi] และปริมาณรีดิวส์ไรฮอล [R-SH] ที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำยางของระบบกรีดแบบ รอยกรีดเดี่ยวและรอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของระบบกรีดแบบสองรอยกรีด พื้นที่อำเภอ นาทม่อม จังหวัดสงขลา	44

บทนำ

ยางพาราเป็นพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทย และยังมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกรชาวสวนยางพารา จากการเปลี่ยนแปลงของราคายางธรรมชาติในทิศทางที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา ทำให้เกษตรกรเร่งเพิ่มผลผลิตของตนเองให้มีปริมาณเพิ่มขึ้น โดยการเพิ่มความถี่ในการกรีดยาง ถึงแม้ว่าการกรีดยางถี่สามารถให้ผลผลิตสะสมต่อปีสูงเนื่องจากจำนวนวันกรีดยางเพิ่มขึ้น แต่ผลผลิตต่อครั้งกรีดยาง และปริมาณเนื้อยางแห้งกลับลดลง ความสิ้นเปลืองเปลือกสูงขึ้น เปลือกงอกใหม่บาง และจำนวนต้นยางพาราแสดงอาการเปลือกแห้งสูง ซึ่งมีผลกระทบต่อผลผลิตรวมในระยะยาว เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงมีงานวิจัยเกี่ยวกับระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีด (Double Cut Alternative Tapping System: DCA) ซึ่งเป็นระบบกรีดยางที่มีสองรอยกรีดในต้นยางพาราหนึ่งต้น โดยรอยกรีดแรกเปิดกรีดที่ระดับความสูง 80 เซนติเมตรจากพื้นดิน (รอยกรีดล่าง) ส่วนรอยกรีดที่สองเปิดกรีดที่ระดับความสูง 150 เซนติเมตรจากพื้นดิน (รอยกรีดบน) และมีช่วงห่างระหว่างรอยกรีดทั้งสอง 75-80 เซนติเมตร เพื่อลดการแข่งขันระหว่างรอยกรีด (Gohet and Chantuma, 2004) จากการทดลองของ (Vaysse, 2006) พบว่า หลังจากเปิดกรีด 1.5 ปี การใช้ระบบกรีดยางสองรอยกรีด ($2 \times 1/2S \ d/4$) ทำให้ผลผลิตน้ำยาง (กรัมต่อต้น) เพิ่มขึ้น 22 เปอร์เซ็นต์ จากผลการทดลองของ (ธนาพร, 2552) พบว่า การใช้ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีด ($2 \times 1/2S \ d/4$) และ ($2 \times 1/3S \ d/2.d/3$) ในยางพาราพันธุ์ RRIM 600 ให้ผลผลิตน้ำยาง (กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีดยาง, กรัมต่อต้น) เพิ่มขึ้น 21 และ 17 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ และจากการใช้ระบบกรีดยางดังกล่าวในยางพาราพันธุ์ BPM 24 ในรอบปีแรก พบว่า ผลผลิตน้ำยาง (กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีดยาง, กรัมต่อต้น) เพิ่มขึ้น 5 และ 4 เปอร์เซ็นต์ (กมลรัตน์ และสายัณห์, 2551) นอกจากนี้ (พรพรรณ และคณะ, 2551) ได้ทำการทดสอบในสภาพสวนของเกษตรกร ณ บ้านหูแร่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยทำการทดสอบระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีด ($2 \times 1/3S \ d/3$) กับยางพาราพันธุ์ RRIM 600 พบว่า ในปีแรก มีปริมาณน้ำยางเพิ่มขึ้น 22 เปอร์เซ็นต์ ขณะที่ (จิรยุทธ และสายัณห์, 2551) ทำการทดลองระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีด ($2 \times 1/3S \ d/2.d/3$) ณ บ้านพิจิตร อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา มีปริมาณน้ำยางเพิ่มขึ้น 5 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น ดังนั้นเพื่อให้เกิดความชัดเจนถึงผลของการใช้ระบบกรีดยางสองรอยกรีดในสภาพสวนของเกษตรกร ผู้ศึกษาจึงขยายพื้นที่ศึกษาในอำเภอนาหม่อม และอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา

บทที่ 1

ตรวจเอกสาร

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของยางพารา

ยางพารา (*Hevea brasiliensis*) เป็นพืชใบเลี้ยงคู่ อยู่ใน Family Eupobiaceae เป็น ไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ มีระบบราก 2 ชนิด คือ รากแก้ว ทำหน้าที่หาอาหารและยึดลำต้น และรากแขนง สามารถแผ่ไปได้ไกลถึง 20 เมตร ลำต้นยางพาราจัดอยู่ในประเภทไม้เนื้ออ่อน เมื่อโตเต็มที่จะมีความสูงประมาณ 25-30 เมตร ลำต้นยางพาราแบ่งออกเป็น 3 ส่วน (พิชิต และคณะ, 2548) ได้แก่ 1.) เนื้อไม้เป็นแกนกลางของท่อน้ำในลำต้น ทำหน้าที่ยึดลำต้น ไม่มีท่อน้ำยางอยู่เลย (สถาบันวิจัยยาง, 2550ก) 2.) เยื่อเจริญเป็นส่วนที่ล้อมรอบ xylem ถัดออกมาเป็นเนื้อเยื่อ phloem และเนื้อเยื่อชั้นนอกเป็นส่วนที่อยู่ระหว่างเปลือกกับเนื้อไม้ มีการแบ่งตัวตลอดเวลา และ 3.) เปลือกเป็นส่วนที่อยู่บริเวณนอกสุดเกิดจากการแบ่งตัวของเยื่อเจริญ โดยส่วนที่แบ่งตัวเข้าด้านในจะกลายเป็นเนื้อไม้ แบ่งตัวออกทางด้านนอกจะกลายเป็นเปลือกยาง (พิชิต และคณะ, 2548; Riches and Gooding, 1952) ใบยางพาราเป็นใบประเภทใบรวม 1 ก้านใบ จะมีใบย่อย 3 ใบ ใบแตกออกเป็นชั้นๆ เรียกว่า ฉัตร จะผลัดใบในช่วงฤดูแล้งของทุกปี ดอกยางมีลักษณะเป็นช่อออกตามปลายกิ่งหลังจากที่ต้นยางผลัดใบ โดยออกดอกพร้อม ๆ กับใบอ่อนที่แตกขึ้นมาใหม่ มีทั้งดอกตัวผู้และดอกตัวเมียอยู่ในช่อเดียวกัน ออกดอกปีละ 2 ครั้ง ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – มิถุนายน และเดือนสิงหาคม – ตุลาคม ผลยางมีลักษณะเป็น 3 พู แต่ละพูจะมีเมล็ดอยู่ภายใน เมล็ดยางจะรักษาความงอกไว้ได้ประมาณ 20 วัน (กลุ่มวิจัยและพัฒนาการอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่พืชไร่, 2548) พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกยางพาราควรเป็นพื้นที่ราบ ถ้าเป็นพื้นที่ลาดชันไม่ควรเกิน 35 องศา ควรมีระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลไม่เกิน 600 เมตร ความลึกของหน้าดินไม่น้อยกว่า 1 เมตร ดินควรเป็นดินร่วนเหนียวถึงดินร่วนทราย และควรมีค่าความเป็นกรด-ด่าง ระหว่าง 4.5-5.5 (Susaevee, 2009) มีปริมาณน้ำฝนรายปีมากกว่า 2,000 มิลลิเมตร มีค่าเฉลี่ยความแตกต่างของอุณหภูมิในรอบวันประมาณ 7°C และมีจำนวนวันฝนตก 100-150 วัน และมีช่วงแล้งไม่เกิน 4 เดือน (Watson, 1989)

2. การปลูกยางและการกรีดยาง

วัตถุประสงค์การปลูกยางพาราของเกษตรกรจากเดิมที่มีการปลูกยางเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำยางเป็นหลักมาเป็นการปลูกยางเพื่อน้ำยางและ/หรือเนื้อไม้ แต่ทั้งนี้การเลือกพันธุ์ยางควรพิจารณาวัตถุประสงค์ของการปลูกยาง ศึกษาและพิจารณาถึงความต้านทานโรค ลม ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโต และการไหลของน้ำยางที่สำคัญควรพิจารณาสภาพพื้นที่และสภาพแวดล้อมในแต่ละแหล่งปลูกยางด้วย สำหรับพันธุ์ยางที่ได้รับการแนะนำให้ปลูกได้นั้นสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ตามวัตถุประสงค์ของการปลูกยาง ดังนี้ (สถาบันวิจัยยาง, 2550ข)

กลุ่ม 1 พันธุ์ยางเพื่อผลผลิตน้ำยาง เป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตน้ำยางสูงเป็นหลัก มี 4 พันธุ์ คือ พันธุ์ RRIT 251 RRIT 226 BPM 24 RRIM 600

กลุ่ม 2 พันธุ์ยางเพื่อผลผลิตน้ำยางและเนื้อไม้ เป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตน้ำยางสูงและมีการเจริญเติบโตดี ลำต้นตรง ให้ปริมาณเนื้อไม้ในส่วนลำต้นสูง มี 4 พันธุ์ คือ พันธุ์ PB 235 PB 255 PB 260 RRIC 110

กลุ่ม 3 พันธุ์ยางเพื่อผลผลิตเนื้อไม้เป็นพันธุ์ที่มีการเจริญเติบโตดีมาก ลักษณะลำต้นตรง ให้ปริมาณเนื้อไม้ในส่วนลำต้นสูงมาก เหมาะที่จะปลูกเป็นสวนป่าเพื่อการผลิตเนื้อไม้ มี 3 พันธุ์ คือ ฉะเชิงเทรา 50 AVROS 2037 BPM 1

ยางพาราพันธุ์ RRIM 600 เป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตน้ำยางสูง มีกระบวนการเมตาบอลิซึมค่อนข้างสูง ความสามารถในการเคลื่อนย้ายน้ำตาลปานกลาง (พิศมัย และคณะ, 2546ข) แต่มีความสามารถในการสร้างผลผลิตน้ำยางเพิ่มขึ้นได้ปานกลาง ในขณะที่มีการสร้างมวลชีวภาพสูง (อารักษ์ และพิศมัย, 2546) สำหรับการสร้างผลผลิตน้ำยาง (มวลของเนื้อยางแห้ง) ของยางพันธุ์ RRIM 600 มีค่าในช่วง 300 – 400 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี (จินตนา และสุนทรี, 2544) และเป็นพันธุ์ที่จัดอยู่ในกลุ่ม 1 แนะนำให้ปลูกโดยไม่จำกัดพื้นที่ปลูก เนื่องจากเป็นพันธุ์ยางชั้น 1 ได้ผ่านการทดลองและศึกษาลักษณะต่าง ๆ อย่างละเอียด ยางพาราพันธุ์ RRIM 600 มีแหล่งกำเนิดในประเทศมาเลเซีย การเจริญเติบโตก่อนเปิดกรีดและระหว่างกรีดปานกลาง ความสม่ำเสมอของขนาดลำต้นปานกลาง แตกกิ่งช้า กิ่งมีขนาดปานกลาง เริ่มผลัดใบเร็ว เปลือกเดิมบาง เปลือกใหม่หนาปานกลาง (สถาบันวิจัยยาง, 2550ก) การกรีดยางด้วยระบบครึ่งลำต้นสองวันเว้นวัน (1/2S 2d/3) เป็นระบบกรีดที่เหมาะสมกับยางพันธุ์ RRIM 600 เนื่องจากให้ผลผลิตสูงกว่าการกรีดครึ่งลำต้นวันเว้นวัน (1/2S d/2) เฉลี่ย 9.49 เปอร์เซ็นต์ (เพียว และคณะ, 2542) และเป็นพันธุ์ที่จัดอยู่ในกลุ่มตอบสนองต่อสารเคมีเร่งน้ำยางปานกลาง (พิชิต และคณะ, 2548)

การกรีดยางเป็นการนำผลผลิตในรูบน้ำยางสด จากบริเวณเปลือกของต้นยางเพื่อแปรรูปวิธีการกรีดยางที่ถูกต้องสามารถเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้นอย่างยั่งยืน (พิชิต และคณะ, 2548) ซึ่งการกรีดยางที่ดีนั้นจะต้องคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ พันธุ์ยาง อายุต้นยาง ฤดูกาล การเปิดกรีด วิธีการกรีด ระบบกรีด

วิธีการใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง และความชำนาญของคนกรีดยาง การเลือกใช้ปัจจัยที่เหมาะสมและสอดคล้องกัน สามารถเพิ่มผลผลิตยางให้สูงขึ้น เป็นการถนอมต้นยาง เพื่อใช้กรีดยางและใช้ประโยชน์จากต้นยางได้ในระยะเวลายาวนานที่สุด คู่มากับการลงทุนปลูกสร้างสวนยาง (สถาบันวิจัยยาง, 2543)

3. ระบบกรีดยาง

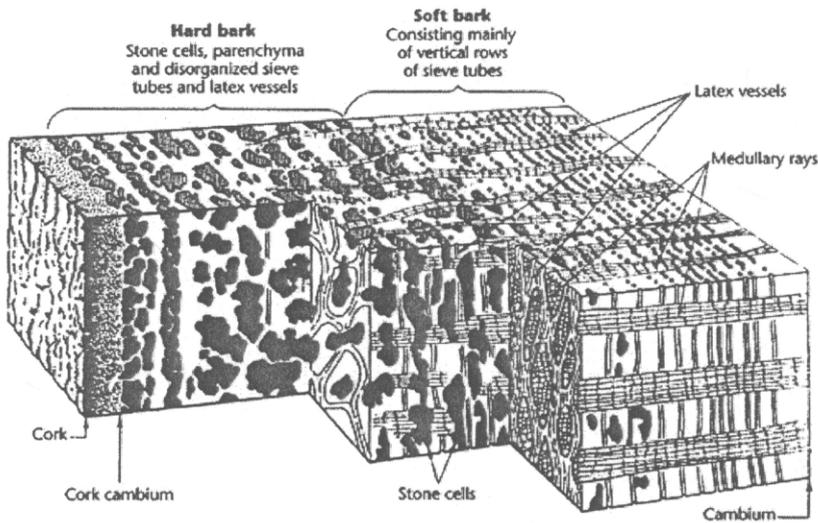
ระบบกรีดยาง คือ การกำหนดความยาวรอยกรีดยางและจำนวนวันกรีดยาง (เอกชัย, 2547) ซึ่งระบบกรีดยางที่ดีนั้น จะต้องได้รับน้ำยางมากที่สุด ทำความเสียหายให้กับต้นยางน้อยที่สุด สามารถกรีดยางได้ในระยะเวลายาวนานที่สุดและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด การเลือกใช้ระบบกรีดยางขึ้นอยู่กับพันธุ์ยาง ภูมิอากาศ และความจำเป็นอื่น สิ่งสำคัญคือ ไม่แนะนำให้กรีดยางทุกวันและกรีดยางติดต่อกันนานหลายปี เพราะจะทำให้ผลผลิตลดลงและเสียค่าใช้จ่ายสูง เมื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่ได้ต่อการสิ้นเปลืองเปลือก และต้นยางจะ แสดงอาการเปลือกแห้งและเปลือกงอกใหม่บาง (สถาบันวิจัยยาง, 2543) ซึ่งระบบกรีดยางที่ได้รับการแนะนำจากสถาบันวิจัยยางแนะนำมี 5 ระบบ คือ ระบบกรีดยางครั้งลำต้นวันเว้นสองวัน ($1/2S \ d/3$) ระบบกรีดยางครั้งลำต้นวันเว้นวัน ($1/2S \ d/2$) ระบบกรีดยางครั้งลำต้นสองวันเว้นหนึ่งวัน ($1/2S \ 2d/3$) ระบบกรีดยางหนึ่งในสามของลำต้นสองวันเว้นวัน ($1/3S \ 2d/3$) และระบบกรีดยางหนึ่งในสามของลำต้นวันเว้นวัน ควบคุมกับการใช้สารเคมีเร่งน้ำยางความเข้มข้น 2.5% ($1/3S \ d/2 + ET \ 2.5\%$) (สถาบันวิจัยยาง, 2550ก) จากการสำรวจการใช้แรงงานกรีดยางในพื้นที่ 8 จังหวัด ภาคใต้ พบว่า เกษตรกรใช้ระบบกรีดยางที่แตกต่างกัน โดยมีระบบกรีดยางที่เป็นส่วนมากคือ ระบบกรีดยางหนึ่งในสามของลำต้น ระบบกรีดยางครั้งลำต้น โดยกรีดยางสามวันหยุดหนึ่งวัน ($1/3S \ 3d/4, \ 1/2S \ 3d/4$) มากถึง 54 เปอร์เซ็นต์ กรีดยางติดต่อกันเกือบทุกวัน ($1/3S \ d/1, \ 1/3S \ 6d/7, \ 1/3S \ 5d/6, \ 1/3S \ 4d/5$ และ $1/3S \ 7d/8$) มากถึง 25 เปอร์เซ็นต์ ระบบกรีดยางที่สถาบันวิจัยยางแนะนำ $1/2S \ d/2$ และกรีดยางสองวันเว้นหนึ่งวัน ($1/3S \ 2d/3, \ 1/2S \ 2d/3$) มีเพียง 18 เปอร์เซ็นต์ (จิรากร, 2542 อ้างโดยพิศมัย และคณะ, 2546ก) แม้ว่าจะมีคำแนะนำการใช้ระบบกรีดยาง แต่เกษตรกรสวนยางทั่วไปโดยเฉพาะสวนยางขนาดเล็กเกษตรกรไม่ได้นำวิทยาการไปปฏิบัติ โดยแท้จริง จากการรายงานของ อารักษ์ และคณะ (2548) พบว่า ประเทศไทยมีเจ้าของสวนยางขนาดเล็กมาก ถึงร้อยละ 95

4. โครงสร้างของเปลือกยางและท่อน้ำยาง

ท่อน้ำยางจากการแบ่งตัวของเนื้อเจริญ โดยกลุ่มของชนิดเดียวกันมาเชื่อมต่อกัน แล้วผนังเซลล์หัวท้ายสลายตัวอาจเพียงบางส่วนหรือสลายตัวหมด กลายเป็นท่อเดียวกัน แล้วแตกสาขาและยังเชื่อมต่อกับเซลล์ชนิดเดียวกันที่อยู่ข้างเคียง โดยการสลายของผนังเซลล์ด้านข้าง เกิดเป็นช่องเปิดติดต่อกันได้ ทำให้มีลักษณะคล้ายร่างแห ท่อน้ำยางมีลักษณะกลมเรียงตัวเป็นวงรอบลำต้น โดยทั่วไปเอียงไปทางขวาจากแนวตั้ง

เล็กน้อย ประมาณ 2.1-2.7 องศา จากแนวระดับ เมื่อหันหน้าเข้าหาด้านข้าง ดังนั้นจึงต้องกรีดขยงจากซ้ายไปขวาในแนวเฉียง เพื่อให้ตัดจำนวนท่อลำเลียงได้มากที่สุด ทำให้การไหลน้ำขยงอยู่ในอัตราเร็วที่เหมาะสมและไหลได้นาน (สถาบันวิจัยยาง, 2550ก) ท่อลำเลียงมีอยู่ภายในส่วนที่เป็นเปลือกของต้นขยง เปลือกขยงสามารถแบ่งออกเป็น 3 ชั้น ตามลักษณะของเนื้อเยื่อ และการเกิดของ stone cell ในเปลือกขยง ดังนี้ ท่อลำเลียงมีอยู่ภายในส่วนที่เป็นเปลือกของต้นขยง เปลือกขยงสามารถแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ เปลือกชั้นนอกสุดถัดมาจะเป็นเปลือกแข็งและเปลือกอ่อน ตามลำดับ โดยมีเนื้อเยื่อเจริญกันระหว่างไซเลมที่อยู่ด้านในกับโฟลเอ็มที่อยู่ด้านนอกของลำต้น ตามลักษณะของเนื้อเยื่อ และการเกิดของ stone cell ในเปลือกขยง ดังนี้

1. เปลือกชั้นในสุด (Soft bark) อยู่ใกล้กับเนื้อไม้ติดกับเยื่อเจริญเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อเยื่อและท่อลำเลียงที่สร้างขึ้นใหม่ จึงมีจำนวนวงท่อลำเลียงหนาแน่นและสมบูรณ์ที่สุด ความหนาของเปลือกประมาณร้อยละ 20 - 30 ของความหนาเปลือกทั้งหมด ไม่มี stone cell

ภาพที่ 1 แสดงภาพตัดขวางสามมิติของเปลือกขยงพารา

ที่มา: Kekwick (2001)

2. เปลือกชั้นนอก (Hard bark) อยู่ถัดจากเปลือกชั้นในสุดออกมาทางด้านนอก มี stone cell ซึ่งลักษณะคล้ายเม็ดทรายกระจายอยู่เป็นจำนวนมาก เกิดขึ้นในเปลือกชั้นนี้ทำให้เปลือกขยงแข็ง ท่อลำเลียงไม่สมบูรณ์ ขาดเป็นช่วง ๆ ความหนาของเปลือกชั้นนี้ประมาณร้อยละ 70 - 80 ของความหนาเปลือกทั้งหมด

3. คอร์ก (Cork) เป็นชั้นของเปลือกนอกสุดสีน้ำตาลถึงดำ ทำหน้าที่ห่อหุ้ม ป้องกัน และรักษาความชื้นให้กับเปลือกที่อยู่ด้านใน (สถาบันวิจัยยาง, 2544, สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง, 2545) เปลือกขยงชั้นนี้ไม่มีท่อลำเลียงอยู่ภายใน เกิดจากการสร้างเซลล์ที่มีลักษณะอ่อนนุ่มของชั้นคอร์เทกซ์ที่

ยังมีชีวิตอยู่ ต่อมา มีสารลิกนินและซูเบอร์ินมาสะสมทำให้เห็นเป็นสีน้ำตาล โดยทั่วไปเปลือกชั้นนี้มีความหนาประมาณ 10% ของความหนาเปลือกทั้งหมด

5. น้ำยาง

ต้นยางได้รับแสงเพื่อใช้ในกระบวนการสังเคราะห์แสง ได้สารคาร์โบไฮเดรต ส่วนใหญ่จะสะสมในรูปแป้งและน้ำตาลซึ่งถูกนำไปใช้เพื่อสร้างน้ำยาง (สถาบันวิจัยยาง, 2550ก) น้ำยางเป็นส่วนของไซโตพลาสซึมที่อยู่ภายในท่อน้ำยางของต้นยาง มีลักษณะเป็นของเหลวสีขาวหรือสีครีม อยู่ในสภาพเป็นสารแขวนลอย ประกอบด้วยสารต่าง ๆ ซึ่งมีความแปรปรวนขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ ได้แก่ พันธุ์ยาง อายุของต้นยาง ฤดูกาล และวิธีการกรีดยาง ปกติ น้ำยาง (โดยน้ำหนัก) มีส่วนของเนื้อยางแห้งประมาณร้อยละ 35 น้ำประมาณร้อยละ 55 และสารอื่นประมาณร้อยละ 10 ส่วนต่างๆ สามารถมองเห็นได้เมื่อปั่นแยกด้วยเครื่องปั่นความเร็วสูง (สถาบันวิจัยยาง, 2550ก) สอดคล้องกับการศึกษาของ Jayanthi and Sankaranarayanan (2005) พบว่า น้ำยางมีส่วนประกอบของเนื้อยางแห้ง 30 – 40 เปอร์เซ็นต์ น้ำ 55 – 60 เปอร์เซ็นต์ และส่วนประกอบอื่น ได้แก่ โปรตีน ไขมัน เรซิน เถ้า และน้ำตาล ในอัตราส่วนที่ครบ 100 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้ เสาวนีย์ (2546) ได้รายงานว่ น้ำยางมีความหนาแน่น 0.975 – 0.980 กรัมต่อมิลลิลิตร ค่า pH ประมาณ 6.5 – 7.0 น้ำยางเป็นสารประกอบที่ประกอบด้วยสารต่างๆหลายชนิด (ตารางที่ 1) สามารถแบ่งออกได้ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นเนื้อยาง (rubber phase) และส่วนที่ไม่ใช่เนื้อยาง (non-rubber phase)

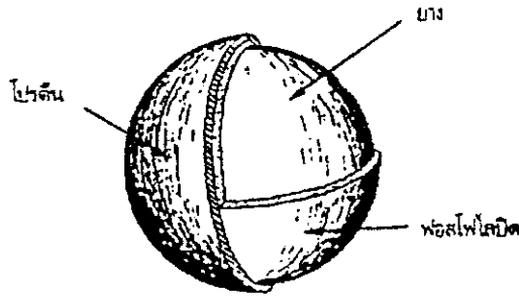
ส่วนของเนื้อยาง

น้ำยางธรรมชาติประกอบด้วยอนุภาคยางขนาดต่าง ๆ อนุภาคยางถูกห่อหุ้มด้วยไขมัน และโปรตีน ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.04 - 4 ไมครอน ลักษณะค่อนข้างทรงกลม ไม่ละลายน้ำ

ตารางที่ 1 แสดงส่วนประกอบของน้ำยางธรรมชาติ

ส่วนประกอบ	% (โดยน้ำหนัก)
สารที่เป็นของแข็งทั้งหมด	27 – 48
เนื้อยางแห้ง	25 – 45
สารพวกโปรตีน	1 - 1.5
สารพวกเรซิน	1 - 1.25
เถ้า	สูงถึง 1
น้ำตาล	1
น้ำ	ส่วนที่เหลือจนครบ 100

ที่มา: เสาวนีย์ (2546)

ภาพที่ 2 ลักษณะอนุภาคยางธรรมชาติ

ที่มา: Blackley (1966) อ้าง โดย เสาวนีย์ (2546)

ส่วนของโปรตีนที่ห่อหุ้มอยู่บนผิวอนุภาคยางชั้นนอกสุด มีอยู่ประมาณ 25 เปอร์เซ็นต์ของโปรตีนทั้งหมดที่มีอยู่ในน้ำยาง ส่วนที่เหลือประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ อยู่ในชั้นของน้ำ และ 25 เปอร์เซ็นต์ อยู่ในส่วนของสารลูทอยด์ จะมีส่วนของไขมันจำพวกฟอสโฟไลปิดชนิด ที่มีชื่อ เรียกว่า เลซิติน แทรกอยู่ระหว่างโปรตีนกับผิวของอนุภาคยาง

ตารางที่ 2 ส่วนประกอบของเนื้อยางแห้ง

ส่วนประกอบ	เปอร์เซ็นต์
เนื้อยาง ไฮโดรคาร์บอน	86
น้ำกระจายอยู่ในเนื้อยาง	10
สาร โปรตีน	1
สารพวกไขมัน	3

ที่มา: เสาวนีย์ (2546)

ส่วนที่ไม่ใช่เนื้อยาง

1. ส่วนที่เป็นน้ำ หรือเซรัม มีความหนาประมาณ 1.02 กรัมต่อมิลลิลิตร ประกอบด้วยสารต่างๆ ดังนี้

คาร์โบไฮเดรต เป็นสารพวกแป้งและน้ำตาล มีอยู่ประมาณ 1 เปอร์เซ็นต์ ส่วนใหญ่เป็นชนิดควิวาซิทอล น้ำตาลเหล่านี้จะถูกแบคทีเรียใช้เป็นอาหาร เกิดปฏิกิริยาย่อยสลายตัวทำให้น้ำยางเกิดการเสียสภาพและรวมตัวเป็นก้อน

โปรตีนและกรดอะมิโน เป็นโปรตีนประเภท อัลฟาไกลูโบลิน อยู่ระหว่างรอยเชื่อมต่อของ น้ำ อากาศ และน้ำมัน น้ำ

2. ส่วนของลูทอยด์และสารอื่นๆ

ลูทอยด์ เป็นอนุภาคค่อนข้างกลม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 0.5 ถึง 3 ไมครอน ห่อหุ้มด้วยเยื่อบางๆ สามารถเกิดการออสโมซิสได้ง่าย ในสภาพอากาศร้อน อุณหภูมิสูงทำให้ลูทอยด์แตกได้ ของเหลวภายในเป็นสารแขวนลอยที่มีประจุบวก และอออนของโลหะ เช่นแคลเซียมอออน จะปะปนรวมกัน อยู่ในเซรุ่ม ทำให้อนุภาคยางเกิดการรวมตัวกัน ก่อให้เกิดการอุดตันของท่อน้ำยางมีผลทำให้น้ำยางหยุดไหล หลังการกรีด

อนุภาคเฟรย์-วิสลิง เป็นสารไม่ใช่ยางมีขนาดอนุภาคใหญ่กว่า แต่มีความหนาแน่นน้อยกว่า รูปร่างค่อนข้างกลมมีผนังล้อมรอบสองชั้น มีอยู่ปริมาณไม่มากนัก ประกอบด้วยสารเม็ดสีพวกแคโรทีนอยด์ ซึ่งทำให้ยางมีสีเหลืองเข้ม

6. ความสัมพันธ์ของเปลือกยางและการกรีดยางต่อผลผลิตน้ำยาง

ต้นยางนำแป้งและน้ำตาลจากปฏิกิริยาการสังเคราะห์แสงมาเป็นวัตถุดิบในการสร้างน้ำยาง เสริมสร้างการเจริญเติบโตของต้นยาง และเก็บสะสมไว้ในรูปอาหารสำรอง โครงสร้างเปลือกยางและท่อน้ำยางจึงมีความสัมพันธ์กับการกรีดและผลผลิตน้ำยาง จึงต้องมีกลไกในการจัดสรรที่ดีเพื่อให้เกิดความสมดุล ในต้นยาง พิศมัย, (2544) ได้รายงาน ว่า ผลผลิตของน้ำยางขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลัก 2 ประการ คือ การไหล และการหยุดไหลของน้ำยาง และการสร้างน้ำยางภายหลังการกรีดยาง

การไหลของน้ำยางขึ้นอยู่กับความดันเต่ง ภายในท่ออาหารและท่อน้ำยาง มีความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างแรงดันกับการไหลของน้ำยางในระหว่างการกรีด จากการศึกษาของ Chanasongkram และ Samosorn (1989) พบว่า ปริมาณและขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของท่อน้ำยางมีค่ามาก ทำให้การไหลของน้ำยางมากขึ้นด้วย อัตราการไหลจึงถูกกำหนดโดยจำนวนเซลล์และขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของท่อน้ำยาง ผลผลิตน้ำยางมากตามจำนวนท่อน้ำยางที่มีมากในเปลือกชั้นใน ซึ่งจำนวนของวงท่อน้ำยางนั้นจะเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 1.74 - 3.14 วงต่อปี Riches และ Gooding (1952) รายงานว่า น้ำยางเป็นส่วนที่ได้รับจากเปลือกของต้นยางโดยการกรีด ซึ่งน้ำยางที่ไหลออกมาปริมาณเนื้อยางสูง (50 – 60 เปอร์เซ็นต์) น้ำยางจะมีความหนืดสูงเป็นสาเหตุทำให้น้ำยางไหลช้าลงและแข็งตัวที่รอยกรีด ในขณะที่ปริมาณเนื้อยางน้อย น้ำยางไหลต่อเนื่องเป็นเวลานาน 2 – 3 ชั่วโมง จากนั้นจะค่อยๆ ลดน้อยลง การกรีดยางจะกรีดจากด้านบนซ้ายมาขวาทำมุมเอียง 30-35 องศาับแนวระดับ รอยกรีดยางในสัดส่วนที่เหมาะสมกับขนาดต้นยางและความสิ้นเปลืองเปลือกเปลือยแต่ละครั้งกรีด 1.7-2.0 มิลลิเมตร หรือไม่เกิน 25 เซนติเมตรต่อปี กรีดใกล้เยื่อเจริญโดยจะเหลือส่วนของเปลือกชั้นในอย่างน้อย 0.5 มิลลิเมตร จากเยื่อเจริญ และกรีดในช่วงเวลาที่เหมาะสม 03.00-06.00 น. ทำให้ตัดจำนวนวงท่อน้ำยางได้มาก

น้ำยางไหลในอัตราความเร็วที่เหมาะสม Paardekooper (1989) รายงานว่า การไหลของน้ำยางถูกกำหนดโดย ปริมาณเนื้อยางแห้ง โดยปกติปริมาณเนื้อยางแห้งอยู่ที่ 33-35 เปอร์เซ็นต์ โดยน้ำหนักแห้งของน้ำยางสด ทั้งหมด การไหลของน้ำยางหลังการกรีดยังมีระยะเวลาประมาณ 1 ชั่วโมงครึ่ง ถึง 3 ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับพันธุ์ ยาง สภาพแวดล้อม ฤดูกาล และระบบกรีดยาง Milford และคณะ (1969) ได้อธิบายไว้ว่า อัตราการไหลของ น้ำยางหลังกรีดยางจะสูงในตอนเริ่มต้นแล้วจะลดลงอย่างรวดเร็วในเวลาต่อมาและอัตราการไหลค่อยๆ ลดลง อย่างช้า ๆ จนน้ำยางหยุดไหล

การสร้างน้ำยางภายหลังการกรีดยางหลังจากการกรีดยางภายในเซลล์ท่อน้ำยางมี กระบวนการเมแทบอลิซึมเพื่อสร้างน้ำยางขึ้นมาใหม่ โดยทั่วไปการสร้างน้ำยางทดแทนอย่างสมบูรณ์ใช้เวลา 3-5 วัน (Gohet and Chantuma, 2003) ซึ่งในการสร้างน้ำยางมี 3 ปัจจัยที่ควบคุมกระบวนการเมตาบอลิซึม ในการสร้างน้ำยาง ได้แก่ ปริมาณน้ำตาลซูโครส ขบวนการเมตาบอลิซึม และพลังงานที่ใช้ในการสร้างน้ำ ยาง ดังนั้นความถี่ของการกรีดยางมีผลอย่างมากต่อผลผลิตน้ำยางของต้นยาง ถ้าใช้ระบบกรีดยางถี่เกินไปทำให้ ระยะเวลาในการสร้างน้ำยางไม่เพียงพอจะทำให้ผลผลิตน้ำยางลดลง (Jacob *et al.*, 1989)

7. การวิเคราะห์น้ำยาง

น้ำยางเป็นส่วนของไซโตพลาสซึมชนิดหนึ่งที่ถูกสังเคราะห์ขึ้นในท่อน้ำยางภายในเปลือก อ่อนของต้นยางพาราที่สามารถนำมาวิเคราะห์สถานะระดับเซลล์ของระบบท่อน้ำยางและใช้ประเมิน ศักยภาพการให้ผลผลิตของต้นยางได้ ดังนั้นการวิเคราะห์ลักษณะทางชีววิทยาบางอย่างของน้ำยาง โดยการ ใช้เทคนิคการวิเคราะห์น้ำยาง (Latex diagnosis: LD) เพื่อช่วยในการประเมินสถานะความผิดปกติภายใน เซลล์และระบบท่อน้ำยาง (พิศมัย, 2544) ช่วงเวลาที่เหมาะสมกับการวิเคราะห์น้ำยางเพื่อเป็นพารามิเตอร์ใน การกำหนดค่ามาตรฐานการวิเคราะห์น้ำยาง คือ ช่วงเดือนกันยายน – ตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ให้ผลผลิตสูง โดย ใช้ความรู้ทางสรีรวิทยาเพื่อประเมินความถี่ที่เหมาะสมในการกรีดยางหรือการกรีดยางมีความถี่ในการกรีดยาง สูงหรือต่ำเกินไป (สถาบันวิจัยยาง, 2542; พิศมัย, 2544; พิศมัย และคณะ, 2545) โดยใช้ค่าพารามิเตอร์ทาง สรีรวิทยาน้ำยางที่สามารถใช้อธิบายผลผลิตของน้ำยางในกระบวนการสร้าง และการไหลของน้ำยาง ได้แก่

1. ปริมาณของแข็งทั้งหมด (total solid content: TSC) มีค่าใกล้เคียงกับปริมาณเนื้อยางแห้ง (Dry rubber content: DRC) กว่า 90 % ของปริมาณเนื้อยางแห้งทั้งหมดในน้ำยางเป็น DRC TSC จึงเป็นค่าที่ แสดงถึงการสร้างน้ำยางที่เกิดขึ้นภายในท่อน้ำยาง นอกจากนี้ TSC สะท้อนถึงการสร้างเนื้อยางในแต่ละครั้ง กรีดยาง ถ้าการสร้างน้ำยางไม่เพียงพอส่งผลให้ TSC ลดลง เซลล์ทำงานผิดปกติ อาจเกิดอาการเปลือกแห้งได้ ในทางกลับกันถ้า TSC สูง แสดงว่าประสิทธิภาพในการสร้างเนื้อยางสูงเกินไป ทำให้น้ำยางมีความหนืดสูง ไหลช้า หรือท่อน้ำยางอุดตันเร็ว

2. ปริมาณน้ำตาลซูโครส (sucrose content) เป็นผลที่ได้จากการสังเคราะห์ด้วยแสงและเป็นสารตั้งต้นในการสร้างน้ำยาง ปริมาณน้ำตาลซูโครสในน้ำยางเป็นค่าที่แสดงถึงกิจกรรมการสังเคราะห์ซูโครสและการนำซูโครสไปใช้ในกระบวนการสร้างน้ำยาง ดังนั้น ปริมาณน้ำตาลซูโครสจึงมีความสัมพันธ์ทั้งทางบวกและทางลบกับผลผลิต คือ หากมีปริมาณน้ำตาลซูโครสในน้ำยางสูง แสดงว่ามีการนำซูโครสไปใช้ในกระบวนการสังเคราะห์ที่เกิดขึ้นภายในต้นยางพารามีอยู่ในระดับน้อย ในทางตรงข้ามหากมีปริมาณซูโครสในน้ำยางต่ำแสดงว่าเกิดกิจกรรมสังเคราะห์ในต้นยางมาก ซึ่งจะส่งผลต่อให้ต้นยางพารามีการผลิตน้ำยางมากตามไปด้วย

3. ปริมาณอนินทรีย์ฟอสฟอรัส (inorganic phosphorus content: Pi) มีความสัมพันธ์โดยตรงกับกระบวนการเมแทบอลิซึมในเซลล์ท่อน้ำยาง และเกี่ยวข้องกับรูปของพลังงานที่นำไปใช้ในการสร้างน้ำยาง มีผลต่อการให้ผลผลิตของน้ำยาง

4. ปริมาณรีดิวส์ไธออล (reduced thiols content: R-SH) เป็นตัวกระตุ้นเอนไซม์หลักๆ ในกระบวนการเมแทบอลิซึม เป็นตัวช่วยให้อนุภาคลูทอยด์ (lutoid) มีเสถียรภาพ ป้องกันการเกิด toxic oxygen มีผลทำให้น้ำยางจับตัวช้าลงหรือน้ำยางหยุดไหลช้าลง

8. การเพิ่มผลผลิตน้ำยางของยางพารา

การให้ผลผลิตของยางพันธุ์ดีนอกจากจะขึ้นอยู่กับระดับความอุดมสมบูรณ์ของดินปลูกยาง ยังขึ้นอยู่กับภูมิอากาศของแต่ละพื้นที่ปลูกยางและระบบกรีตที่เหมาะสม (พิศมัย, 2544) ผลผลิตน้ำยางเพิ่มขึ้นสูงสุดจะอยู่ในช่วงเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน และผลผลิตลดลงในเดือนธันวาคมและมกราคม (อารักษ์ และคณะ, 2546) การเพิ่มผลผลิตยางพาราในประเทศไทย นอกจากมีการเพิ่มพื้นที่ปลูกและเปลี่ยนเป็นปลูกยางพันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตสูง ชาวสวนยางนิยมเพิ่มการผลิตในระยะเวลาอันสั้นด้วยการเพิ่มความถี่ในการกรีตยาง (อารักษ์ และคณะ, 2548) จึงมีการทดลองใช้ระบบกรีตถี่เพื่อเพิ่มผลผลิต กับยางพาราพันธุ์ RRIM 600 พบว่า การกรีตด้วยระบบ 1/2S d/1 ให้ผลผลิตสูงสุด เนื่องจากมีจำนวนวันกรีตมาก แต่ความถี่เปลี่ยนเปลือกและต้นยางแสดงอาการเปลือกแห้งสูงมาก รองลงมา คือ การกรีตสี่วันเว้นวัน (1/2S 4d/5) และสามวันเว้นวัน (1/2S 3d/4) ระบบกรีตถี่ลำต้นวันเว้นวันให้ผลผลิตสะสมน้อยกว่าการกรีตถี่ แต่อายุการกรีตยาวนานกว่าทำให้ผลผลิตสะสมรวมตลอดอายุการให้ผลผลิตของยางมากกว่า และต้นยางยังมีการเจริญเติบโตที่สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรเมื่อขายไม้ (สถาบันวิจัยยาง, 2542; พยาวี และคณะ, 2542; พิจิต, 2544) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างระบบกรีตถี่ลำต้นกับระบบกรีตหนึ่งในสามของลำต้น พบว่าการกรีตถี่ลำต้นวันเว้นวันให้ผลผลิต 17.18 กรัม/ต้น/ครั้งกรีต ในขณะที่การกรีตหนึ่งในสามของลำต้นวันเว้นวันให้ผลผลิตเฉลี่ย 14.35 กรัม/ต้น/ครั้งกรีต น้อยกว่าการกรีตถี่ลำต้นวันเว้นวัน 17 เปอร์เซ็นต์ (พิศมัย และคณะ, 2543)

การแนะนำระบบกริดเพื่อเพิ่มผลผลิตยางจึงต้องคำนึงถึงความเสี่ยงต่อการเกิดอาการเปลือกแห้ง ซึ่งอาการเปลือกแห้งของยางพาราเป็นความผิดปกติทางสรีรวิทยาที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ โดยมีปัจจัยสำคัญ เช่น การกริดหักใหม่ การใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง สภาพแวดล้อม (พายุ และคณะ, 2542ก) Leconte และคณะ (2006) การใช้ระบบกริดหนึ่งในสามของลำต้น กริดสองวันเว้นวัน (1/3S 2d/3) (ควบคุม) เปรียบเทียบกับระบบกริดหนึ่งในสามของลำต้น กริดวันเว้นวัน ร่วมกับสารเคมีเร่งน้ำยาง 4 ครั้งต่อปี (1/3S d/2 + Stim 4/y) และ ระบบกริดหนึ่งในสามของลำต้น กริดสามวันเว้นวัน (1/3S 3d/4) ผลผลิตเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยเพิ่มขึ้น 35 เปอร์เซ็นต์ และ 27 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ แต่การใช้สารเคมีเร่งน้ำยางส่งผลให้ปริมาณเนื้อยางแห้งลดลงอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้การใช้สารเคมีเร่งน้ำยางทำให้น้ำตาลซูโครสลดลง ในขณะที่ผลผลิตเพิ่มขึ้นและกระบวนการเมแทบอลิซึมในการสร้างน้ำยางเพิ่มขึ้น (พิศมัย และคณะ, 2545)

การกริดยางเป็นการสร้างความสมดุลระหว่างปริมาณซูโครสที่เคลื่อนย้ายเข้าสู่บริเวณท่อน้ำยาง และปริมาณผลผลิตน้ำยางที่ได้จากการกริดยาง (พิศมัย, 2544) และทำให้ปริมาณน้ำตาลซูโครสในน้ำยางในเปลือกบริเวณใกล้รอยกริดลดลง บริเวณที่ได้รับผลกระทบจากการกริดยาง อยู่เหนือรอยกริดและใต้รอยกริดยาง 40 – 50 ซม. ถ้าเป็นต้นยางแก่บริเวณที่ได้รับผลกระทบจากการกริดยางอยู่เหนือรอยกริดยาง 70 ซม. และบริเวณใต้รอยกริดยางทั้งหมด (พิศมัย และคณะ, 2545) ระบบกริด 1/2S d/2, 1/2S 2d/3 และ 1/2S 3d/4 มีค่าปริมาณอนินทรีย์ฟอสฟอรัสในน้ำยางสูง ตามลำดับ แต่ปริมาณซูโครสมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากมีการนำซูโครสไปใช้ในการสร้างน้ำยางมากขึ้น

การใช้เทคนิคการตรวจวิเคราะห์น้ำยาง สามารถช่วยในการประเมินสภาวะความผิดปกติภายในเซลล์เพื่อหาระบบกริดที่เหมาะสมของต้นยาง ระหว่างการกริดยางแบบหักใหม่หรือเพิ่มความถี่ในการกริดสูง และการกริดแบบความถี่ในการกริดต่ำ โดยนำลักษณะทางสรีรวิทยามาประยุกต์ใช้เพื่อหาศักยภาพการให้ผลผลิตของยาง (พิศมัย และคณะ, 2545) มีการรายงานว่า การสร้างน้ำยางภายในต้นยางแต่ละพันธุ์มีศักยภาพในการสร้างน้ำยางแตกต่างกัน และอิทธิพลของสภาพแวดล้อม ได้แก่ ปริมาณน้ำในดิน อุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์ มีผลต่อการปรับระดับความสมดุลของกระบวนการทางสรีรวิทยาในต้นยาง (พิศมัย, 2544)

การเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบชีวเคมีในน้ำยางต่อระบบกริดและผลผลิต พบว่า เมื่อต้นยางให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญเติบโตของต้นยางจะลดลง เนื่องจากทำให้ปริมาณน้ำตาลถูกใช้ในกระบวนการสร้างน้ำยางสัดส่วนมากกว่าการนำไปใช้ในการเจริญเติบโต (พิศมัย และคณะ, 2544) ค่าตัวแปรทางสรีรวิทยาจึงสามารถใช้เป็นตัวชี้วัดเบื้องต้นของศักยภาพผลผลิตของพันธุ์ยางและการปรับตัวของต้นยางต่อระบบกริดต่าง ๆ ปกติต้นยางใช้เวลาในการสร้างน้ำยางอย่างน้อย 72 ชั่วโมง หลังจากการกริดยาง กระบวนการสร้างน้ำยางทดแทนมีผลกระทบต่อหน้ากริดยางด้านตรงข้ามที่ยังไม่เปิดกริด (พิศมัย และคณะ, 2545)

เกษตรกรส่วนใหญ่เร่งเปิดกรีดต้นยางเพื่อให้ได้ผลผลิตเร็วขึ้นโดยไม่คำนึงถึงขนาดของต้นยางเกษตรกร โดยเฉพาะในเขตปลูกยางใหม่ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ส่วนใหญ่เปิดกรีดต้นยางที่อายุ 6-7 ปี มากถึงร้อยละ 93 การเปิดกรีดต้นยางขนาดเล็กนั้นมีผลกระทบทำให้การเจริญเติบโตของต้น ผลผลิตยาง และผลผลิตไม้ยางลดลง ซึ่งในเขตปลูกยางใหม่ต้นยางมีขนาดเปิดกรีดที่อายุ 7 ปีครึ่ง – 8 ปี ในเขตภาคใต้นั้นต้นยางสามารถเปิดเมื่ออายุน้อยกว่า 7 ปี จำนวนร้อยละ 53 และอายุมากกว่า 7 ปี จำนวนร้อยละ 47 แสดงว่าเกษตรกรคำนึงถึงขนาดของต้นยางที่เหมาะสมต่อการเปิดกรีด (Chantuma *et al.*, 2008) ผลการทดลองหลังจากเปิดกรีดต้นยางเป็นเวลา 11 ปี พบว่า ต้นยางที่มีขนาดเล็กแล้วเปิดกรีดให้ผลผลิตค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับต้นยางที่โตเหมาะสมได้ขนาดเปิดกรีด และเมื่อเปรียบเทียบการเจริญเติบโต พบว่า ต้นยางที่เปิดกรีดเมื่อได้ขนาดเส้นรอบวงลำต้น 50 ซม. ที่ระดับความสูง 150 ซม. จากพื้นดิน จะมีขนาดเส้นรอบวงลำต้นเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 2.4 ซม./ปี ในต้นยางเปิดกรีดที่มีขนาดเล็กมีขนาดเส้นรอบวงลำต้นเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 2.1 – 2.2 ซม./ปี (พิชิต, 2544) และต้นยางขนาดเล็กได้ผลผลิตน้ำยางน้อยกว่าต้นยางที่มีขนาดเส้นรอบวงลำต้น 50 ซม. ประมาณ 25 - 60 เปอร์เซ็นต์ ทำให้สูญเสียรายได้ 115,000 – 276,000 บาท/ไร่/วงจรกิจชีวิตของยาง นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่ออัตราการเจริญเติบโตต่ำ ผลผลิตไม้ยางน้อยกว่า 28 – 60 เปอร์เซ็นต์ และการกรีดยางต้นเล็กร่วมกับการกรีดถึงกรีดหนึ่งในสามของลำต้นสามวันเว้นวัน ทำให้ผลผลิตลดลง 40 - 60 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเปรียบเทียบกับต้นยางขนาด 50 ซม. (Chantuma *et al.*, 2008)

9. ระบบกรีดแบบสองรอยกรีด (Double Cut Alternative Tapping System; DCA)

การพัฒนาระบบกรีดแนวใหม่เพื่อรองรับการขยายตัวของพื้นที่กรีดที่นับวันจะเพิ่มมากขึ้น และเพื่อเป็นทางเลือกใหม่ของเกษตรกร (Susaevee, 2008) ระบบกรีดแบบสองรอยกรีดเป็นวิธีการเปิดกรีดหน้ายางทั้งสองหน้ากรีด โดยสลับกรีดระหว่างสองหน้ากรีดที่เปิดกรีดในหน้าตรงกันข้าม หน้ากรีดแรก เปิดกรีดที่ระดับความสูง 80 เซนติเมตรจากพื้นดิน หน้ากรีดที่ 2 เปิดกรีดที่ระดับความสูง 150 เซนติเมตรจากพื้นดิน ซึ่งช่วงระยะห่างระหว่างสองรอยกรีด 75 - 80 เซนติเมตร เพื่อให้พื้นที่การให้น้ำยางไม่ซ้ำซ้อน ต้นยางมีเวลาพักในการสร้างน้ำยาง อย่างสมบูรณ์ โดยที่ไม่ได้ลดจำนวนวันกรีดยาง (พิชิต และคณะ, 2548) ระบบกรีดแบบสองรอยกรีดมีหลักการในการเพิ่มเวลาในการสร้างน้ำยางโดยการสลับกรีดระหว่าง 2 รอยกรีด ที่อยู่ต่างระดับกัน เป็นการหลีกเลี่ยงการแข่งขันของสองรอยกรีดในการแย่งคาร์โบไฮเดรต น้ำ และแร่ธาตุต่าง ๆ (Gohet and Chantuma, 2003) ซึ่งปกติต้นยางใช้เวลาในการสร้างน้ำยางทดแทน 48 – 72 ชั่วโมง จึงทำให้ผลผลิตสูงขึ้น (d'Auzac *et al.*, 1997)

จากการรายงานของ Gohet และ Chantuma (2004) ได้ทำการทดลองระบบกรีดแบบสองรอยกรีดกับยางพันธุ์ RRIM 600 ในศูนย์วิจัยยางชะเชิงเทรา โดยในการทดลองได้เปรียบเทียบใช้ระบบกรีด 1/2S d/2 เปรียบเทียบกับ 2x1/2S d/4 (DCA) และ 2x1/2S d/4 (DCA) ร่วมกับการใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง ความเข้มข้น

2.5% 6 ครั้ง และ 12 ครั้งต่อปี โดยเก็บข้อมูลเป็นเวลา 3 ปี พบว่าปริมาณผลผลิตเมื่อใช้ระบบกริดแบบสองรอยกริดเพิ่มขึ้น 25-30 เปอร์เซ็นต์ ในหน่วย กรัมต่อต้นต่อครั้งกริด กก.ต่อแรงงานกริดต่อวัน กิโลกรัมต่อต้นต่อปี และกิโลกรัมต่อเฮกตาร์ต่อปี การกริดยางด้วยระบบกริดแบบสองรอยกริด ด้วยระบบกริด 1/2S d/2 ทดลองกับยางพันธุ์ RRIM 600 ที่เริ่มเปิดกริด ผลผลิต 3 ปีแรก 3.07, 4.46 และ 5.62 กก./ต้น/ปี ได้ผลผลิตสูงกว่าระบบกริดปกติ 27 เปอร์เซ็นต์โดยไม่ใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง ปีที่ 4 – 5 ผลผลิตสูงกว่าระบบกริดปกติ 15 เปอร์เซ็นต์ (อารักษ์ และคณะ, 2548) สำหรับการศึกษาที่ศูนย์วิจัยยางชะเชิงเทรา พบว่าผลผลิตหลังจากเปิดกริดในช่วงระยะเวลา 3 ปีแรก ระบบกริดแบบสองรอยกริดสามารถเพิ่มผลผลิตเป็นกิโลกรัม/ต้นสูงกว่าการกริดวันเว้นวัน 24 - 28 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่ระยะเวลาการกริด 6 ปี ระบบกริด 2 รอยกริด สามารถเพิ่มผลผลิต 9 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเปรียบเทียบกับกริดวันเว้นวัน (พิศมัย และคณะ, 2549) Vaysse และคณะ (2006) รายงานว่า หลังจากเปิดกริด 1.5 ปี การใช้ระบบกริดแบบสองรอยกริด (2 x 1/2S d/4) ผลผลิต (กรัมต่อต้น) เพิ่มขึ้น 22 เปอร์เซ็นต์ และผู้กริดกริดได้มากขึ้น (กรัมต่อต้นต่อครั้งกริด) ถึง 24 เปอร์เซ็นต์ โดยเปรียบเทียบกับกริดแบบ 1/2S d/2 การลดหน้ากริดให้สั้นลงเหลือ 1 ใน 3 ของลำต้นจะเพิ่มผลผลิต (กรัมต่อต้น) 15 เปอร์เซ็นต์ และเพิ่มผลผลิตต่อผู้กริด (กรัมต่อต้นต่อครั้งกริด) 15 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณเนื้อยางแห้งของระบบกริดแบบสองรอยกริดไม่แตกต่างทางสถิติกับระบบกริดแบบหน้าเดียว อย่างไรก็ตามระบบกริดแบบสองรอยกริด (1/2S และ 1/3S) มีผลให้ปริมาณเนื้อยางแห้งของรอยกริดบนและรอยกริดล่างมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยรอยกริดล่างจะมีปริมาณเนื้อยางแห้งสูงกว่าหน้ากริดบน (Vaysse *et al.*, 2006)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นปริมาณซูโครสกับปริมาณอนินทรีย์ฟอสฟอรัส พบว่า บริเวณรอยกริดต่ำเมื่อปริมาณอนินทรีย์ฟอสฟอรัสสูงขึ้นปริมาณความเข้มข้นซูโครสค่อนข้างคงที่ แสดงว่าบริเวณรอยกริดต่ำไม่สามารถเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้นได้ ตรงข้ามกับรอยกริดสูงเมื่อปริมาณอนินทรีย์ฟอสฟอรัสต่ำ ปริมาณความเข้มข้นซูโครสสูง แสดงว่าบริเวณรอยกริดสูงสามารถกระตุ้นการเพิ่มผลผลิตได้โดยใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง (พิศมัย และคณะ, 2546ก) ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นระบบกริดแบบสองรอยกริด จึงน่าเป็นระบบกริดที่เหมาะสมในการนำไปใช้ในการปรับปรุงการกริดเพื่อเพิ่มผลผลิตของเกษตรกรรายย่อย

บทที่ 2

วิธีการวิจัย

1. อุปกรณ์และวิธีการศึกษา

ทำการทดลองระบบกรีดแบบสองรอยกรีดในระดับสวน (on-farm trail) กับยางพาราพันธุ์ RRIM 600 ในอำเภอหาดใหญ่ และอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา โดยทำการทดลองระหว่างเดือนเมษายน 2552 ถึงเดือนมีนาคม 2553 โดยแบ่งการทดลองเป็น 4 สวน (ภาพที่ 3) คือ

สวนที่ 1: ตำบลฉลุง อำเภอหาดใหญ่ ($06^{\circ} 58' 35.8''$ N, $100^{\circ} 19' 10.8''$ E)

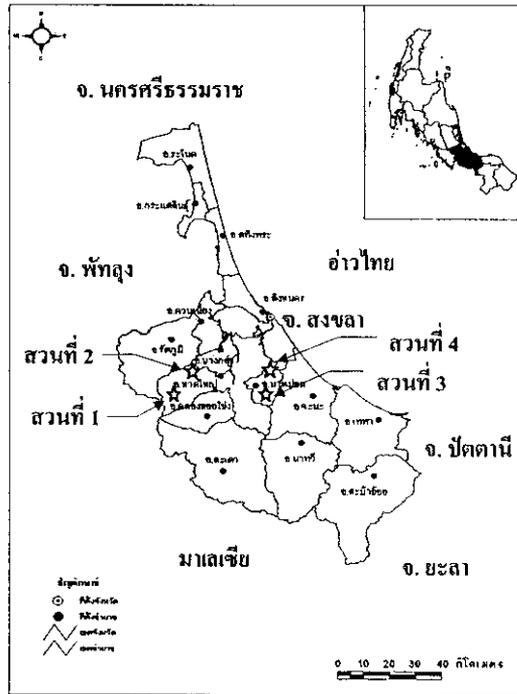
สวนที่ 2: ตำบลฉลุง อำเภอหาดใหญ่ ($06^{\circ} 59' 24.7''$ N, $100^{\circ} 20' 59.7''$ E)

แต่ละสวน มี 2 สิ่งทดลอง คือ 1.ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดี่ยว ($1/3S$ $2d/3$) และ 2. ระบบกรีดแบบสองรอยกรีด ($2x$ $1/3S$ $d/3$) (ตารางที่ 3)

สวนที่ 3: ตำบลทุ่งขมิ้น อำเภอนาหม่อม ($06^{\circ} 55' 41.4''$ N, $100^{\circ} 32' 8.2''$ E)

สวนที่ 4: ตำบลพิจิตร อำเภอนาหม่อม ($07^{\circ} 1' 6.8''$ N, $100^{\circ} 35' 8.7''$ E)

ประกอบด้วย 2 สิ่งทดลอง คือ 1.ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดี่ยว ($1/3S$ $3d/4$) และ 2. ระบบกรีดแบบสองรอยกรีด ($2x$ $1/3S$ $d/2.d/3$) (ตารางที่ 4)

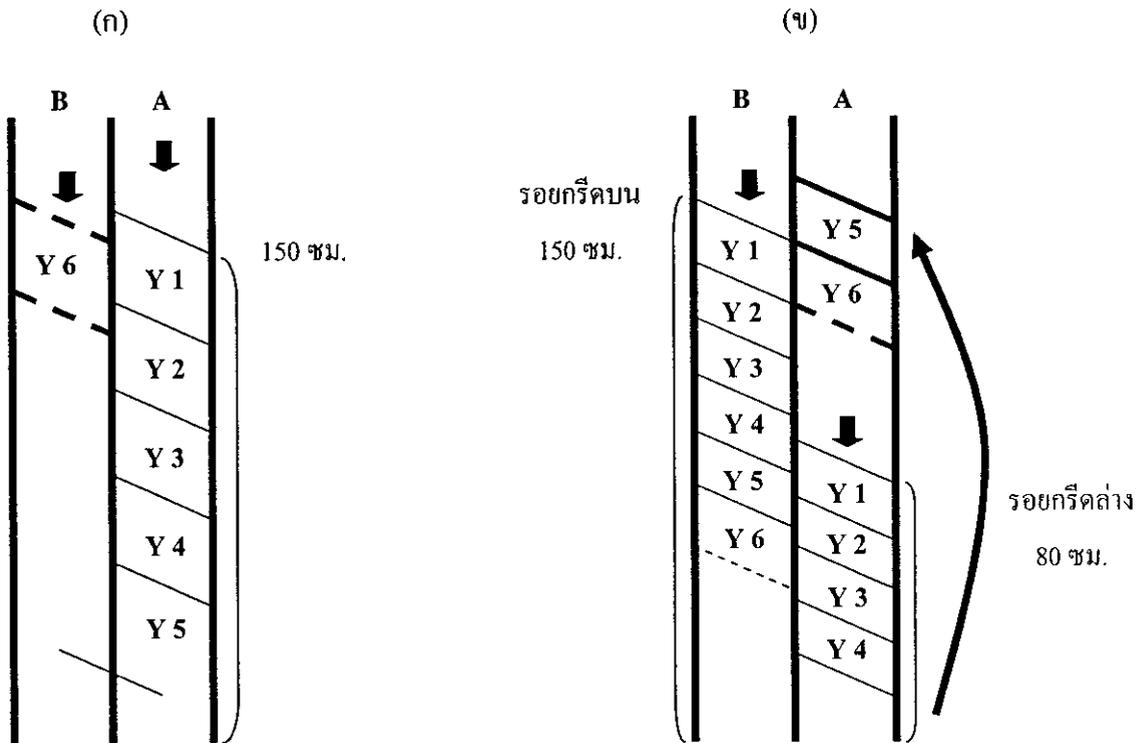

ภาพที่ 3 พื้นที่ทดลองระบบกริดแบบสองรอยกริดในอำเภอหาดใหญ่ (ส่วนที่ 1 และ 2) และอำเภอ นาม่อม (ส่วนที่ 3 และ 4) จังหวัดสงขลา

วิธีการกริด

ระบบกริดแบบรอยกริดเดี่ยว เปิดกริดที่ระดับ 150 เซนติเมตร จากพื้นดิน โดยการกริดจะกริดซ้ำหน้ากริดเดิมในทุกครั้งที่ทำการกริด

ระบบกริดแบบสองรอยกริด เป็นวิธีการเปิดกริดหน้าอย่างทั้งสองหน้ากริดพร้อมกัน โดยสลับกริดระหว่างสองหน้ากริดที่เปิดกริดในหน้าตรงกันข้าม หน้ากริดแรก เปิดกริดที่ระดับความสูง 80 เซนติเมตรจากพื้นดิน หน้ากริดที่ 2 เปิดกริดที่ระดับความสูง 150 เซนติเมตรจากพื้นดิน

ภาพที่ 4 เปรียบเทียบระหว่างการเปลี่ยนรอยกรีดของระบบกรีดแบบรอยกรีดกรีดเดียว (ก) และระบบกรีดแบบสองรอยกรีด (ข)

ตารางที่ 3 แสดงลำดับของการกรีดในแต่ละระบบกรีดของสวนที่ 1 และสวนที่ 2

ระบบกรีด	ลำดับวันกรีด						
	1	2	3	4	5	6	7
ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดียว	กรีด	กรีด	หยุด	กรีด	กรีด	หยุด	กรีด
ระบบกรีดแบบสองรอยกรีด	กรีด (ล่าง)	กรีด (บน)	หยุด	กรีด (ล่าง)	กรีด (บน)	หยุด	กรีด (ล่าง)

ตารางที่ 4 แสดงลำดับของการกรีดยุคในแต่ละระบบกรีดยุคของสวนที่ 3 และสวนที่ 4

ระบบกรีดยุค	ลำดับวันกรีดยุค						
	1	2	3	4	5	6	7
ระบบกรีดยุคแบบรอยกรีดยุคเดียว	กรีดยุค	กรีดยุค	กรีดยุค	หยุด	กรีดยุค	กรีดยุค	กรีดยุค
ระบบกรีดยุคแบบสองรอยกรีดยุค	กรีดยุค (ล่าง)	กรีดยุค (บน)	กรีดยุค (ล่าง)	หยุด	กรีดยุค (ล่าง)	กรีดยุค (บน)	กรีดยุค (ล่าง)

2. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

2.1 สภาพพื้นที่

ศึกษาลักษณะทางกายภาพทั่วไปของพื้นที่ที่ทำการศึกษาและวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารหลักในแปลงทดลอง ได้แก่ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และ โพแทสเซียม โดยเก็บตัวอย่างดินตามวิธีการของศูนย์ปฏิบัติการวิเคราะห์กลาง (2549) เพื่อการวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ ดังนี้

1. กำหนดขอบเขตของแปลงตามลักษณะพื้นที่และชนิดของดิน และเก็บดินจากหลายๆจุด ให้กระจายทั่วแปลง
2. ก่อนทำการเก็บตัวอย่างดิน กวาดเศษพืชต่างๆออกจากบริเวณที่จะเก็บตัวอย่างแล้ว ใช้เสียมขุดดินให้เป็นรูปตัววีลึก 15 เซนติเมตร
3. ใช้เสียมแตะด้านข้างหนาประมาณ 1 นิ้ว แบ่งดินออกเป็น 3 ส่วน ตามแนวของเสียม ให้ส่วนตรงกลางกว้างประมาณ 1 นิ้ว ทั้ง 2 ส่วนด้านข้าง เก็บดินส่วนตรงกลางใส่ภาชนะ เก็บตัวอย่างทั้งดินส่วนบน ที่ระดับความลึก 0-15 เซนติเมตร และดินล่างที่ระดับความลึก 15-30 เซนติเมตร ทำการเก็บตัวอย่างดินในจุดต่อไปเช่นเดียวกัน ประมาณ 10-25 จุด
4. คลุกเคล้าดินจากทุกจุดที่เก็บให้เข้ากัน แล้วใส่ภาชนะประมาณ 1 กิโลกรัม
5. เขียนรายละเอียดของตัวอย่าง ได้แก่ วันที่เก็บ สถานที่เก็บ หมายเลขแปลง ลักษณะของพื้นที่ อายุและชนิดของพืชที่ปลูก และส่งตัวอย่างดินวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารหลักในศูนย์ปฏิบัติการวิเคราะห์กลาง คณะทรัพยากรธรรมชาติ

2.2 ผลผลิตยาง

เกษตรกรทำการบันทึกข้อมูลน้ำหนักน้ำยางสด เปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งจากการวัดด้วยเมโทรแลกซ์ น้ำหนักยางแห้ง ราคาผลผลิตยาง รายได้ที่ได้รับจากการขายน้ำยางทุกวันที่มีการกรีดยาง โดยบันทึกแยกตามสิ่งทดลองที่ทำการศึกษา

2.3 รายได้

บันทึกรายได้จริงแยกตามสิ่งทดลองที่เกษตรกรได้รับจากการจำหน่ายผลผลิตน้ำยางสดในแต่ละครั้งกรีด ซึ่งคำนวณ โดยใช้สูตร

$$\text{รายได้} = \text{น้ำหนักแห้งของน้ำยางสด (กิโลกรัม)} \times \text{ราคาน้ำยางในวันที่จำหน่าย (บาท/กิโลกรัม)}$$

2.4 ความสิ้นเปลืองเปลือก

วัดความสิ้นเปลืองเปลือกโดยใช้เวอร์เนียร์ ทำการวัดความกว้างของรอยกรีด โดยให้เวอร์เนียร์ตั้งฉากกับรอยกรีด ทำการวัดความสิ้นเปลืองเปลือกทุก 3 เดือน คำนวณหาค่าความสิ้นเปลืองเปลือกโดยใช้สูตร

$$\text{ความสิ้นเปลืองเปลือก (ชม.)} = \frac{\text{จำนวนเปลือกที่ใช้}}{\text{จำนวนวันกรีด}}$$

2.5 การเจริญเติบโตทางลำต้น

วัดขนาดของเส้นรอบวงของลำต้นที่ความสูง 170 เซนติเมตร จากพื้นดิน ก่อนเริ่มเปิดกรีด หลังจากนั้นเมื่อเปิดกรีดแล้วทำการวัดขนาดของเส้นรอบวงของลำต้นทุก 3 เดือน

2.6 วิเคราะห์องค์ประกอบทางชีวเคมีในน้ำยาง

ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบทางชีวเคมีน้ำยางตามวิธีการของ Gohet และ Chantuma (1999) ก่อนการวิเคราะห์น้ำยางจะทำ Standard curve ของพารามิเตอร์แต่ละตัว เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์การดูดกลืนแสง (K) ของสารละลาย โดยกำหนดยอมรับค่าสัมประสิทธิ์การดูดกลืนแสงจากการทำ Standard curve ดังนี้

$K_{\text{Suc1กลดี}}$	=	1.90 – 2.00
$K_{\text{Sucต่ำ}}$	=	ใกล้เคียง 0.9
$K_{\text{Sucสูง}}$	=	ใกล้เคียง 4.0
K_{Pi}	=	4.00 – 4.20
$K_{\text{R-SH}}$	=	0.12 – 0.14

2.6.1 การเก็บตัวอย่างน้ำยาง ทำการเก็บน้ำยางได้รอยกรีดสำหรับการกรีดแบบ downward tapping โดยใช้แท่งเหล็กเจาะเปลือกยางเข้าไปจนถึงชั้นเนื้อไม้บริเวณได้รอยกรีด 5 เซนติเมตร จากนั้นแทงหลอดช่วยลำเลียงน้ำยางในรูที่เจาะไว้ ทิ้งน้ำยาง 2 หยดแรกที่ไหลออกมาและเก็บน้ำยาง 10 หยดที่ไหลถัดมา/ต้น จำนวน 5 ต้นต่อสิ่งทดลอง ทุกแปลงทดลอง โดยเก็บน้ำยางทั้งรอยกรีดบนและรอยกรีดล่าง ทำการชั่งน้ำหนักหลอดเปล่า (T) เติมเอทริลีนไดเอมีนอะซิติกแอซิดความเข้มข้น 1 เปอร์เซ็นต์ ปริมาตร 5 มิลลิลิตร ชั่งน้ำหนักอีกครั้ง (T+E) เก็บน้ำยาง 10 หยด/ต้นใส่หลอดที่มีเอทริลีนไดเอมีนอะซิติกแอซิดความเข้มข้น 1 เปอร์เซ็นต์ ปริมาตร 5 มิลลิลิตร จากนั้นนำมาชั่งน้ำหนัก (T+E+L) เติมไตรคลอโรอะซิติกแอซิดความเข้มข้น 20 เปอร์เซ็นต์ ปริมาตร 0.715 มิลลิลิตร เพื่อให้น้ำยางจับตัวเป็นก้อน เขาเบาๆ จะได้ตัวอย่าง 2 ส่วน ส่วนของเนื้อยางนำไปหาค่า %DRC ส่วนของสารละลายใส่เข้าไปหาปริมาณน้ำตาลซูโครส ปริมาณอนินทรีย์ฟอสฟอรัส และปริมาณไซฮอล

2.6.2 การวิเคราะห์หาปริมาณของแข็งทั้งหมด หรือปริมาณเนื้อยางแห้ง คำนวณน้ำหนักยางสด (Fw) จาก (T + E + L) - (T + E) นำส่วนของเนื้อยางติดด้วยเข็มหมุด ปักในกระดาษลั่งที่ใส่หมายเลขแต่ละตัวอย่าง นำไปอบที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ชั่งน้ำหนักแห้งยางแต่ละก้อน (Dw) คำนวณเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งจากสูตร

$$\% \text{ DRC} = \frac{Dw}{Fw} \times 100$$

2.6.3 การวิเคราะห์หาปริมาณซูโครส เตรียมหลอดแก้วฝาเกลียวเท่ากับจำนวนตัวอย่าง เติม ไตรคลอโรอะซิติกแอซิดความเข้มข้น 2.5 เปอร์เซ็นต์ ปริมาตร 400 ไมโครลิตร สารตัวอย่าง (สารละลายใส) ปริมาตร 100 ไมโครลิตร และ แอนโทรน ปริมาตร 3 มิลลิลิตร ปิดฝาหลอดแก้ว เขย่าด้วยเครื่องเขย่า แล้วไปอุ่นในอ่างควบคุมอุณหภูมิ 90 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 10 นาที นำมาแช่ในกะละมังที่มีน้ำประมาณครึ่งกะละมัง ทิ้งให้สารละลายเย็น แล้วนำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 627 นาโนเมตร คำนวณความเข้มข้นของซูโครสในหน่วย มิลลิโมล/น้ำยาง 1 ลิตร (mM/l) ตามสูตร

$$[\text{Suc}] \text{ mM} = \text{OD} \times K \times [(\text{Fw} + \text{W1} + \text{W2}) / \text{Fw}]$$

เมื่อ K = ค่าสัมประสิทธิ์การดูดกลืนแสงของน้ำตาลซูโครสจาก
Standard curve

Fw = น้ำหนักน้ำยางสดในหน่วยกรัม

W1 = น้ำหนักน้ำกลั่นต่อหลอดในหน่วยกรัม

(Standard CRRC = 5 กรัม)

W2 = น้ำหนักของ 20%TCA ซึ่งใช้ในการชักนำให้น้ำยางเกิดการตกตะกอน (Standard CRRC = 0.715 กรัม)

หากวัดค่าการดูดกลืนแสงได้ต่ำกว่า 0.2 ให้ปรับปริมาตรสารต่างๆ เป็น ไตรคลอโรอะซิติกแอซิดความเข้มข้น 2.5 เปอร์เซ็นต์ ปริมาตร 250 ไมโครลิตร สารตัวอย่าง ปริมาตร 100 ไมโครลิตร และแอนโทรน ปริมาตร 3 มิลลิลิตร หากวัดค่าการดูดกลืนแสงได้สูงกว่า 0.8 ให้ปรับปริมาตรสารต่างๆ เป็น ไตรคลอโรอะซิติกแอซิดความเข้มข้น 2.5 เปอร์เซ็นต์ ปริมาตร 450 ไมโครลิตร สารตัวอย่าง ปริมาตร 50 ไมโครลิตร และแอนโทรน ปริมาตร 3 มิลลิลิตร

2.6.4 การวิเคราะห์หาปริมาณอินทรีฟอสฟอรัส เตรียมหลอดแก้วฝาเกลียวเท่ากับจำนวนตัวอย่าง เติม ไตรคลอโรอะซิติกแอซิดความเข้มข้น 2.5 เปอร์เซ็นต์ ปริมาตร 1 มิลลิลิตร สารตัวอย่าง ปริมาตร 500 ไมโครลิตร และ IN ปริมาตร 3 มิลลิลิตร ปิดฝาหลอด เขย่าด้วยเครื่องเขย่า ทิ้งไว้ 5 นาที หลังจากนั้นนำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 410 นาโนเมตร คำนวณความเข้มข้นของ อินทรีฟอสฟอรัส ในหน่วย มิลลิโมล/น้ำยาง 1 ลิตร (mM/l) ตามสูตร

$$[\text{Pi}] \text{ mM} = \text{OD} \times K \times [(\text{Fw} + \text{W1} + \text{W2}) / \text{Fw}]$$

เมื่อ	K	=	ค่าสัมประสิทธิ์การดูดกลืนแสงของอนินทรีย์ฟอสฟอรัส จาก Standard curve
	Fw	=	น้ำหนักน้ำยางสดในหน่วยกรัม
	W1	=	น้ำหนักน้ำกลั่นต่อหลอดในหน่วยกรัม (Standard CRRC = 5 กรัม)
	W2	=	น้ำหนักของ 20%TCA ซึ่งใช้ในการชักนำให้น้ำยางเกิด การตกตะกอน (Standard CRRC = 0.715 กรัม)

2.6.5 การวิเคราะห์หาปริมาณรีดิวส์ไรออล เตรียมหลอดแก้วฝาเกลียวเท่ากับจำนวนตัวอย่าง เดิมทริส ปริมาตร 1 มิลลิลิตร สารตัวอย่าง ปริมาตร 1.5 มิลลิลิตร DTNB ปริมาตร 50 ไมโครลิตร ปิดฝา หลอด เขย่าด้วยเครื่องเขย่า ทิ้งไว้ 5 นาที หลังจากนั้นนำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 412 นาโนเมตร คำนวณความเข้มข้นของไรออลในหน่วย มิลลิโมล/น้ำยาง 1 ลิตร ตามสูตร

$$[R-SH] \text{ mM} = OD \times K \times [(Fw + W1 + W2) / Fw]$$

เมื่อ	K	=	ค่าสัมประสิทธิ์การดูดกลืนแสงของไรออลจาก Standard curve
	Fw	=	น้ำหนักน้ำยางสดในหน่วยกรัม
	W1	=	น้ำหนักน้ำกลั่นต่อหลอดในหน่วยกรัม (Standard CRRC = 5 กรัม)
	W2	=	น้ำหนักของ 20%TCA ซึ่งใช้ในการชักนำให้น้ำยางเกิด การตกตะกอน (Standard CRRC = 0.715 กรัม)

บทที่ 3

ผลการทดลอง

1. สภาพพื้นที่

จากการวิเคราะห์ปริมาณ N, P และ K ในดิน ที่ระดับความลึก 15 เซนติเมตรจากผิวดิน พบว่า สภาพดิน ในอำเภอหาดใหญ่ (สวนที่ 1 และ 2) มีปริมาณธาตุอาหารทั้ง 3 ชนิดปานกลาง ซึ่งมีปริมาณค่อนข้างเพียงพอกับความต้องการของต้นยางพารา ขณะที่ดินในสวนทดลองของอำเภอนาหม่อม (สวนที่ 3 และ 4) มีปริมาณธาตุอาหารทั้ง 3 ชนิดน้อย ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการเจริญเติบโตของต้นยางพารา สำหรับลักษณะเนื้อดินของสวนทดลองในอำเภอหาดใหญ่ พบว่า มีลักษณะเป็นดินเหนียว (สวนที่ 1) และดินร่วนปนทราย (สวนที่ 2) ส่วนสวนที่ 3 และ 4 ซึ่งอยู่ในอำเภอนาหม่อม มีลักษณะเป็นดินทรายปนร่วน (ตารางที่ 5)

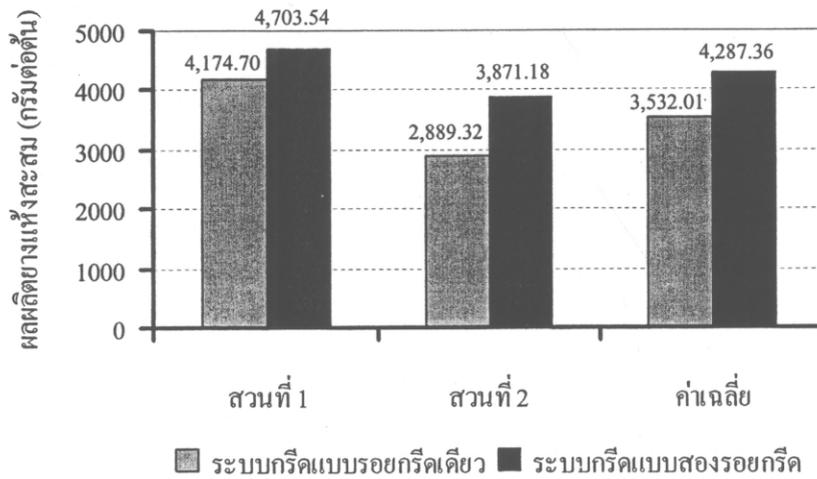
ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหาร NP และ K ในดินที่ระดับความลึก 15 เซนติเมตรจากผิวดิน ของสวนทดลองระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด อำเภอหาดใหญ่ และอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา

พื้นที่ทดลอง	ปริมาณธาตุอาหาร			เนื้อดิน
	ไนโตรเจนทั้งหมด (%)	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (mg kg ⁻¹)	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ (mg kg ⁻¹)	
อำเภอหาดใหญ่				
สวนที่ 1	0.11	6.03	85.39	ดินเหนียว
สวนที่ 2	0.09	2.58	35.43	ดินร่วนปนทราย
อำเภอนาหม่อม				
สวนที่ 3	0.05	12.05	33.31	ดินทรายปนร่วน
สวนที่ 4	0.05	3.83	47.71	ดินทรายปนร่วน

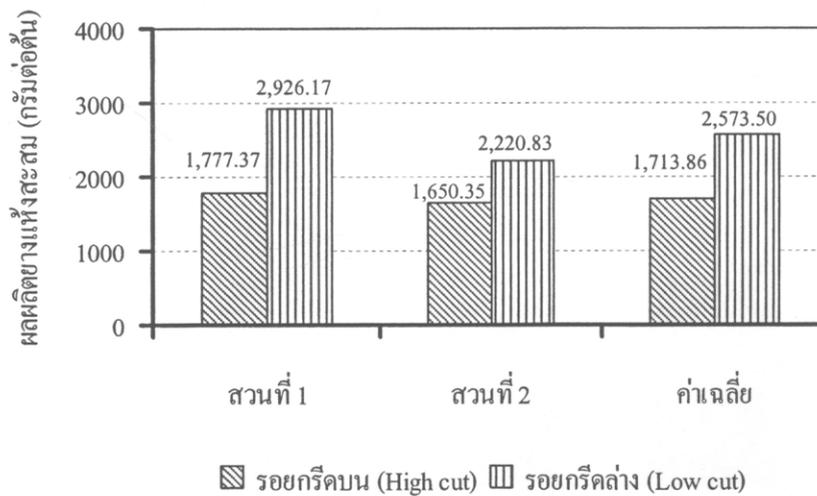
2. ผลผลิตยาง

2.1 ผลผลิตยางแห้งสะสม (กรัมต่อต้น)

การใช้ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดในอำเภอหาดใหญ่ และอำเภอนาหม่อม พบว่า ทั้ง 4 สวน มีผลผลิตยางแห้งสะสมสูงกว่าระบบกรีดยางแบบรอยกรีดเดียว ในอำเภอหาดใหญ่ สวนที่ 1 มีจำนวนวันกรีดยางที่กรีดได้จริง 161 วัน ทั้งสองระบบกรีดยาง พบว่า ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดมีผลผลิตยางแห้งสะสม 4,703.54 กรัมต่อต้น สูงกว่าระบบกรีดยางแบบรอยกรีดเดียวมีผลผลิตยางแห้งสะสม 4,174.70 กรัมต่อต้น (ภาพที่ 5) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรีดของระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีด พบว่า รอยกรีดล่าง (Low cut) มีผลผลิตยางแห้งสะสม 2,926.17 กรัมต่อต้น สูงกว่ารอยกรีดบน (High cut) ที่มีผลผลิตเนื้อยางแห้งสะสม 1,777.37 กรัมต่อต้น (ภาพที่ 6) ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีด มีเปอร์เซ็นต์การเพิ่มของผลผลิต 13 เปอร์เซ็นต์ สวนที่ 2 มีจำนวนวันกรีดยางที่กรีดได้จริง 152 วัน ทั้งสองระบบกรีดยาง พบว่า ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดมีผลผลิตยางแห้งสะสม 3,871.18 กรัมต่อต้น สูงกว่าระบบกรีดยางแบบรอยกรีดเดียวมีผลผลิตยางแห้งสะสม 2,889.32 กรัมต่อต้น (ภาพที่ 5) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรีดของระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีด พบว่า รอยกรีดล่าง (Low cut) มีผลผลิตยางแห้งสะสม 2,220.83 กรัมต่อต้น สูงกว่ารอยกรีดบน (High cut) ที่มีผลผลิตยางแห้งสะสม 1,650.35 กรัมต่อต้น (ภาพที่ 6) ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีด มีเปอร์เซ็นต์การเพิ่มของผลผลิต 34 เปอร์เซ็นต์ โดยเฉลี่ยแล้วทั้ง 2 สวน มีจำนวนวันกรีดยางที่กรีดได้จริง 157 วัน ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดมีผลผลิตยางแห้งสะสม 4,287.36 กรัมต่อต้น สูงกว่าระบบกรีดยางแบบรอยกรีดเดียวมีผลผลิตยางแห้งสะสม 3,532.01 กรัมต่อต้น (ภาพที่ 5) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรีดของระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีด พบว่า รอยกรีดล่าง (Low cut) มีผลผลิตยางแห้งสะสม 2,573.50 กรัมต่อต้น สูงกว่ารอยกรีดบน (High cut) ที่มีผลผลิตยางแห้งสะสม 1,713.86 กรัมต่อต้น (ภาพที่ 6) ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดมีเปอร์เซ็นต์การเพิ่มของผลผลิต 21 เปอร์เซ็นต์

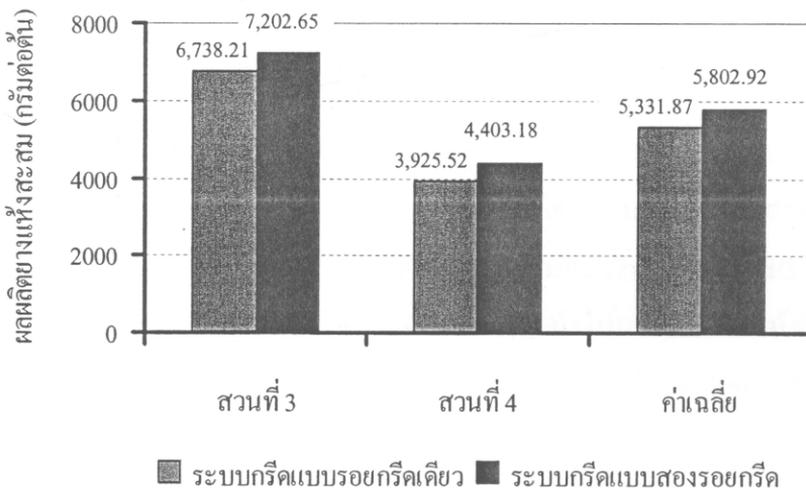
ภาพที่ 5 เปรียบเทียบผลผลิตยางแห้งสะสม (กรัมต่อต้น) ระหว่างการกริดแบบรอยกริดเดียวและการกริดแบบสองรอยกริดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่

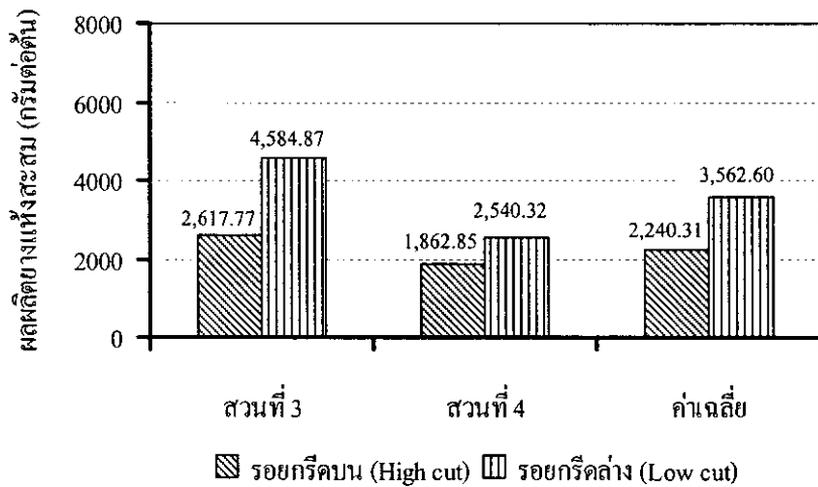
ภาพที่ 6 เปรียบเทียบผลผลิตยางแห้งสะสม (กรัมต่อต้น) ระหว่างรอยกริดบนและรอยกริดล่างของการกริดแบบสองรอยกริดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่

ในอำเภอนาหม่อม สวนที่ 3 มีจำนวนวันกริดที่กริดได้จริง 209 วัน ทั้งสองระบบกริดพบว่า ระบบกริดแบบสองรอยกริดมีผลผลิตยางแห้งสะสม 7,202.65 กรัมต่อต้น สูงกว่าระบบกริดแบบรอยกริดเดียวมีผลผลิตยางแห้งสะสม 6,738.21 กรัมต่อต้น (ภาพที่ 7) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกริดของระบบกริดแบบสองรอยกริดพบว่า รอยกริดล่าง (Low cut) มีผลผลิตยางแห้งสะสม 4,584.87 กรัมต่อต้น สูงกว่ารอยกริดบน (High cut) ที่มีผลผลิตเนื้อยางแห้งสะสม 2,617.77 กรัมต่อต้น (ภาพที่ 8) ระบบกริดแบบสองรอยกริด มีเปอร์เซ็นต์การเพิ่มของผลผลิต 7 เปอร์เซ็นต์ สวนที่ 4 มีจำนวนวันกริดที่กริดได้จริง 91 วัน ทั้งสอง

ระบบกรีด พบว่า ระบบกรีดแบบสองรอยกรีด มีผลผลิตยางแห้งสะสม 4,403.18 กรัมต่อต้น สูงกว่าระบบกรีดแบบรอยกรีดเดียวมีผลผลิตยางแห้งสะสม 3,925.52 กรัมต่อต้น (ภาพที่ 7) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรีดของระบบกรีดแบบสองรอยกรีด พบว่า รอยกรีดล่าง (Low cut) มีผลผลิตยางแห้งสะสม 2,540.32 กรัมต่อต้น สูงกว่ารอยกรีดบน (High cut) ที่มีผลผลิตยางแห้งสะสม 1,862.85 กรัมต่อต้น (ภาพที่ 8) ระบบกรีดแบบสองรอยกรีดมีเปอร์เซ็นต์การเพิ่มของผลผลิต 12 เปอร์เซ็นต์ โดยเฉลี่ยแล้วทั้ง 2 สวน มีจำนวนวันกรีดที่กรีดได้จริง 150 วัน ระบบกรีดแบบสองรอยกรีดมีผลผลิตยางแห้งสะสม 5,802.92 กรัมต่อต้น สูงกว่าระบบกรีดแบบรอยกรีดเดียวมีผลผลิตยางแห้งสะสม 5,331.87 กรัมต่อต้น (ภาพที่ 7) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรีดของระบบกรีดแบบสองรอยกรีด พบว่า รอยกรีดล่าง (Low cut) มีผลผลิตยางแห้งสะสม 3,562.60 กรัมต่อต้น สูงกว่ารอยกรีดบน (High cut) ที่มีผลผลิตยางแห้งสะสม 2,240.31 กรัมต่อต้น (ภาพที่ 8) ระบบกรีดแบบสองรอยกรีดมีเปอร์เซ็นต์การเพิ่มของผลผลิต 9 เปอร์เซ็นต์ การให้ผลผลิตน้ำยางสดในหน่วยกรัมต่อต้นของระบบกรีดแบบรอยกรีดเดียว และระบบกรีดแบบสองรอยกรีด ทั้งรอยกรีดบนและรอยกรีดล่างในแต่ละเดือนที่ทำการศึกษาก็จะเกี่ยวข้องกับจำนวนวันกรีด โดยเดือนที่มีจำนวนวันกรีดหลายวันผลผลิตน้ำยางสะสมที่ได้ก็จะสูง พบว่าเดือนใดมีจำนวนวันกรีดน้อยผลผลิตน้ำยางสะสมก็จะน้อยตามไปด้วย

ภาพที่ 7 เปรียบเทียบผลผลิตยางแห้งสะสม (กรัมต่อต้น) ระหว่างการกรีดแบบรอยกรีดเดียวและการกรีดแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอนาหม่อม

ภาพที่ 8 เปรียบเทียบผลผลิตยางแห้งสะสม (กรัมต่อต้น) ระหว่างรอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของการกรีดแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอนาหม่อม

การใช้ระบบกรีดแบบสองรอยกรีดในสวนที่ 1 และ 2 ซึ่งเป็นพื้นที่ในอำเภอหาดใหญ่ ก่อนข้างอุดมสมบูรณ์ของสภาพพื้นที่ ทำให้มีเปอร์เซ็นต์การเพิ่มของผลผลิตสะสม 21 เปอร์เซ็นต์ แต่ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ขณะที่การใช้ระบบกรีดแบบสองรอยกรีดในสวนที่ 3 และ 4 ซึ่งเป็นพื้นที่ในอำเภอนาหม่อม มีความสมบูรณ์ต่ำ ของสภาพพื้นที่ ทำให้มีเปอร์เซ็นต์การเพิ่มของผลผลิตสะสม 9 เปอร์เซ็นต์ มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง (ตารางที่ 6) นอกจากความอุดมสมบูรณ์ของดินที่ส่งผลต่อปริมาณเนื้อยางแห้งสะสม ยังขึ้นอยู่กับความถี่ของระบบกรีดด้วย เพราะการใช้ระบบกรีดแบบสองรอยกรีด ($2 \times 1/3S \ d/3 \ (t,t)$) ในอำเภอหาดใหญ่ มีความถี่ของการกรีดต่ำกว่าอำเภอนาหม่อม ($2 \times 1/3S \ d/2.d/3 \ (t,t)$) และจากการใช้ระบบกรีดแบบสองรอยกรีดที่มีความถี่สูงในอำเภอนาหม่อม ทำให้ผลผลิตยางแห้งสะสมสูงขึ้น แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่าง 2 ระบบกรีดแล้ว ระบบกรีดแบบสองรอยกรีดช่วยให้ผลผลิตยางแห้งสะสมเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลผลิตยางแห้งสะสม (กรัมต่อต้น) ระหว่างการกรีดยางแบบรอยกรีดเดียวและการกรีดยางแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่และอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา

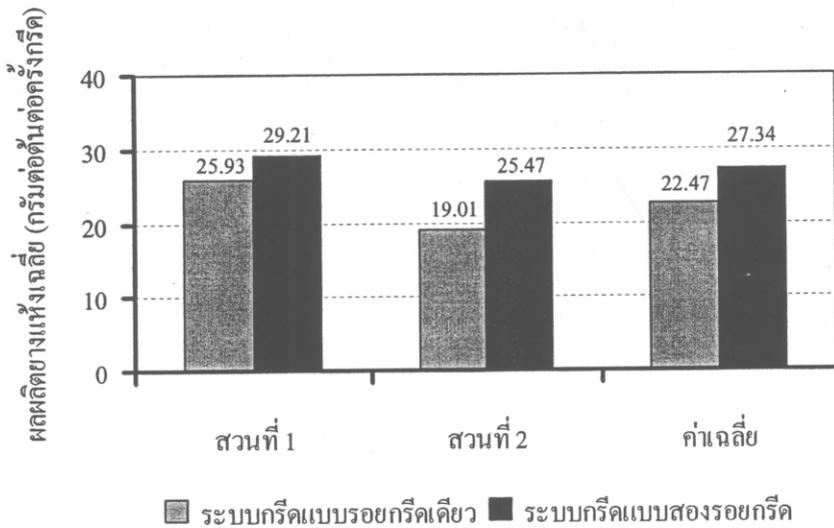
ระบบกรีดยาง	ค่าเฉลี่ยผลผลิตยางแห้งสะสม (กรัมต่อต้น)	
	อำเภอหาดใหญ่	อำเภอนาหม่อม
ระบบกรีดยางแบบรอยกรีดเดียว	3,532.01 (100)	5,331.87 (100)
ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีด	4,287.36 (121)	5,802.92 (109)
F-test	ns	**
C.V. (%)	5.79	0.12

หมายเหตุ: ** = มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ $P \leq 0.01$

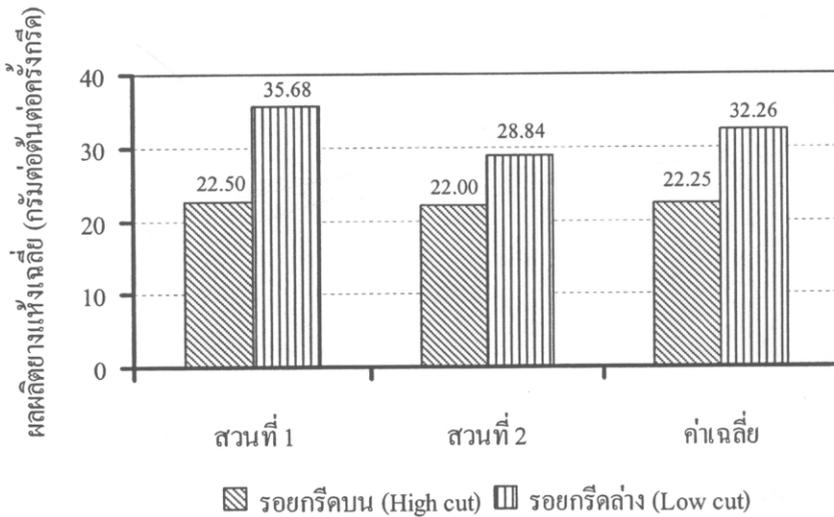
ns = ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

2.2 ผลผลิตยางแห้งเฉลี่ย (กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีดยาง)

จากการศึกษาผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย (กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีดยาง) สวนที่ 1 พบว่า ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดมีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 29.21 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีดยาง สูงกว่าระบบกรีดยางแบบรอยกรีดเดียวมีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 25.93 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีดยาง (ภาพที่ 9) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรีดของระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีด พบว่า รอยกรีดล่าง (Low cut) มีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 35.68 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีดยาง สูงกว่ารอยกรีดบน (High cut) ที่มีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 22.50 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีดยาง (ภาพที่ 10) ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดมีเปอร์เซ็นต์การเพิ่มของผลผลิต 13 เปอร์เซ็นต์ สวนที่ 2 พบว่า ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดมีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 25.47 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีดยาง สูงกว่าระบบกรีดยางแบบรอยกรีดเดียวมีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 19.01 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีดยาง (ภาพที่ 9) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรีดของระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีด พบว่า รอยกรีดล่าง (Low cut) มีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 28.84 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีดยาง สูงกว่ารอยกรีดบน (High cut) ที่มีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 22.00 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีดยาง (ภาพที่ 10) ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดมีเปอร์เซ็นต์การเพิ่มของผลผลิต 34 เปอร์เซ็นต์ โดยเฉลี่ยแล้วทั้ง 2 สวน ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดมีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 27.34 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีดยาง สูงกว่าระบบกรีดยางแบบรอยกรีดเดียวมีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 22.47 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีดยาง (ภาพที่ 9) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรีดของระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีด พบว่า รอยกรีดล่าง (Low cut) มีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 32.26 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีดยาง สูงกว่ารอยกรีดบน (High cut) ที่มีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 22.25 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีดยาง (ภาพที่ 10) ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดมีเปอร์เซ็นต์การเพิ่มของผลผลิต 22 เปอร์เซ็นต์

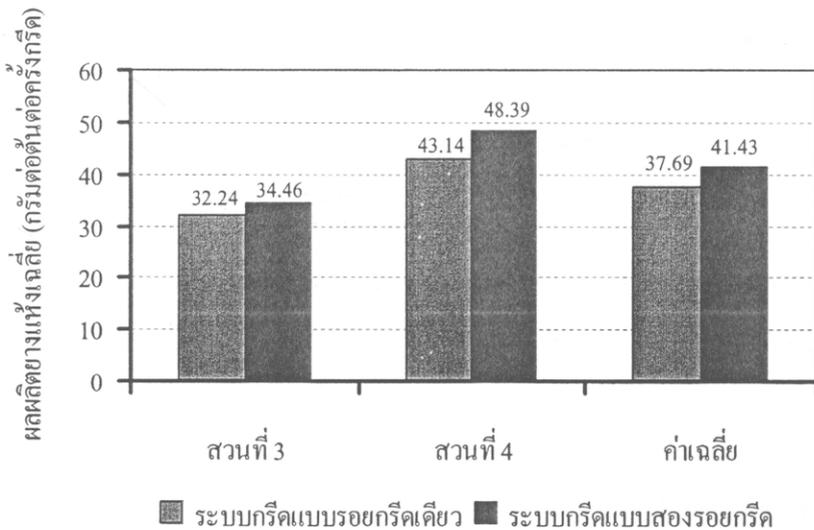
ภาพที่ 9 เปรียบเทียบผลผลิตยางแห้งเฉลี่ย (กรัมต่อต้นต่อครั้งกรี๊ด) ระหว่างการกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดียวและการกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่

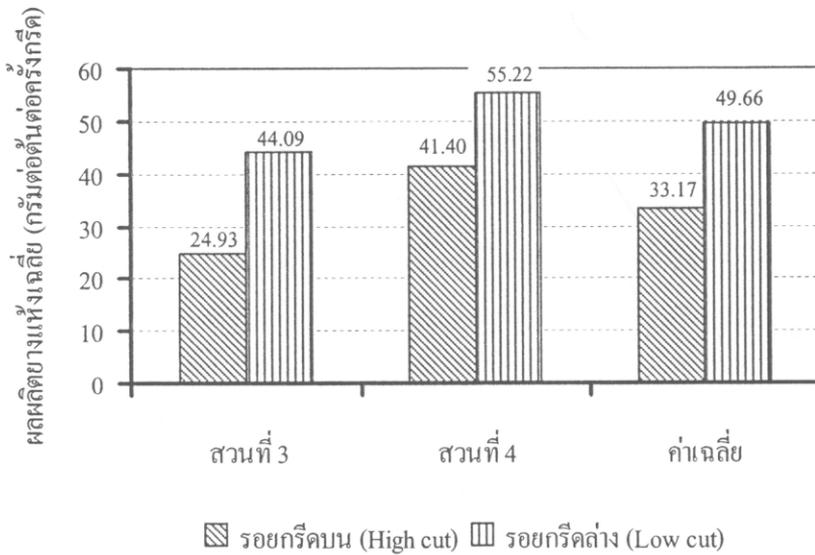
ภาพที่ 10 เปรียบเทียบผลผลิตยางแห้งเฉลี่ย (กรัมต่อต้นต่อครั้งกรี๊ด) ระหว่างรอยกรี๊ดบนและรอยกรี๊ดล่างของการกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่

สวนที่ 3 พบว่า ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดมีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 34.46 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรี๊ด สูงกว่าระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดียวมีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 32.34 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรี๊ด (ภาพที่ 11) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรี๊ดของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด พบว่า รอยกรี๊ดล่าง (Low cut) มีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 44.09 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรี๊ด สูงกว่ารอยกรี๊ดบน (High cut) ที่มีผลผลิตเนื้อยางแห้ง

เฉลี่ย 24.93 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรี๊ด (ภาพที่ 12) ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดมีเปอร์เซ็นต์การเพิ่มของผลผลิต 7 เปอร์เซ็นต์ ส่วนที่ 4 พบว่า ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดมีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 48.39 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรี๊ด สูงกว่าระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดียวมีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 43.14 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรี๊ด (ภาพที่ 11) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรี๊ดของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด พบว่า รอยกรี๊ดล่าง (Low cut) มีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 55.22 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรี๊ด สูงกว่ารอยกรี๊ดบน (High cut) ที่มีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 41.40 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรี๊ด (ภาพที่ 12) ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดมีเปอร์เซ็นต์การเพิ่มของผลผลิต 12 เปอร์เซ็นต์ โดยเฉลี่ยแล้วทั้ง 2 ส่วน ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดมีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 41.43 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรี๊ด สูงกว่าระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดียวมีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 37.69 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรี๊ด (ภาพที่ 11) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรี๊ดของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด พบว่า รอยกรี๊ดล่าง (Low cut) มีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 49.66 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรี๊ด สูงกว่ารอยกรี๊ดบน (High cut) ที่มีผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 33.17 กรัมต่อต้นต่อครั้งกรี๊ด (ภาพที่ 12) ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดมีเปอร์เซ็นต์การเพิ่มของผลผลิต 10 เปอร์เซ็นต์

ภาพที่ 11 เปรียบเทียบผลผลิตยางแห้งเฉลี่ย (กรัมต่อต้นต่อครั้งกรี๊ด) ระหว่างการกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดียวและการกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอนาหม่อม

ภาพที่ 12 เปรียบเทียบผลผลิตขางแห้งเฉลี่ย (กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีด) ระหว่างรอยกรีดบนและรอย กรีดล่าง ของการกรีดแบบสองรอยกรีดในสวนขางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอนาหม่อม

เมื่อเปรียบเทียบผลผลิตขางแห้งเฉลี่ย (กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีด) ระหว่างรอยกรีดบนและรอย กรีดล่างของการกรีดแบบสองรอยกรีดในสวนขางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่และอำเภอ นาหม่อม จังหวัดสงขลา การใช้ระบบกรีดแบบสองรอยกรีดในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ โดยเฉลี่ยมีเปอร์เซ็นต์การเพิ่มของ ผลผลิตเฉลี่ย 22 เปอร์เซ็นต์ แต่ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ขณะที่การใช้ระบบกรีดแบบสองรอยกรีดในพื้นที่ อำเภอ นาหม่อม โดยเฉลี่ยมีเปอร์เซ็นต์การเพิ่มของผลผลิตเฉลี่ย 10 เปอร์เซ็นต์ ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 6)

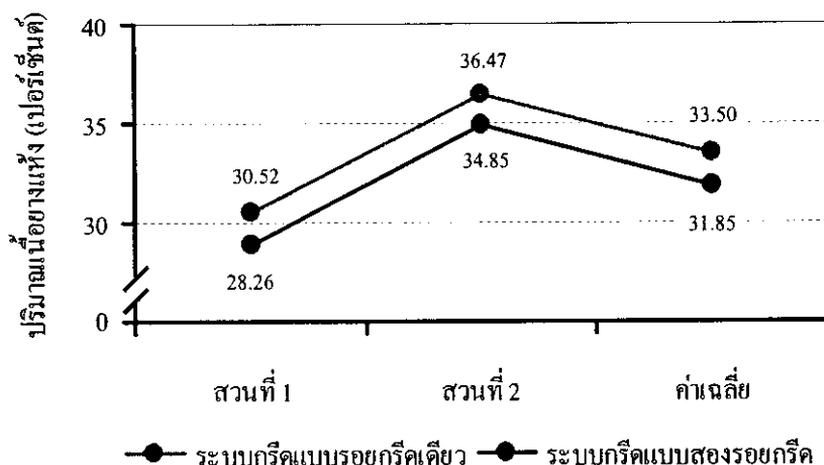
ตารางที่ 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลผลิตขางแห้งเฉลี่ย (กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีด) ระหว่างการกรีดแบบรอยกรีด เดียวและการกรีดแบบสองรอยกรีดในสวนขางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่และอำเภอ นาหม่อม จังหวัดสงขลา

ระบบกรีด	ค่าเฉลี่ยผลผลิตขางแห้งเฉลี่ย (กรัมต่อต้นต่อครั้งกรีด)	
	อำเภอหาดใหญ่	อำเภอ นาหม่อม
ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดียว	22.47 (100)	37.69 (100)
ระบบกรีดแบบสองรอยกรีด	27.34 (122)	41.43 (110)
F-test	ns	ns
C.V. (%)	6.38	3.83

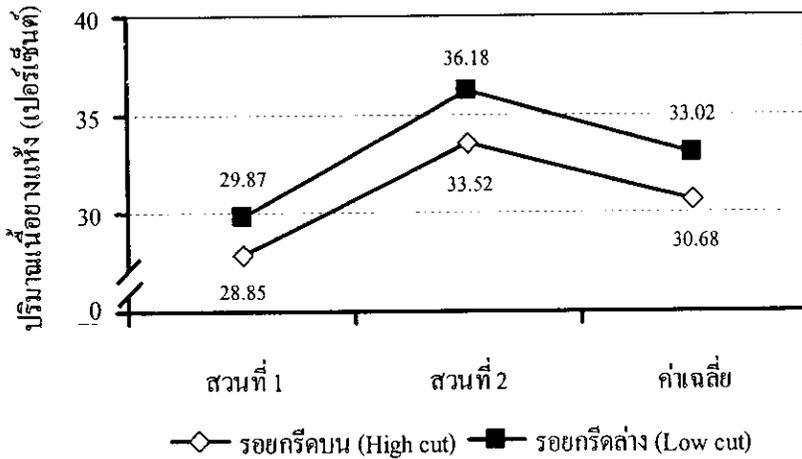
หมายเหตุ: ns = ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

3. ปริมาณเนื้อยางแห้ง

จากการศึกษาเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งเปรียบเทียบจากการวัดด้วยเมโทรแลกซ์ จากการขายน้ำยางสดของเกษตรกร ส่วนที่ 1 พบว่า ระบบกรี๊ดแบบรอยกรีดเดียวมีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งเฉลี่ย 30.52 เปอร์เซ็นต์ ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรีดมีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งเฉลี่ย 28.86 เปอร์เซ็นต์ (ภาพที่ 13) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรีดของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรีด พบว่า รอยกรีดล่าง (Low cut) มีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งเฉลี่ย 29.87 เปอร์เซ็นต์ สูงกว่ารอยกรีดบน (High cut) ที่มีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งเฉลี่ย 27.85 เปอร์เซ็นต์ (ภาพที่ 14) ส่วนที่ 2 พบว่า ระบบกรี๊ดแบบรอยกรีดเดียวมีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งเฉลี่ย 36.47 เปอร์เซ็นต์ ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรีดมีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งเฉลี่ย 34.85 เปอร์เซ็นต์ (ภาพที่ 13) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรีดของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรีด พบว่า รอยกรีดล่าง (Low cut) มีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งเฉลี่ย 36.18 เปอร์เซ็นต์ สูงกว่ารอยกรีดบน (High cut) ที่มีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งเฉลี่ย 33.52 เปอร์เซ็นต์ (ภาพที่ 14) โดยเฉลี่ยแล้วทั้ง 2 ส่วน ระบบกรี๊ดแบบรอยกรีดเดียวมีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งเฉลี่ย 33.50 เปอร์เซ็นต์ ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรีดมีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งเฉลี่ย 31.85 เปอร์เซ็นต์ (ภาพที่ 13) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรีดของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรีด พบว่า รอยกรีดล่าง (Low cut) มีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งเฉลี่ย 33.02 เปอร์เซ็นต์ สูงกว่ารอยกรีดบน (High cut) ที่มีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งเฉลี่ย 30.68 เปอร์เซ็นต์ (ภาพที่ 14) โดยมีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญระหว่างสองระบบกรี๊ด

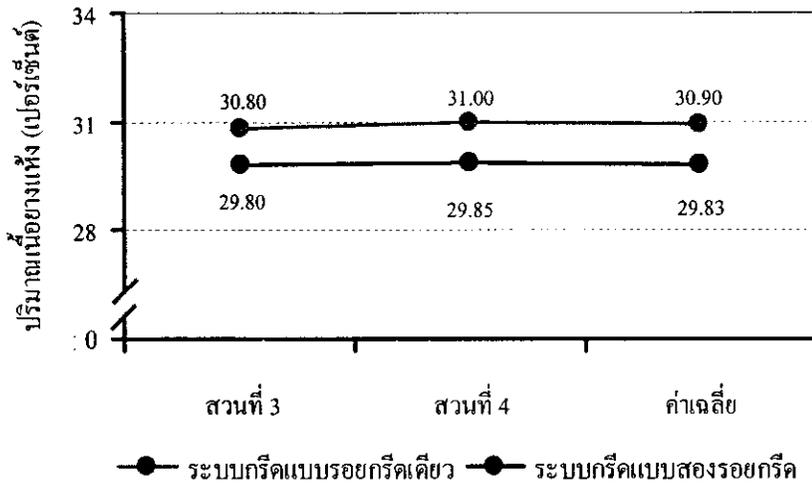

ภาพที่ 13 เปรียบเทียบปริมาณเนื้อยางแห้ง (เปอร์เซ็นต์) ระหว่างการกรี๊ดแบบรอยกรีดเดียวและการกรี๊ดแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่

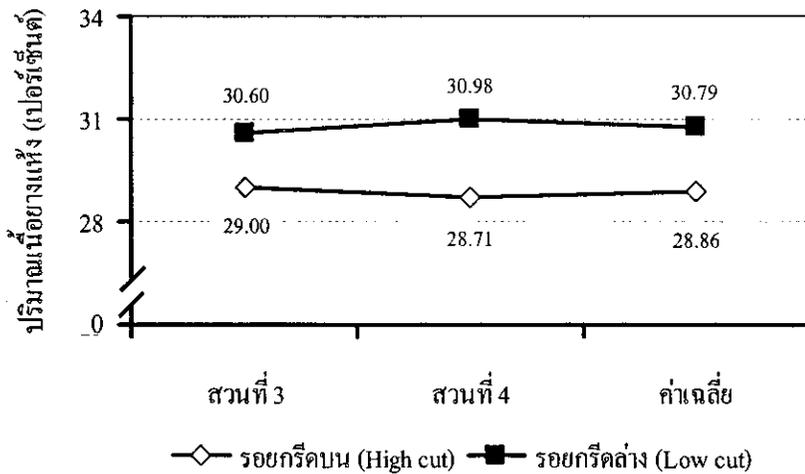

ภาพที่ 14 เปรียบเทียบปริมาณเนื้ออย่างแห้ง (เปอร์เซ็นต์) ระหว่างรอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของการกรีดแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่

สวนที่ 3 พบว่า ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดียวมีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้ออย่างแห้งเฉลี่ย 30.80 เปอร์เซ็นต์ ระบบกรีดแบบสองรอยกรีดมีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้ออย่างแห้งเฉลี่ย 29.80 เปอร์เซ็นต์ (ภาพที่ 15) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรีดของระบบกรีดแบบสองรอยกรีด พบว่า รอยกรีดล่าง (Low cut) มีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้ออย่างแห้งเฉลี่ย 30.60 เปอร์เซ็นต์ สูงกว่ารอยกรีดบน (High cut) ที่มีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้ออย่างแห้งเฉลี่ย 29.00 เปอร์เซ็นต์ (ภาพที่ 16) สวนที่ 4 พบว่า ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดียวมีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้ออย่างแห้งเฉลี่ย 31.00 เปอร์เซ็นต์ ระบบกรีดแบบสองรอยกรีดมีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้ออย่างแห้งเฉลี่ย 29.85 เปอร์เซ็นต์ (ภาพที่ 15) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรีดของระบบกรีดแบบสองรอยกรีด พบว่า รอยกรีดล่าง (Low cut) มีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้ออย่างแห้งเฉลี่ย 30.98 เปอร์เซ็นต์ สูงกว่ารอยกรีดบน (High cut) ที่มีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้ออย่างแห้งเฉลี่ย 28.71 เปอร์เซ็นต์ (ภาพที่ 16) โดยเฉลี่ยแล้วทั้ง 2 สวน ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดียวมีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้ออย่างแห้งเฉลี่ย 30.90 เปอร์เซ็นต์ ระบบกรีดแบบสองรอยกรีดมีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้ออย่างแห้งเฉลี่ย 29.83 เปอร์เซ็นต์ (ภาพที่ 15) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรีดของระบบกรีดแบบสองรอยกรีด พบว่า รอยกรีดล่าง (Low cut) มีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้ออย่างแห้งเฉลี่ย 30.79 เปอร์เซ็นต์ สูงกว่ารอยกรีดบน (High cut) ที่มีค่าเปอร์เซ็นต์เนื้ออย่างแห้งเฉลี่ย 28.86 เปอร์เซ็นต์ (ภาพที่ 16) โดยมีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญระหว่างสองระบบกรีด

ภาพที่ 15 เปรียบเทียบปริมาณเนื้อยางแห้ง (เปอร์เซ็นต์) ระหว่างการกริดแบบรอยกริดเดียวและการกริดแบบสองรอยกริดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอนาหม่อม

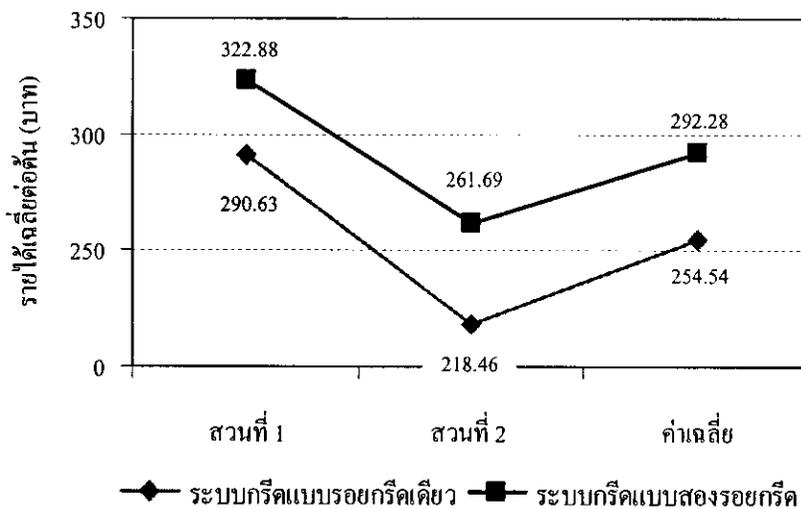

ภาพที่ 16 เปรียบเทียบปริมาณเนื้อยางแห้ง (เปอร์เซ็นต์) ระหว่างรอยกริดบนและรอยกริดล่างของการกริดแบบสองรอยกริดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอนาหม่อม

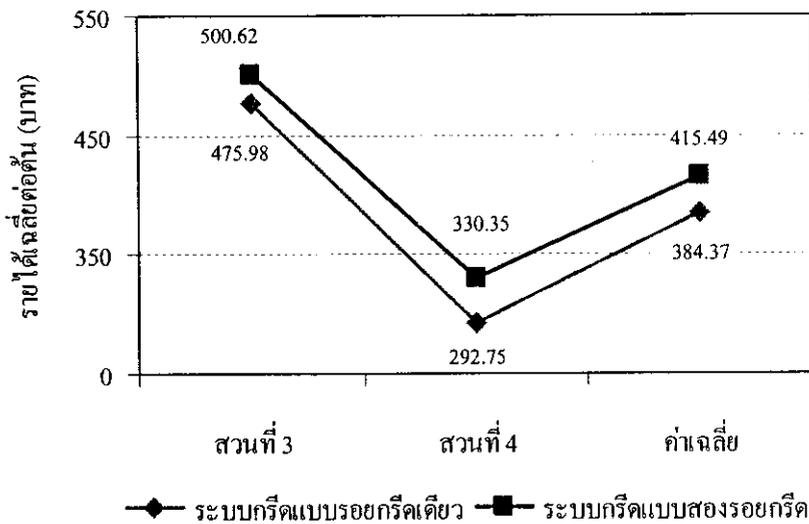
4. รายได้เฉลี่ย

จากระยะเวลาที่ทำการศึกษาก่อนเป็นเวลา 12 เดือน พบว่า สวนที่ 1 จากการใช้ระบบกริดแบบสองรอยกริด เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 322.88 บาทต่อต้น สูงกว่าระบบกริดแบบรอยกริดเดี่ยว ซึ่งเกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 290.63 บาทต่อต้น (ภาพที่ 17) สวนที่ 2 จากการใช้ระบบกริดแบบสองรอยกริด เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 261.69 บาทต่อต้น สูงกว่าระบบกริดแบบรอยกริดเดี่ยวซึ่งเกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 218.46 บาทต่อต้น (ภาพที่ 17) โดยเฉลี่ยทั้ง 2 สวน ระบบกริดแบบสองรอยกริด เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 292.28 บาทต่อต้น ระบบกริดแบบรอยกริดเดี่ยวเกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 254.54 บาทต่อต้น (ภาพที่ 17)

สวนที่ 3 จากการใช้ระบบกริดแบบสองรอยกริด เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 500.62 บาทต่อต้น สูงกว่าระบบกริดแบบรอยกริดเดี่ยว ซึ่งเกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 475.98 บาทต่อต้น (ภาพที่ 18) สวนที่ 4 จากการใช้ระบบกริดแบบสองรอยกริด เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 330.35 บาทต่อต้น สูงกว่าระบบกริดแบบรอยกริดเดี่ยวซึ่งเกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 292.75 บาทต่อต้น (ภาพที่ 18) โดยเฉลี่ยทั้ง 2 สวน ระบบกริดแบบสองรอยกริด เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 415.49 บาทต่อต้น ระบบกริดแบบรอยกริดเดี่ยวเกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย 384.37 บาทต่อต้น (ภาพที่ 18)

ภาพที่ 17 เปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยต่อต้น (บาท) ระหว่างการกริดแบบรอยกริดเดี่ยวและการกริดแบบสองรอยกริดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่

ภาพที่ 18 เปรียบเทียบรายได้เฉลี่ยต่อต้น (บาท) ระหว่างการกรีดแบบรอยกรีดเดียวและการกรีดแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอนาหม่อม

จากระยะเวลาที่ทำการศึกษาเป็นเวลา 12 เดือน พบว่า จากการใช้การกรีดแบบสองรอยกรีดในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ ทำให้เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้น 15 เปอร์เซ็นต์ ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ในขณะที่อำเภอนาหม่อมเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น 8 เปอร์เซ็นต์ ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 8) โดยปริมาณผลผลิตยางสะสมเป็นผลมาจากจำนวนวันกรีด เดือนที่มีจำนวนวันกรีดมากผลผลิตยางสะสมเพิ่มขึ้น และเดือนใดมีจำนวนวันกรีดน้อยผลผลิตยางสะสมลดลง ซึ่งจะส่งผลต่อรายได้ของเกษตรกร

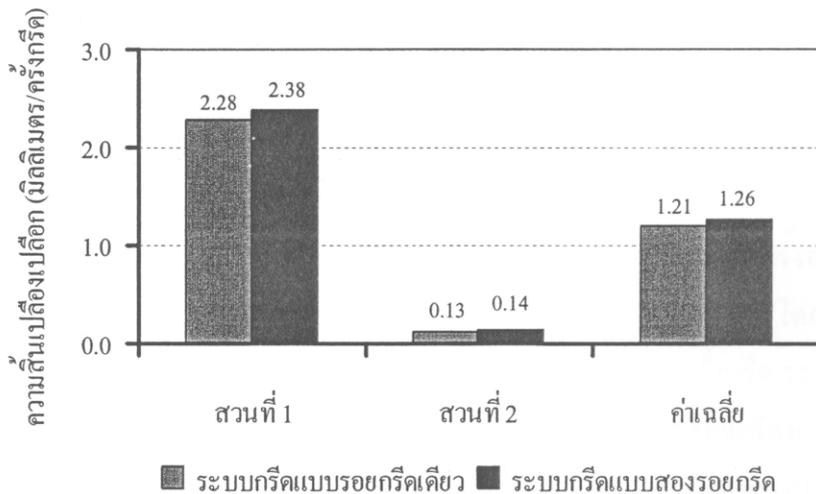
ตารางที่ 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายได้เฉลี่ยต่อต้น (บาท) ระหว่างการกรีดแบบรอยกรีดเดียวและการกรีดแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่และอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา

ระบบกรีด	ค่าเฉลี่ยรายได้เฉลี่ยต่อต้น (บาท)	
	อำเภอหาดใหญ่	อำเภอนาหม่อม
ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดียว	254.54 (100)	384.37 (100)
ระบบกรีดแบบสองรอยกรีด	292.28 (115)	415.49 (108)
F-test	ns	ns
C.V. (%)	2.00	1.62

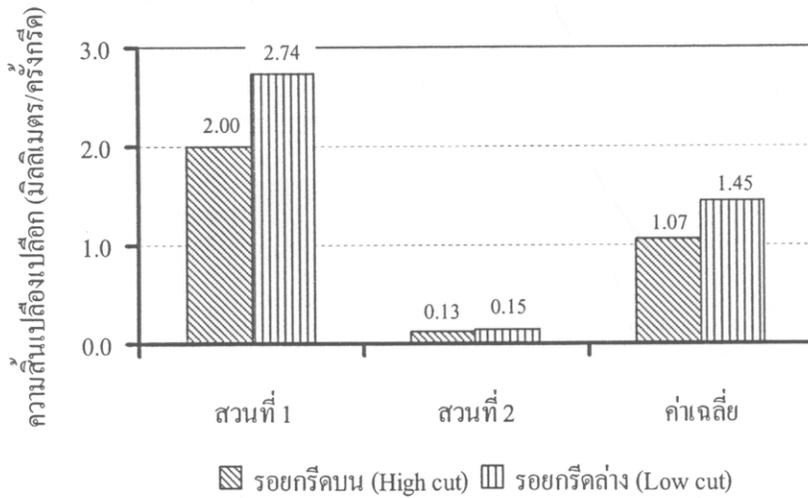
หมายเหตุ: ns = ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

5. ความสิ้นเปลืองเปลือก

ความสิ้นเปลืองเปลือกของต้นยางในช่วงที่ทำการศึกษา ส่วนที่ 1 การใช้ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีด มีค่าความสิ้นเปลืองเปลือกเฉลี่ย 2.38 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีดยาง ระบบกรีดยางแบบรอยกรีดเดียวมีค่าความสิ้นเปลืองเปลือกเฉลี่ย 2.28 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีดยาง (ภาพที่ 19) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรีดของระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีด พบว่า รอยกรีดบน (High cut) มีค่าความสิ้นเปลืองเปลือกเฉลี่ย 2.00 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีดยาง รอยกรีดล่าง (Low cut) มีมีค่าความสิ้นเปลืองเปลือกเฉลี่ย 2.74 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีดยาง (ภาพที่ 20) ส่วนที่ 2 ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดมีค่าความสิ้นเปลืองเปลือกเฉลี่ย 0.14 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีดยาง ระบบกรีดยางแบบรอยกรีดเดียวมีค่าความสิ้นเปลืองเปลือกเฉลี่ย 0.13 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีดยาง (ภาพที่ 19) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรีดของระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีด พบว่า รอยกรีดบน (High cut) มีค่าความสิ้นเปลืองเปลือกเฉลี่ย 0.13 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีดยาง รอยกรีดล่าง (Low cut) มีมีค่าความสิ้นเปลืองเปลือกเฉลี่ย 0.15 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีดยาง (ภาพที่ 20) โดยเฉลี่ยทั้ง 2 ส่วน ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดมีค่าความสิ้นเปลืองเปลือกเฉลี่ย 1.26 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีดยาง ระบบกรีดยางแบบรอยกรีดเดียวมีค่าความสิ้นเปลืองเปลือกเฉลี่ย 1.21 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีดยาง (ภาพที่ 19) รอยกรีดบน (High cut) มีค่าความสิ้นเปลืองเปลือกเฉลี่ย 1.07 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีดยาง รอยกรีดล่าง (Low cut) มีค่าความสิ้นเปลืองเปลือกเฉลี่ย 1.45 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีดยาง (ภาพที่ 20) แต่ไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างทั้งสองระบบกรีดยาง

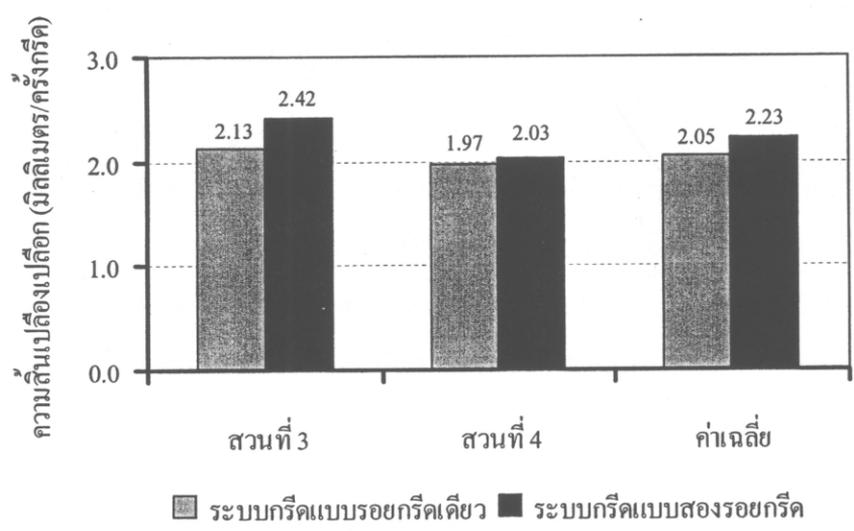

ภาพที่ 19 เปรียบเทียบความสิ้นเปลืองเปลือก (มิลลิเมตร/ครั้งกรีดยาง) ระหว่างการกรีดยางแบบรอยกรีดเดียวและการกรีดยางแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่

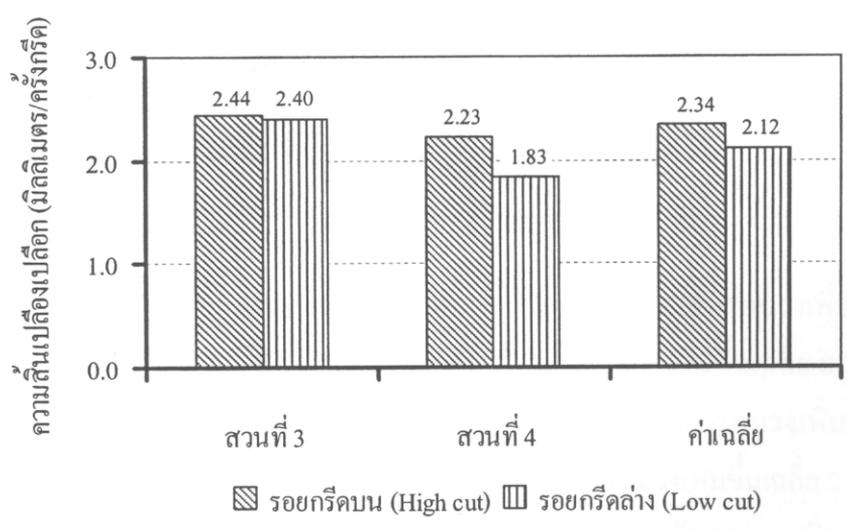

ภาพที่ 20 เปรียบเทียบความหนาเฉลี่ยของเหลี่ยม (มิลลิเมตร/ครั้งกรีด) ระหว่างรอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของการกรีดแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหาดใหญ่

สวนที่ 3 การใช้ระบบกรีดแบบสองรอยกรีด มีค่าความหนาเฉลี่ยของเหลี่ยมเฉลี่ย 2.42 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีด ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดียวมีค่าความหนาเฉลี่ยของเหลี่ยมเฉลี่ย 2.13 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีด (ภาพที่ 21) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรีดของระบบกรีดแบบสองรอยกรีด พบว่า รอยกรีดบน (High cut) มีค่าความหนาเฉลี่ยของเหลี่ยมเฉลี่ย 2.44 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีด รอยกรีดล่าง (Low cut) มีมีค่าความหนาเฉลี่ยของเหลี่ยมเฉลี่ย 2.40 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีด (ภาพที่ 22) สวนที่ 4 ระบบกรีดแบบสองรอยกรีดมีค่าความหนาเฉลี่ยของเหลี่ยมเฉลี่ย 2.03 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีด ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดียวมีค่าความหนาเฉลี่ยของเหลี่ยมเฉลี่ย 1.97 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีด (ภาพที่ 21) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรีดของระบบกรีดแบบสองรอยกรีด พบว่า รอยกรีดบน (High cut) มีค่าความหนาเฉลี่ยของเหลี่ยมเฉลี่ย 2.23 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีด รอยกรีดล่าง (Low cut) มีมีค่าความหนาเฉลี่ยของเหลี่ยมเฉลี่ย 1.83 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีด (ภาพที่ 22) โดยเฉลี่ยทั้ง 2 สวน ระบบกรีดแบบสองรอยกรีดมีค่าความหนาเฉลี่ยของเหลี่ยมเฉลี่ย 2.23 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีด ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดียวมีค่าความหนาเฉลี่ยของเหลี่ยมเฉลี่ย 2.05 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีด (ภาพที่ 21) รอยกรีดบน (High cut) มีค่าความหนาเฉลี่ยของเหลี่ยมเฉลี่ย 2.34 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีด รอยกรีดล่าง (Low cut) มีมีค่าความหนาเฉลี่ยของเหลี่ยมเฉลี่ย 2.12 มิลลิเมตรต่อครั้งกรีด (ภาพที่ 22) ไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างทั้งสองระบบกรีด

ภาพที่ 21 เปรียบเทียบความสิ้นเปลืองเปลือก (มิลลิเมตร/ครั้งกรีด) ระหว่างการกรีดแบบรอยกรีดเดียวและการกรีดแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหนองม่อม

ภาพที่ 22 เปรียบเทียบความสิ้นเปลืองเปลือก (มิลลิเมตร/ครั้งกรีด) ระหว่างรอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของการกรีดแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอหนองม่อม

6. อัตราการขยายขนาดเส้นรอบวงของลำต้นยางพารา

จากการวัดขนาดเส้นรอบวงของต้นยางพารา พบว่า ค่าเฉลี่ยอัตราการขยายเส้นรอบวงของลำต้นของยางพาราที่ระดับความสูง 170 เซนติเมตร จากพื้นดิน ส่วนที่ 1 ระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดียวมีอัตราการขยายขนาดเส้นรอบวงเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 3.95 เซนติเมตร ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดมีอัตราการขยายขนาดเส้นรอบวงเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 3.39 เซนติเมตร (ตารางที่ 9) ส่วนที่ 2 ระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดียวมีอัตราการขยายขนาดเส้นรอบวงเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 3.71 เซนติเมตร ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดมีอัตราการขยายขนาดเส้นรอบวงเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 3.11 เซนติเมตร โดยเฉลี่ยทั้ง 2 ส่วน ระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดียวมีอัตราการขยายขนาดเส้นรอบวงเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 3.83 เซนติเมตร ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดมีอัตราการขยายขนาดเส้นรอบวงเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 3.25 เซนติเมตร (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบค่าอัตราการขยายตัวของเส้นรอบวงลำต้น (เซนติเมตร) ระหว่างระบบกรี๊ด แบบรอยกรี๊ดเดียวและสองรอยกรี๊ดในสวนทดลองอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ระบบกรี๊ด	อัตราการขยายตัวของเส้นรอบวงลำต้น (เซนติเมตร)		
	ส่วนที่ 1	ส่วนที่ 2	ค่าเฉลี่ย
ระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดียว	3.95	3.71	3.83
ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด	3.39	3.11	3.25

ส่วนที่ 3 ระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดียวมีอัตราการขยายขนาดเส้นรอบวงเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 0.90 เซนติเมตร ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดมีอัตราการขยายขนาดเส้นรอบวงเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 0.72 เซนติเมตร (ตารางที่ 10) ส่วนที่ 4 ระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดียวมีอัตราการขยายขนาดเส้นรอบวงเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 2.59 เซนติเมตร ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดมีอัตราการขยายขนาดเส้นรอบวงเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 2.35 เซนติเมตร โดยเฉลี่ยทั้ง 2 ส่วน ระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดียวมีอัตราการขยายขนาดเส้นรอบวงเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 1.75 เซนติเมตร ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดมีอัตราการขยายขนาดเส้นรอบวงเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 1.54 เซนติเมตร (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบค่าอัตราการขยายตัวของเส้นรอบวงลำต้น (เซนติเมตร) ระหว่างระบบกรีด แบบรอยกรีดเดี่ยวและสองรอยกรีดในสวนทดลองอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา

ระบบกรีด	อัตราการขยายตัวของเส้นรอบวงลำต้น (เซนติเมตร)		
	สวนที่ 3	สวนที่ 4	ค่าเฉลี่ย
ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดี่ยว	0.90	2.59	1.75
ระบบกรีดแบบสองรอยกรีด	0.72	2.35	1.54

จากการเปรียบเทียบอัตราการขยายตัวของเส้นรอบวงลำต้น ในตารางที่ 11 พบว่า ต้นยางพาราภายใต้ระบบกรีดแบบสองรอยกรีดมีอัตราการขยายตัวของเส้นรอบวงลำต้นต่ำกว่าการใช้ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดี่ยว มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญในพื้นที่อำเภอนาหม่อม เมื่อพิจารณาจากผลผลิตแล้วการใช้ระบบกรีดแบบสองรอยกรีดให้ผลผลิตสูงกว่าระบบกรีดแบบรอยกรีดเดี่ยวซึ่งจะสอดคล้องกับอัตราการขยายตัวของเส้นรอบวงลำต้นที่ลดลงของระบบกรีดแบบสองรอยกรีด ขณะที่การทดลองในอำเภอนาหม่อมใช้ระบบกรีดแบบสองรอยกรีดที่มีความถี่ในการกรีดสูงผลผลิตเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ทำให้อัตราการขยายตัวของเส้นรอบวงลำต้นของยางพารา ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอัตราการขยายตัวของเส้นรอบวงลำต้น (เซนติเมตร) ระหว่างการกรีดแบบรอยกรีดเดี่ยวและการกรีดแบบสองรอยกรีดในสวนยางพาราที่ทำการทดลอง อำเภอนาหม่อม และอำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา

ระบบกรีด	ค่าเฉลี่ยอัตราการขยายตัวของเส้นรอบวงลำต้น (เซนติเมตร)	
	อำเภอนาหม่อม	อำเภอนาหม่อม
ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดี่ยว	3.83	1.75
ระบบกรีดแบบสองรอยกรีด	3.25	1.54
F-test	*	ns
C.V. (%)	0.56	1.89

หมายเหตุ: * = มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ $P \leq 0.05$

ns = ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

7.2 ปริมาณซูโครส

ปริมาณซูโครสเป็นพารามิเตอร์ที่บ่งชี้ถึงวัตถุดิบในการสังเคราะห์ยางในบริเวณเปลือกคั้นยาง จากการทดลองพบว่า ส่วนที่ 1 ระบบกรี๊ดแบบรอยกรีดเดียว รอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรีด มีปริมาณซูโครส 13.43 13.31 และ 9.09 มิลลิโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 12) ส่วนที่ 2 ระบบกรี๊ดแบบรอยกรีดเดียว รอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรีด มีปริมาณซูโครส 13.30 13.07 และ 16.63 มิลลิโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 13) พื้นที่อำเภอหาดใหญ่ ระบบกรี๊ดแบบรอยกรีดเดียว รอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรีด มีปริมาณซูโครส 13.36 13.19 และ 12.86 มิลลิโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 14) ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

ส่วนที่ 3 ระบบกรี๊ดแบบรอยกรีดเดียว รอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรีด มีปริมาณซูโครส 12.57 18.52 และ 8.76 มิลลิโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 15) ส่วนที่ 4 ระบบกรี๊ดแบบรอยกรีดเดียว รอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรีด มีปริมาณซูโครส 17.76 14.70 และ 9.97 มิลลิโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 16) พื้นที่อำเภอนาหม่อม ระบบกรี๊ดแบบรอยกรีดเดียว รอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรีด มีปริมาณซูโครส 15.17 16.61 และ 9.36 มิลลิโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 17) ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

ตารางที่ 12 แสดงปริมาณเนื้อยางแห้ง (%DRC) ปริมาณซูโครส [Suc] ปริมาณอนินทรีย์ฟอสฟอรัส [Pi] และปริมาณรีดิวส์ไฮดรอล [R-SH] ที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำยางของระบบกรี๊ดแบบรอยกรีดเดียวและรอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรีด ของส่วนที่ 1

ระบบกรี๊ด	ปริมาณเนื้อยางแห้ง		ปริมาณซูโครส		ปริมาณอนินทรีย์ฟอสฟอรัส		ปริมาณไฮดรอล	
	เปอร์เซ็นต์	%	มิลลิโมล	%	มิลลิโมล	%	มิลลิโมล	%
ระบบกรี๊ดแบบรอยกรีดเดียว	41.07	100	13.43	100	19.53	100	0.35	100
ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรีด								
รอยกรีดบน	37.21	91	13.31	99	24.38	125	0.30	86
รอยกรีดล่าง	42.84	104	9.09	68	23.56	121	0.30	86

ตารางที่ 13 แสดงปริมาณเนื้อยางแห้ง (%DRC) ปริมาณซูโครส [Suc] ปริมาณอนินทรีย์ฟอสฟอรัส [Pi] และปริมาณรีดิวส์ไซฮอล [R-SH] ที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำยางของระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดี่ยวและรอยกรี๊ดบนและรอยกรี๊ดล่างของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด ของสวนที่ 2

ระบบกรี๊ด	ปริมาณเนื้อยางแห้ง		ปริมาณซูโครส		ปริมาณอนินทรีย์ฟอสฟอรัส		ปริมาณไซฮอล	
	เปอร์เซ็นต์	%	มิลลิโมล	%	มิลลิโมล	%	มิลลิโมล	%
ระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดี่ยว	46.78	100	13.30	100	12.18	100	0.21	100
ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด								
รอยกรี๊ดบน	45.83	98	13.07	98	15.20	125	0.24	114
รอยกรี๊ดล่าง	41.80	89	16.63	125	11.14	91	0.19	90

ตารางที่ 14 แสดงปริมาณเนื้อยางแห้ง (%DRC) ปริมาณซูโครส [Suc] ปริมาณอนินทรีย์ฟอสฟอรัส [Pi] และปริมาณรีดิวส์ไซฮอล [R-SH] ที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำยางของระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดี่ยวและรอยกรี๊ดบนและรอยกรี๊ดล่างของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด พื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ระบบกรี๊ด	ปริมาณเนื้อยางแห้ง		ปริมาณซูโครส		ปริมาณอนินทรีย์ฟอสฟอรัส		ปริมาณไซฮอล	
	เปอร์เซ็นต์	%	มิลลิโมล	%	มิลลิโมล	%	มิลลิโมล	%
ระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดี่ยว	43.93	100	13.36	100	15.86	100	0.28	100
ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด								
รอยกรี๊ดบน	41.52	95	13.19	99	19.79	125	0.27	96
รอยกรี๊ดล่าง	42.32	96	13.03	98	17.35	109	0.25	89
F-test	ns		ns		ns		ns	
C.V. (%)	8.22		24.00		10.28		10.78	

หมายเหตุ: ns = ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

ตารางที่ 15 แสดงปริมาณเนื้อยางแห้ง (%DRC) ปริมาณซูโครส [Suc] ปริมาณนินทรีย์ฟอสฟอรัส [Pi] และปริมาณรีดิวส์ไฮดรอล [R-SH] ที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำยางของระบบกรี๊ดแบบรอยกรีดเดี่ยวและรอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรีด ของสวนที่ 3

ระบบกรี๊ด	ปริมาณเนื้อยางแห้ง		ปริมาณซูโครส		ปริมาณนินทรีย์ฟอสฟอรัส		ปริมาณไฮดรอล	
	เปอร์เซ็นต์	%	มิลลิโมล	%	มิลลิโมล	%	มิลลิโมล	%
ระบบกรี๊ดแบบรอยกรีดเดี่ยว	31.60	100	12.57	100	20.40	100	0.73	100
ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรีด								
รอยกรีดบน	33.12	105	18.52	147	22.60	111	0.34	47
รอยกรีดล่าง	37.05	117	8.76	70	21.40	105	0.36	49

ตารางที่ 16 แสดงปริมาณเนื้อยางแห้ง (%DRC) ปริมาณซูโครส [Suc] ปริมาณนินทรีย์ฟอสฟอรัส [Pi] และปริมาณรีดิวส์ไฮดรอล [R-SH] ที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำยางของระบบกรี๊ดแบบรอยกรีดเดี่ยวและรอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรีด ของสวนที่ 4

ระบบกรี๊ด	ปริมาณเนื้อยางแห้ง		ปริมาณซูโครส		ปริมาณนินทรีย์ฟอสฟอรัส		ปริมาณไฮดรอล	
	เปอร์เซ็นต์	%	มิลลิโมล	%	มิลลิโมล	%	มิลลิโมล	%
ระบบกรี๊ดแบบรอยกรีดเดี่ยว	32.05	100	17.76	100	10.83	100	0.18	100
ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรีด								
รอยกรีดบน	40.27	125	14.70	83	15.36	142	0.27	150
รอยกรีดล่าง	45.37	142	9.97	56	12.47	115	0.25	139

ตารางที่ 17 แสดงปริมาณเนื้อยางแห้ง (%DRC) ปริมาณซูโครส [Suc] ปริมาณนินทรีย์ฟอสฟอรัส [Pi] และปริมาณรีดิวส์ไฮดรอล [R-SH] ที่ได้จากการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำยางของระบบกรี๊ดแบบรอยกรีดเดี่ยวและรอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรีดพื้นที่อำเภอหนองมอม จังหวัดสงขลา

ระบบกรี๊ด	ปริมาณเนื้อยางแห้ง		ปริมาณซูโครส		ปริมาณนินทรีย์ฟอสฟอรัส		ปริมาณไฮดรอล	
	%	%	มิลลิโมล	%	มิลลิโมล	%	มิลลิโมล	%
ระบบกรี๊ดแบบรอยกรีดเดี่ยว	31.60	100	15.17	100	15.61	100	0.45	100
ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรีด								
รอยกรีดบน	36.10	114	16.61	109	18.98	122	0.30	67
รอยกรีดล่าง	39.72	126	9.36	62	16.94	109	0.30	67
F-test	ns		ns		ns		ns	
C.V. (%)	8.21		23.28		4.96		53.05	

7.3 ปริมาณอินทรีย์ฟอสฟอรัส

จากการวิเคราะห์ปริมาณอินทรีย์ฟอสฟอรัส ที่เป็นพลังงานในการสร้างน้ำยางในตัวอย่างน้ำยางของทั้งสองระบบกรี๊ด พบว่า ส่วนที่ 1 รอยกรี๊ดบนของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด มีปริมาณอินทรีย์ฟอสฟอรัสสูงที่สุด คือ 24.38 มิลลิโมล ซึ่งสูงกว่าระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดี่ยวและรอยกรี๊ดล่างของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด ที่มีปริมาณอินทรีย์ฟอสฟอรัส 19.53 และ 23.56 มิลลิโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 12) ส่วนที่ 2 รอยกรี๊ดบนของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด มีปริมาณอินทรีย์ฟอสฟอรัสสูงที่สุด คือ 15.20 มิลลิโมล ซึ่งสูงกว่าระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดี่ยวและรอยกรี๊ดล่างของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด ที่มีปริมาณอินทรีย์ฟอสฟอรัส 12.18 และ 11.14 มิลลิโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 13) พื้นที่อำเภอหาดใหญ่ รอยกรี๊ดบนของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด มีปริมาณอินทรีย์ฟอสฟอรัสสูงที่สุด คือ 19.79 มิลลิโมล ซึ่งสูงกว่าระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดี่ยวและรอยกรี๊ดล่างของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด ที่มีปริมาณอินทรีย์ฟอสฟอรัส 15.86 และ 17.35 มิลลิโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 14) ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

ส่วนที่ 3 รอยกรี๊ดบนของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด มีปริมาณอินทรีย์ฟอสฟอรัสสูงที่สุด คือ 22.60 มิลลิโมล ซึ่งสูงกว่าระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดี่ยวและรอยกรี๊ดล่างของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด ที่มีปริมาณอินทรีย์ฟอสฟอรัส 20.40 และ 21.40 มิลลิโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 15) ส่วนที่ 4 รอยกรี๊ดบนของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด มีปริมาณอินทรีย์ฟอสฟอรัสสูงที่สุด คือ 15.36 มิลลิโมล ซึ่งสูงกว่าระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดี่ยวและรอยกรี๊ดล่างของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด ที่มีปริมาณอินทรีย์ฟอสฟอรัส 10.83 และ 12.47 มิลลิโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 16) พื้นที่อำเภอนาหม่อม รอยกรี๊ดบนของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด มีปริมาณอินทรีย์ฟอสฟอรัสสูงที่สุด คือ 18.98 มิลลิโมล ซึ่งสูงกว่าระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดี่ยวและรอยกรี๊ดล่างของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด ที่มีปริมาณอินทรีย์ฟอสฟอรัส 15.61 และ 16.94 มิลลิโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 17) ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

7.4 ปริมาณรีดิวส์ไฮดรอล

ปริมาณรีดิวส์ไฮดรอลเกี่ยวข้องกับระยะเวลาการไหลของน้ำยางและตัวกระตุ้นการทำงานของเอนไซม์ในกระบวนการสร้างน้ำยาง จากการทดลอง พบว่า ส่วนที่ 1 ระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดี่ยวมีปริมาณรีดิวส์ไฮดรอล 0.35 มิลลิโมล รอยกรี๊ดบนและรอยกรี๊ดล่างของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด มีปริมาณรีดิวส์ไฮดรอล 0.30 มิลลิโมล เท่ากัน (ตารางที่ 12) ส่วนที่ 2 ระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดี่ยวมีปริมาณรีดิวส์ไฮดรอล 0.21 มิลลิโมล รอยกรี๊ดบนและรอยกรี๊ดล่างของระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด มีปริมาณรีดิวส์ไฮดรอล 0.24 และ 0.19 มิลลิโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 13) พื้นที่อำเภอหาดใหญ่ ระบบกรี๊ดแบบรอยกรี๊ดเดี่ยวมี

ปริมาณรีติวส์ไซออล 0.28 มิลลิโมล รอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของระบบกรีดแบบสองรอยกรีด มีปริมาณรีติวส์ไซออล 0.27 และ 0.25 มิลลิโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 14) ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

ส่วนที่ 3 ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดียวมีปริมาณรีติวส์ไซออล 0.73 มิลลิโมล รอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของระบบกรีดแบบสองรอยกรีด มีปริมาณรีติวส์ไซออล 0.34 และ 0.36 มิลลิโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 15) ส่วนที่ 4 ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดียวมีปริมาณรีติวส์ไซออล 0.18 มิลลิโมล รอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของระบบกรีดแบบสองรอยกรีด มีปริมาณรีติวส์ไซออล 0.27 และ 0.25 มิลลิโมล ตามลำดับ (ตารางที่ 16) พื้นที่อำเภอนาหม่อม ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดียวมีปริมาณรีติวส์ไซออล 0.45 มิลลิโมล รอยกรีดบนและรอยกรีดล่างของระบบกรีดแบบสองรอยกรีด มีปริมาณรีติวส์ไซออล 0.30 มิลลิโมล เท่ากัน (ตารางที่ 17) ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

บทที่ 4

วิจารณ์

1. สภาพพื้นที่

จากการวิเคราะห์ปริมาณ N, P และ K ในดิน ที่ระดับความลึก 15 เซนติเมตรจากผิวดิน พบว่า สภาพดิน ในอำเภอหาดใหญ่ (สวนที่ 1 และ 2) มีปริมาณธาตุอาหารทั้ง 3 ชนิดปานกลาง ซึ่งมีปริมาณค่อนข้างเพียงพอกับความต้องการของต้นยางพารา ขณะที่ดินในสวนทดลองของอำเภอนาหม่อม (สวนที่ 3 และ 4) มีปริมาณธาตุอาหารทั้ง 3 ชนิดน้อย ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการเจริญเติบโตของต้นยางพารา เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของการวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารในดินที่เหมาะสมต่อการปลูกยางพารา (นุชนารถ, 2542) สำหรับลักษณะเนื้อดินของสวนทดลองในอำเภอหาดใหญ่ พบว่า มีลักษณะเป็นดินเหนียว (สวนที่ 1) และดินร่วนปนทราย (สวนที่ 2) ส่วนสวนที่ 3 และ 4 ซึ่งอยู่ในอำเภอนาหม่อม มีลักษณะเป็นดินทรายปนร่วน จากรายงานของ นุชนารถ (2547) พบว่า ดินที่เหมาะสมสำหรับการปลูกยางพาราควรเป็นดินเหนียว ดินร่วนปนเหนียวถึงร่วนปนทราย มีสัดส่วนของอนุภาคดินเหนียวประมาณ 30-35 % เพื่อช่วยให้ดินสามารถเก็บรักษาความชื้น และดูดซับธาตุอาหารได้ดีและมีอนุภาคทรายประมาณ 30 % เพื่อให้ดินสามารถระบายอากาศได้ดี ส่วนดินที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกยางพารา คือ ดินทราย ที่มีอนุภาคทราย 80 % ซึ่งเป็นดินที่ดูดซับน้ำ และธาตุอาหารได้น้อยจนทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และขาดความชื้นในช่วงแล้ง

2. ผลผลิตยาง

จากการทดลองใช้ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดในสภาพสวนยางพาราของเกษตรกร พื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เปรียบเทียบกับระบบกรีดยางแบบรอยกรีดเดียวซึ่งเป็นระบบกรีดยางปกติของเกษตรกร พบว่า ผลผลิตยางแห้งสะสมและผลผลิตยางแห้งเฉลี่ยของระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดเพิ่มขึ้นประมาณ 21-22 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยหลายงานวิจัยก่อนหน้านี้ที่ทำการทดลอง พบว่า ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดทำให้ผลผลิตยางเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับระบบกรีดยางต่าง ๆ (Vaysse และคณะ, 2006, อารักษ์ และคณะ, 2548, Gohet และ Chantuma, 2004) ในขณะที่ พื้นที่อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา ผลจากการใช้ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดให้ผลผลิตยางแห้งสะสมและผลผลิตยางแห้งเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 9-10 เปอร์เซ็นต์ อย่างไรก็ตาม ผลผลิตยางจากการใช้ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดในพื้นที่อำเภอนาหม่อมเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยของ Gohet and Chantuma (2004); อารักษ์ และคณะ (2548); พิศมัย และคณะ (2549); Vaysse และคณะ (2006) ที่พบว่าจากการใช้ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีด ทำ

ให้ได้ผลผลิตยางเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับระบบกรีดยางแบบหน้าเดียว แต่ทั้งนี้มีความแตกต่าง คือ การบันทึกข้อมูลเป็นยางก้อน (Cup Lump) ระยะเวลาของการทดลอง และความแตกต่างในเรื่องของการเลือกใช้ระบบกรีดยาง ในขณะที่แปลงเกษตรกรที่ทำการทดลอง บันทึกข้อมูลผลผลิตในรูปน้ำยางสด และคำนวณเป็นน้ำหนักยางแห้งจากการวัดเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งซึ่งวัดด้วยเมโทรแลกซ์ ข้อมูลที่รายงานอยู่ในช่วงระยะเวลา 1 รอบปีกรีดยาง และใช้ระบบกรีดยาง 1/3S 3d/4 ซึ่งเป็นระบบกรีดยางที่มีความถี่สูง รวมถึงสภาพดินในแปลงทดลองเป็นดินทรายปนร่วน มีความอุดมสมบูรณ์ของดินอยู่ในระดับต่ำ เป็นพื้นที่ลาดเชิงเขา จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลผลิตยางเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ ใช้ระบบกรีดยาง 1/3S 2d/3 ซึ่งเป็นระบบกรีดยางที่มีความถี่ต่ำ รวมถึงสภาพดินในแปลงทดลองเป็นดินร่วนปนทราย มีความอุดมสมบูรณ์ของดินอยู่ในระดับปานกลาง เป็นพื้นที่ราบ แต่ทั้งนี้ผลจากการใช้ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดทำให้ต้นยางพารามีเวลาในการพักเพื่อสร้างน้ำยางทดแทน จากการสลับกรีดยางระหว่างสองหน้ากรีดยางที่เปิดกรีดในหน้าตรงกันข้าม ที่อยู่ต่างระดับกัน (Gohet and Chantuma, 2003) ทำให้พื้นที่การให้น้ำยางไม่ซ้ำซ้อน (พิชิต และคณะ, 2548) เป็นผลทำให้ต้นยางที่กรีดด้วยระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดมีพื้นที่สร้างน้ำยางทดแทนเพิ่มขึ้น (Chantuma *et al.*, 2007) ซึ่งปกติต้นยางใช้เวลาในการสร้างน้ำยางทดแทน 48 – 72 ชั่วโมง จึงทำให้ผลผลิตสูงขึ้น (d'Auzac *et al.*, 1997)

3. ปริมาณเนื้อยางแห้ง

การหาค่าเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งโดยการอุปกรณ์เมโทรแลกซ์ จากการขายผลผลิตน้ำยางสดของเกษตรกร เกษตรกรสามารถรับเงินได้ทันที แต่ค่าเปอร์เซ็นต์เนื้อยางแห้งที่วัดได้มีค่าน้อยกว่าความเป็นจริง อาจเป็นข้อเสียเปรียบสำหรับเกษตรกร ระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดมีแนวโน้มปริมาณเนื้อยางแห้งต่ำกว่าระบบกรีดยางแบบรอยกรีดเดียว แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างรอยกรีดของระบบกรีดยางแบบสองรอยกรีดนั้น พบว่ารอยกรีดล่างมีปริมาณเนื้อยางแห้งสูงกว่ารอยกรีดบน ทั้งสองพื้นที่ที่ทำการทดลอง

4. ความสิ้นเปลืองเปลือก

สถาบันวิจัยยาง (2550ก) รายงานว่า ความสิ้นเปลืองเปลือกต่อครั้งกรีดจากกรีดยางด้วยระบบกรีดยางวันเว้นวันมีค่าอยู่ระหว่าง 1.7-2.0 มิลลิเมตร แต่ทั้งนี้ความสิ้นเปลืองเปลือกเฉลี่ยต่อครั้งกรีดเกิดจากฝีมือและความชำนาญของเกษตรกรผู้กรีดยางเป็นหลัก ไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกใช้ระบบกรีดยางของเกษตรกร จากการทดลอง พบว่า พื้นที่อำเภอหาดใหญ่ ความสิ้นเปลืองเปลือกมีค่าต่ำกว่า 1.7 – 2.0 มิลลิเมตร ในขณะที่พื้นที่อำเภอนาหม่อม ความสิ้นเปลืองเปลือกมีค่าสูงกว่า 1.7 – 2.0 มิลลิเมตร แต่ความสิ้นเปลืองเปลือกไม่มีผลต่อผลผลิตยางพารา แต่มีผลทำให้อายุการกรีดยางสั้นลง

5. การเจริญเติบโตทางลำต้น

อัตราการขยายตัวของเส้นรอบวงลำต้นของพาราที่ใช้ระบบกริดแบบสองรอยกริดเพิ่มขึ้นน้อยกว่าต้นขางที่ใช้ระบบกริดแบบรอยกริดเดี่ยว แสดงว่าการใช้ระบบกริดแบบสองรอยกริดสามารถเพิ่มผลผลิตขางได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของต้นขางพาราเมื่อเปรียบเทียบกับระบบกริดแบบรอยกริดเดี่ยว สอดคล้องกับงานทดลองของ Gohet and Chantuma (2003) อย่างไรก็ตาม ต้นขางที่กริดด้วยระบบกริดแบบสองรอยกริดจากการกริดสลักระหว่างรอยกริดล่างกับรอยกริดบน ทำให้ต้นขางพารามีเวลาในการพักเพื่อสร้างน้ำขางเพิ่มขึ้นจาก 1 วัน เป็น 2 วัน ซึ่งจากรายงานของ d'Auzac และคณะ (1989) ว่า ปกติต้นขางพาราจะใช้เวลาในการสร้างน้ำขาง 48-72 ชั่วโมง เพื่อให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นและเกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์

6. องค์ประกอบทางชีวเคมีของน้ำขาง

จากการวิเคราะห์น้ำขางโดยมีพารามิเตอร์ที่ใช้เป็นตัวชี้วัด ได้แก่ ปริมาณน้ำตาลซูโครส เป็นผลที่ได้จากการสังเคราะห์แสง ใช้เป็นสารตั้งต้นในกระบวนการสร้างน้ำขาง ปริมาณน้ำตาลซูโครสในน้ำขางจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการสังเคราะห์แสงและประสิทธิภาพในการนำน้ำตาลไปใช้ในกระบวนการสร้างน้ำขาง จากการกริดขางด้วยระบบกริดแบบสองรอยกริด ทั้งรอยกริดบนและรอยกริดล่างมีปริมาณน้ำตาลซูโครสมีค่าใกล้เคียงกับระบบกริดแบบหน้าเดียว แสดงว่า ระบบกริดแบบสองรอยกริด เป็นระบบกริดขางที่มีวิธีการจัดการและปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพในการเคลื่อนย้ายน้ำตาลซูโครสจากแหล่งสังเคราะห์แสงไปยังบริเวณที่มีการสร้างน้ำขางทดแทน อีกทั้งปริมาณรีดิวส์ไฮดรอล มีบทบาทช่วยต่อต้านการเกิด oxidative stress ภายในเซลล์ท่อน้ำขาง ทำให้น้ำขางจับตัวช้า ชะลอการอุดตันของท่อน้ำขาง ทำให้น้ำขางเพิ่มขึ้น ปริมาณอนินทรีย์ฟอสฟอรัสเป็นพารามิเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับพลังงานในกระบวนการเมแทบอลิซึมของกระบวนการสร้างน้ำขางในเซลล์ท่อน้ำขาง การใช้ระบบกริดแบบสองรอยกริดมีปริมาณอนินทรีย์ฟอสฟอรัสสูงกว่าการใช้ระบบกริดแบบหน้าเดียว แสดงว่า ระบบกริดแบบสองรอยกริดช่วยกระตุ้นพลังงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเมแทบอลิซึมในเซลล์ท่อน้ำขาง ทำให้ผลผลิตขางสูงกว่าการใช้ระบบกริดแบบหน้าเดียว ผลจากการทดลองระดับสรีรวิทยาของน้ำขางช่วยยืนยันได้ว่า ระบบกริดแบบสองรอยกริดสามารถเพิ่มผลผลิตขางให้สูงขึ้น โดยไม่มีผลกระทบกับต้นขาง

บทที่ 5

สรุปผล

จากการทดลองใช้ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด ในสภาพสวนยางของเกษตรกร ระยะเวลาที่ทำการศึกษาก่อนเป็นเวลา 12 เดือน ในพื้นที่หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นพื้นที่ราบ มีลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย มีความอุดมสมบูรณ์ของธาตุอาหารปานกลาง ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด ($2 \times 1/3S \ d/3$) ซึ่งเป็นระบบกรี๊ดที่มีความถี่ในการกรี๊ดที่เหมาะสม ให้ผลผลิตยางเพิ่มขึ้น 21-22 เปอร์เซ็นต์ รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้น ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพยาง ไม่มีผลต่อการเจริญเติบโตของต้นยางพารา และพื้นที่อำเภอหาม่อม จังหวัดสงขลา เป็นพื้นที่ลาดเชิงเขา มีลักษณะดินเป็นดินทรายปนร่วน มีความอุดมสมบูรณ์ของธาตุอาหารต่ำ พบว่า ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด ($2 \times 1/3S \ d/2.d/3$) เป็นระบบกรี๊ดที่มีความถี่ในการกรี๊ดสูง สามารถเพิ่มผลผลิตยาง 9 - 10 เปอร์เซ็นต์ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพยาง ไม่มีผลต่อการเจริญเติบโตของต้นยางพารา จากระยะเวลาทำการทดลอง 12 เดือน ซึ่งเป็นระยะเวลาที่น้อยมากเมื่อเทียบการอายุการกรี๊ดของต้นยางพารา แต่ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ดมีแนวโน้มการให้ผลผลิตสูงขึ้นจึงน่าจะเป็นระบบกรี๊ดแนวใหม่ที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรได้นำไปปรับใช้กับสวนยางพาราต่อไป

ดังนั้นการใช้ระบบกรี๊ดแบบสองรอยกรี๊ด จึงน่าจะเป็นทางเลือกหนึ่งของเกษตรกร โดยที่ยังคงความถี่ในการกรี๊ดเหมือนเดิม แต่สามารถเพิ่มผลผลิตน้ำยาง และรายได้ โดยลดผลกระทบจากการใช้ระบบกรี๊ดถี่

เอกสารอ้างอิง

- กมลรัตน์ คงเหล้า และสายัณห์ สคูตี. 2551. ผลของระบบกรีดต่อผลผลิตน้ำยางของยางพารา (*Hevea brasiliensis* Muell Arg.). วารสารเกษตรพระจอมเกล้า. 26, 84-90.
- กลุ่มวิจัยและพัฒนาการอนุรักษ์ดินและน้ำพื้นที่พืชไร่. 2548. เอกสารวิชาการยางพารา. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- จินตนา บางจัน และสุนทรียังษ์ชวัล. 2544. มวลชีวภาพและปริมาณธาตุอาหารหลักของต้นยางพาราพันธุ์ RRIM 600 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.
- จิรยุทธ คาระสาแระ และสายัณห์ สคูตี. 2551. การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างระบบกรีดสองรอยกรีด (DCA) กับระบบกรีดของสวนยางขนาดเล็กที่อำเภอหนองบัว จังหวัดสงขลา. วารสารมหาวิทยาลัยทักษิณ. 12, 38-46.
- ธนาพร ห้วยนุ้ย. 2552. ผลของระบบกรีดแบบสลับหน้ากรีด 2 รอยที่มีผลต่อผลผลิตและคุณภาพของยางพาราพันธุ์ RRIM 600. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลา นครินทร์.
- นุชนารถ กังพิศดาร. 2542. การประเมินระดับธาตุอาหารพืชเพื่อแนะนำการใช้ปุ๋ยกับยางพารา. สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- นุชนารถ กังพิศดาร. 2547. ประวัติและความสำคัญของยาง. เอกสารวิชาการยางพารา. สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- พรพรรณ ห่วงง, สายัณห์ สคูตี และบัญชา สมบูรณ์สุข. 2551. ผลของการใช้ระบบกรีดยางพาราแบบ 2 รอยกรีดต่อการเพิ่มผลผลิตและรายได้ของเกษตรกรชาวสวนยางพารา: กรณีศึกษากำแพงแสน ต.ทุ่งตำเสา อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา. วารสารมหาวิทยาลัยทักษิณ. 11, 56-70.

เพียว รมรินทร์สุขารมย์, ธีรชาติ วิจิตชลชัย, ฌพรรัตน์ วิจิตชลชัย, บุตรี วงศ์ถาวร, กรรณิการ์ ธีระวัฒนาสุข และ สุจินต์ แม้นเหมือน. 2542ก. ปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดอาการเปลือกแห้งในยางพารา. รายงานวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

พิชิต สฟโชค. 2544. ระบบกรีดยที่เหมาะสมสำหรับสวนยางขนาดเล็ก. การประชุมวิชาการยางพารา ประจำปี 2544 ครั้งที่ 1 สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร ณ โรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ วันที่ 20-22 กุมภาพันธ์ 2544, หน้า 55-69.

พิชิต สฟโชค, พิศมัย จันทูมา และพนัส แพชนะ. 2548. การกรีดยางและการใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

พิศมัย จันทูมา, พิชิต สฟโชค, อนุสรณ์ แรมลี, สว่างรัตน์ สมนาค, นอง ชกถาวร, พิบูลย์ เพ็ชรยิ่ง, วีรพงศ์ ดันพิรมย์, สุริยะ คงศิลป์, เพชรรัตน์ พลชา, ปัทมา ปิ่นอินทร์ และโอสา จิตจักร. 2543. การพัฒนาระบบกรีดยที่เหมาะสมกับเจ้าของสวนยางขนาดเล็ก. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

พิศมัย จันทูมา, อารักษ์ จันทูมา, พิบูลย์ เพ็ชรยิ่ง และสว่างรัตน์ สมนาค. 2544. การเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบชีวเคมีในน้ำยางต่อระบบกรีดยและผลผลิต. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

พิศมัย จันทูมา. 2544. สรีรวิทยาของต้นยางกับระบบกรีดย. การประชุมวิชาการยางพารา ประจำปี 2544 ครั้งที่ 1 สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร ณ โรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ วันที่ 20-22 กุมภาพันธ์ 2544, หน้า 78-89.

พิศมัย จันทูมา, อารักษ์ จันทูมา, Gohet, E. และอุณากรณ์ ศิลปดี. 2545. การใช้ลักษณะทางสรีรวิทยาในการตรวจสอบความสมบูรณ์ของต้นยาง. การประชุมวิชาการยางพาราประจำปี 2545 ครั้งที่ 1 สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร ณ โรงแรมหนองคายแกรนด์ อ.เมือง จ.หนองคาย วันที่ 20-22 กุมภาพันธ์ 2545, หน้า 32-72.

พิศมัย จันทูมา, พิชิต สฟโซล, วิทยา พรหมมี, พันัส แพชนะ, พรรษา อุดุลธรรม, นอง ยกถาวร, พิบูลย์ เพ็ชรยิ่ง และสว่างรัตน์ สมนาถ. 2546ก. การใช้องค์ประกอบทางชีวเคมีของน้ำยางตรวจสอบความสมบูรณ์ของต้นยาง สำหรับระบบกรี๊ดที่เหมาะสม. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

พิศมัย จันทูมา, อารักษ์ จันทูมา และสว่างรัตน์ สมนาถ. 2546ข. การเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบชีวเคมีในน้ำยางต่อระบบกรี๊ดและผลผลิตยางพารา. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

พิศมัย จันทูมา, อารักษ์ จันทูมา, Gohet, E. และThaler, P. 2549. ระบบกรี๊ดสองรอยกรี๊ด. วารสารยางพารา. 22-27: 47-61.

สถาบันวิจัยยาง. 2542. การวิเคราะห์น้ำยางเพื่อประเมินศักยภาพการให้ผลผลิตยาง. การประชุมวิชาการยางพารา ครั้งที่ ประจำปี 2542. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

สถาบันวิจัยยาง, 2543. คำแนะนำการกรี๊ดยาง และการใช้สารเคมีเร่งน้ำยางปี 2542. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

สถาบันวิจัยยาง. 2544. เกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับยางพารา. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

สถาบันวิจัยยาง. 2550ก. ข้อมูลวิชาการยางพารา. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

สถาบันวิจัยยาง. 2550ข. คำแนะนำพันธุ์ยางปี 2550. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง. 2545. การปลูกยางพารา. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

เสาวนีย์ ก่อวุฒิกุลรังสี. 2546. การผลิตยางธรรมชาติ. ปัตตานี: ภาควิชาเทคโนโลยียางและพอลิเมอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อารักษ์ จันทูมา และพิศมัย จันทูมา. 2546. การเคลื่อนย้ายน้ำตาลซูโครสในต้นยาง การสะสมมวลชีวภาพ และดัชนีการเก็บเกี่ยวน้ำยางในยางบางพันธุ์. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

อารักษ์ จันทูมา, พิศมัย จันทูมา, สมจินตนา รุเคอร์แมน, สว่างรัตน์ สมภาค และพิบูลย์ เพ็ชรยิ่ง. 2546. ความสัมพันธ์ของกระบวนการสังเคราะห์น้ำยางจากการสังเคราะห์แสงของยางพารา. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

อารักษ์ จันทูมา, พิชิต สพอโชค, พิศมัย จันทูมา, พันัส แพชนะ, ศจีรัตน์ แรมลี, นภาพรรณ เลอะวิวัฒน์ และรัชณี รัตนวงศ์. 2548. การวิจัยและพัฒนาระบบกรี๊ดและสรีรวิทยาที่เหมาะสมกับการเพิ่มผลผลิตสวนยาง. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

เอกชัย พฤกษ์อำไพ. 2547. คู่มือยางพารา. กรุงเทพฯ: เพ็ท-แพล้น พับลิชชิ่ง.

Chanasongkram, P. and Samosorn, S. 1989. Anatomical parameters of latex production. *In* Proceedings of the Franco-Thai Workshop on Natural Rubber: Tapping Practices on Smallholdings in Southern Thailand, Hat Yai/Pattani, Thailand, 21-24 November 1989, pp. 3-11

Chantuma, P., Vichichonchai, T. and Chantuma, A. 2008. Influence of Small Trunk Tree on Rubber Production. *The Rubber International* 10: 38-44.

d'Auzac, J., Jacob, J.L., Prevot, J.C., Clement, A., Gaiiois, H., Lacote, R., Pujade-Renaud, V. and Gohet, E. 1997. The regulation of cis-polyisoprene production (natural rubber) from *Hevea brasiliensis*. *Recent. Res. Dev. in Plant Physiol.* 1: 273-331.

Gohet, E. and Chantuma, P. 1999. Microdiagnostic latex. Microdiagnostic Latex Training RRIT-DOA. Chachoensao Rubber Research Center, Chachoengsao, 22-26 November 1999, pp. 1-10.

- Gohet, E. and Chantuma, P. 2003. Double cut alternative tapping system (DCA): Towards improvement of yield and labour productivity of Thailand rubber smallholdings. *In Proceedings of International Workshop on Exploitation Technology, Kottayam, Kerala, India, 15 - 18 December 2003.*
- Gohet, E. and Chantuma, P. 2004. Double cut alternative tapping system (DCA): Towards improvement of yield and labour productivity of Thailand rubber smallholdings. CIRAD-CP, CIRAD - Thailand, Doras Centre, Bangkok & Chachoengsao Rubber Research Center, Chachoengsao, Thailand.
- Jacob, J.L., Prevot, J.C., Vidal, A., Eschbach, J.M., Lacrotte, R. and Serres, E. 1989. Tapping practices base on physiological knowledge. *In Proceedings of the Franco-Thai Workshop on Natural Rubber: Tapping Practices on Smallholdings in Southern Thailand, Hat Yai/Pattani, Thailand, 21-24 November 1989, pp. 12- 26.*
- Jayanthi, T. and Sankaranarayanan, P.E. 2005. Measurement of dry rubber content in latex using microwave technique. *Measurement Science Review* 5: 50-54.
- Kekwick, R.G.O. 2001. Latex and laticifers. *Encyclopedia of Life Sciences*. London: Nature Publishing Group.
- Leconte, A., Vaysse, L., Santisopasri, V., Kruprasert, C., Gohet, E. and Bonfils, F. 2006. On farm testing of ethephon stimulation and different tapping frequencies, effect on rubber production and quality of rubber. Seminar on Thai – French Rubber Cooperation, Century Park Hotel, Bangkok, Thailand, 1-2 June 2006, pp. 1-13.
- Milford, G.F.J., Paardekooper, E.C. and Ho, C.Y. 1969. Latex vessel plugging, its importance to yield and clonal behaviour. *Journal of the Rubber Research Institute of Malaya* 21: 274-282.
- Paardekooper, E.C. 1989. Exploitation of the rubber tree. *In Rubber* (eds. C.C., Webster and W.J., Baukwill) pp. 379-381. New York: John Wiley and Sons Inc.

- Riches, P.J. and Gooding, B.G.E. 1952. Studies in the physiology of latex. I Latex flow on tapping - Theoretical considerations. *New Phytol.* 51: 1-10.
- Susaevee, P. 2008. Two tapping cuts research give high yields. *The Rubber International.* 10: 12-13.
- Susaevee, P. 2009. How to Successfully Grow Rubber Trees. *The Rubber International.* 11: 20-24.
- Vaysse, L., Leconte, A., Santisopasri, V., Kaewcharoensombat, U., Gohet, E. and Bonfils, F. 2006. On farm testing double cut alternative tapping system (DCA), effect on rubber production and quality of rubber. Seminar on Thai – French Rubber cooperation, Century Park Hotel, Bangkok, Thailand, 1-2 June 2006, pp. 1-13.
- Watson, G. A. 1989. Climate and soil. *In Rubber* (eds. C. C., Webster and W. J., Baulkwill), pp. 125-164. New York : Longman Scientific and Technical.

ภาคผนวก

ประวัติเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ สวนที่ 1

ชื่อ- นามสกุล นายยอด แก้วสลับนิต

ที่อยู่ 127/1 หมู่ที่ 3 ตำบลลุง อำเภอลำดวน จังหวัดสงขลา

ตำแหน่งแปลงทดลอง $100^{\circ}19'10.8''\text{E}$ $6^{\circ}58'35.8''\text{N}$

พันธุ์ยางพารา RRIM 600

พื้นที่ปลูก 9 ไร่

ปีที่ปลูก	พ.ศ. 2543
ปีที่เปิดกรีด	พ.ศ. 2551
ระบบกรีด	ระบบกรีดหนึ่งในสามของลำต้น กรีดสองวันเว้นวัน (1/3S 2d/3) เปิดกรีดที่ระดับความสูง 150 เซนติเมตรจากพื้นดิน
ลักษณะของดิน	- เนื้อดินเป็นดินเหนียว - ค่าไนโตรเจนทั้งหมด 0.11 % - ค่าฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ 6.03 มิลลิกรัม/กิโลกรัม - ค่าโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ 85.39 มิลลิกรัม/กิโลกรัม - ค่า pH 5.03
สิ่งทดลอง	ประกอบด้วย 2 สิ่งทดลอง คือ สิ่งทดลองที่ 1 ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดียว : (1/3S 2d/3) แถวที่ 8-16 สิ่งทดลองที่ 2 ระบบกรีดแบบสองรอยกรีด : (2×1/3S d/3) แถวที่ 1-7

ประวัติเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ สวนที่ 2

ชื่อ- นามสกุล นางสุจินต์ แก้วเอียด

ที่อยู่ 16/1 หมู่ที่ 3 ตำบลฉลุง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ตำแหน่งแปลงทดลอง $100^{\circ} 20' 59.7'' E$ $6^{\circ} 59' 24.7'' N$

พันธุ์ยางพารา RRIM 600

พื้นที่ปลูก 4 ไร่

ปีที่ปลูก	พ.ศ. 2543
ปีที่เปิดกรีด	พ.ศ. 2551
ระบบกรีด	ระบบกรีดหนึ่งในสามของลำต้น กรีดสองวันเว้นวัน (1/3S 2d/3) เปิดกรีดที่ระดับความสูง 150 เซนติเมตรจากพื้นดิน
ลักษณะของดิน	- เนื้อดินเป็นดินเหนียวปนร่วน - ค่าไนโตรเจนทั้งหมด 0.9 % - ค่าฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ 2.58 มิลลิกรัม/กิโลกรัม - ค่าโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ 35.43 มิลลิกรัม/กิโลกรัม - ค่า pH 5.10
สิ่งทดลอง	ประกอบด้วย 2 สิ่งทดลอง คือ วิธีการทดลองที่ 1 ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดียว : (1/3S 2d/3) แถวที่ 6-9 วิธีการทดลองที่ 2 ระบบกรีดแบบสองรอยกรีด : (2×1/3S d/3) แถวที่ 1-5

ประวัติเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ สวนที่ 3

ชื่อ- นามสกุล นางชมนาท ร่องวงศ์

ที่อยู่ 26/3 ม.4 ตำบลทุ่งขมิ้น อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา

ตำแหน่งแปลงทดลอง $100^{\circ}.32' 8.2'' E$ $6^{\circ}.55' 41.4'' N$

พันธุ์ยางพารา RRIM 600

พื้นที่ปลูก 10 ไร่

ปีที่ปลูก	พ.ศ. 2543
ปีที่เปิดกรีด	พ.ศ. 2551
ระบบกรีด	ระบบกรีดหนึ่งในสามของลำต้น กรีดสามวันเว้นวัน (1/3S 3d/4) เปิดกรีดที่ระดับความสูง 150 เซนติเมตรจากพื้นดิน
ลักษณะของดิน	- เนื้อดินเป็นดินทรายปนร่วน - ค่าไนโตรเจนทั้งหมด 0.05 เปอร์เซ็นต์ - ค่าฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ 12.05 มิลลิกรัม/กิโลกรัม - ค่าโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ 33.31 มิลลิกรัม/กิโลกรัม - ค่า pH 5.81
สิ่งทดลอง	ประกอบด้วย 2 สิ่งทดลอง คือ วิธีการทดลองที่ 1 ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดียว : (1/3S 3d/4) แถวที่ 4-5 วิธีการทดลองที่ 2 ระบบกรีดแบบสองรอยกรีด : (2 x 1/3S d/2.d/3) แถวที่ 2-3

ประวัติเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ สวนที่ 4

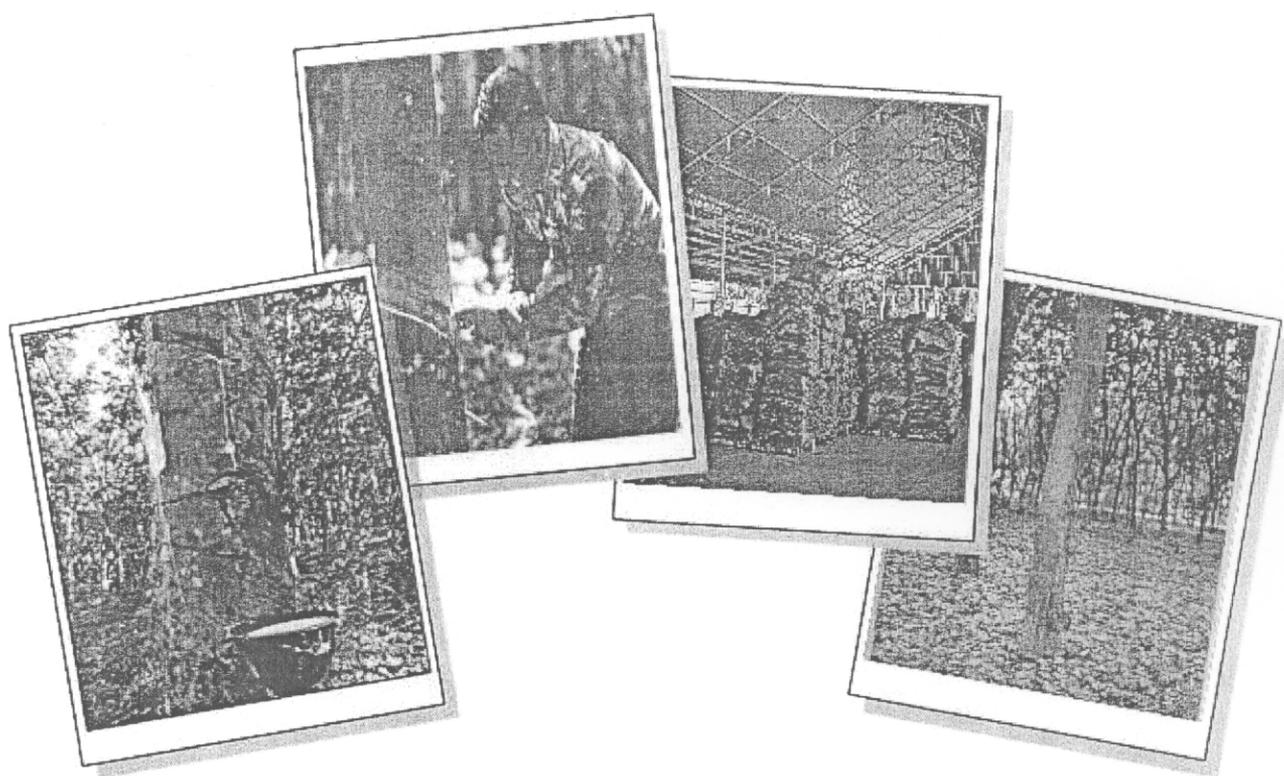
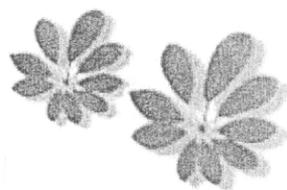

ชื่อ- นามสกุล นายบุญสงค์ แก้วโสภา
 ที่อยู่ 30/1 ม.7 ตำบลท่าข้าม อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
 ตำแหน่งแปลงทดลอง $100^{\circ}.35' 8.7''$ E $7^{\circ}.1' 6.8''$ N
 พันธุ์ยางพารา RRIM 600
 พื้นที่ปลูก 2 ไร่

ปีที่ปลูก	พ.ศ. 2543
ปีที่เปิดกรีด	พ.ศ. 2551
ระบบกรีด	ระบบกรีดหนึ่งในสามของลำต้น กรีดสามวันเว้นวัน (1/3S 3d/4) เปิดกรีดที่ระดับความสูง 150 เซนติเมตรจากพื้นดิน
ลักษณะของดิน	- เนื้อดินเป็นดินทรายปนร่วน - ค่าไนโตรเจนทั้งหมด 0.05 เปอร์เซ็นต์ - ค่าฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ 3.83 มิลลิกรัม/กิโลกรัม - ค่าโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ 47.71 มิลลิกรัม/กิโลกรัม - ค่า pH 5.64
สิ่งทดลอง	ประกอบด้วย 2 สิ่งทดลอง คือ วิธีการทดลองที่ 1 ระบบกรีดแบบรอยกรีดเดียว: (1/3S 2d/3) แถวที่ 5-7 วิธีการทดลองที่ 2 ระบบกรีดแบบสองรอยกรีด: (2×1/3S d/3) แถวที่ 1-4

เอกสารการอบรม

“การพัฒนากระบกรัดขยายพาราเพื่อเพิ่มผลผลิตขยายพารา”

ภาควิชาพืชศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติและ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา

คำนำ

รายงานผลการอบรมเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยี เรื่อง “การพัฒนาระบบกริดยางพาราเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำยาง” เป็นการอบรมเพื่อถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ในด้านงานวิจัยให้แก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ที่มีความสนใจ ดังนั้น รายงานผลการอบรมฉบับนี้จึงได้รวบรวมกิจกรรมต่าง ๆ ในระหว่างการอบรม ข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมอบรม ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่การจัดอบรมต่อไปในอนาคต สำหรับการอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ภายใต้โครงการวิจัย เรื่อง “การทดสอบระบบกริดสองหน้าแบบสลัดในสวนยางพาราของเกษตรกรที่จังหวัดสงขลา” และได้รับความร่วมมือจากคณะทำงานผู้เข้าร่วมการอบรม ตลอดจนได้รับความรู้โดยวิทยากรจากศูนย์วิจัยยางสุราษฎร์ธานี และคณะเศรษฐศาสตร์เกษตร จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1-1-1-3
บทที่ 2 การดำเนินงาน	2-1
บทที่ 3 การประเมินผลการอบรม	3-1-3-6
ภาคผนวกที่ 1 กำหนดการอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี	4
ภาคผนวกที่ 2 ภาพถ่ายการดำเนินการฝึกอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี	5
ภาคผนวกที่ 3 รายชื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี	6

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ยางพารา (*Hevea brasiliensis*) เป็นพืชที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย มีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกร จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับอาชีพการทำสวนยางเป็นหลัก เพราะมีความรู้ความชำนาญในการทำสวนยางที่มีมาแต่เดิม อีกทั้งยางพารายังมีแหล่งรับซื้อผลผลิตที่แน่นอน ด้านพื้นที่ปลูก พบว่า ประเทศไทยมีพื้นที่ประมาณ 15.35 ล้านไร่ (สถาบันวิจัยยาง, 2550ก) พื้นที่เปิดกรีดยางแล้ว 10.01 ล้านไร่ ให้ผลผลิตเฉลี่ยทั้งประเทศ 286 กิโลกรัม/ไร่/ปี มีมูลค่าในการส่งออกผลผลิตสูงถึง 30,000 ล้านบาท ยางพาราพันธุ์ RRIM600 เป็นพันธุ์ยางที่เกษตรกรปลูกมากที่สุด คิดเป็น 80% ของพื้นที่ปลูกในประเทศไทย (สถาบันวิจัยยาง, 2550ข) สำหรับการทำสวนยางพารามีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์จากน้ำยางเป็นหลัก โดยต้นยางพาราสามารถให้ผลผลิตน้ำยางได้ในช่วงอายุระหว่าง 6-26 ปี โดยที่เกษตรกรสามารถเก็บผลผลิตน้ำยางได้เกือบตลอดทั้งปี ยกเว้นช่วงฤดูผลัดใบ (ฤดูแล้ง) และช่วงที่มีฝนตก เกษตรกรไม่สามารถกรีด และเก็บผลผลิตน้ำยางได้ เนื่องจากต้นยางพาราให้ผลผลิตน้ำยางต่ำ การกรีดยางในช่วงผลัดใบ และช่วงที่มีฝนตกอาจมีผลกระทบต่ออายุเจริญเติบโตของต้นยางพารา และมีความเสี่ยงต่อการกระตุ้นการเกิดอาการเปลือกแห้ง (พeyer และคณะ, 2542) ดังนั้น การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำยางของยางพารา เป็นแนวทางที่จะช่วยให้เกษตรกรชาวสวนยางมีการจัดการสวนยางได้อย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างเหมาะสม และยั่งยืนในการเพิ่มผลผลิตน้ำยาง ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ภาควิชาพืชศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ จึงได้จัดอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี เรื่อง “การพัฒนาระบบกรีดยางพาราเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำยาง” โดยเน้นถึงการใช้เทคโนโลยีการปรับปรุงระบบกรีด การใช้แก๊สเอทิลีนเพื่อเพิ่มผลผลิต ภายใต้อาคารวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก ประจำปี 2552 เครือข่ายการวิจัยภาคใต้ตอนล่าง” เพื่อเป็นการถ่ายทอดความรู้ในด้านเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำยางของยางพาราให้แก่เกษตรกรชาวสวนยาง นักศึกษา รวมไปถึงประชาชนทั่วไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. ศึกษาแนวทางเพื่อเพิ่มศักยภาพในการผลิตน้ำยางของยางพาราให้แก่เกษตรกรชาวสวนยางขนาดเล็ก
2. เกษตรกรสามารถประยุกต์แนวทางในการเพิ่มผลผลิตน้ำยางของยางพาราได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

1.3 ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรชาวสวนยางพาราสามารถนำแนวทางในการเพิ่มศักยภาพการผลิตน้ำยางของยางพาราไปประยุกต์ใช้กับสวนยางพาราได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม

1.4 วิธีการดำเนินงาน

การดำเนินงานการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

1. การเตรียมการ

- การติดต่อประสานงานเกษตรกรชาวสวนยางพารา จังหวัดสงขลา นักศึกษา และผู้ที่สนใจ ทั่วไป
- การจัดทำเอกสารการอบรม และรายละเอียดการนำเสนอ

2. การฝึกอบรม

- การบรรยาย เป็นการบรรยายเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่เกษตรกรชาวสวนยางเพื่อเพิ่ม ศักยภาพ ในการผลิตน้ำยางของยางพารา

1.5 สถานที่อบรม

ห้องบรรยาย ทช 102 คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

1.6 หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ภาควิชาพืชศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

1.7 ระยะเวลา

ระยะเวลาการถ่ายทอดเทคโนโลยี แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงเตรียมการ ตั้งแต่ เดือนมกราคม 2553 เป็นต้นไป และช่วงการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในวันที่ 4 มีนาคม 2553

1.8 คณะกรรมการดำเนินการฝึกอบรม

1. รศ.ดร.สายัณห์ สดุดี	ประธานคณะกรรมการ
2. นายสุรชาติ เพชรแก้ว	กรรมการ
3. นางสุวภัทร วชิรอนันต์	กรรมการ
4. นางสาวพัชรินทร์ เมฆสุนทร	กรรมการ
5. นางสาวพรพรรณ วงศ์แหลมสิงห์	กรรมการ
6. นางสาวศรีนรา แมรี่ะ	กรรมการ
7. นางสุภาณี ชนะวีรวรรณ	กรรมการ
8. นางสาวจารุวรรณ แซ่อ่อง	กรรมการและเลขานุการ
9. นางอรุณห์ เชื้อพราหมณ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
10. นางสาวรัชฎษรัตน์ สุวรรณโณ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
11. นางสาวจวีร์รัตน์ รักขันธุ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
12. นางสาวหทัยกาญจน์ จินาเต็ม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
13. นายโสภณ รองสวัสดิ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

1.9 คณะวิทยากรในการบรรยาย

รองศาสตราจารย์ ดร.สายัณห์ สดุดี

อาจารย์ไชยยะ คงมณี

คุณพนัส แพชนะ นักวิชาการเกษตร 8ว. ศูนย์วิจัยยางสุราษฎร์ธานี

1.10 ผู้เข้าร่วมประชุม

เกษตรกรชาวสวนยาง นักศึกษา และประชาชนผู้สนใจ

บทที่ 2

การดำเนินงาน

2.1 การดำเนินงาน

การอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีของยางพาราในครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงเตรียมการตั้งแต่เดือนมกราคม 2553 เป็นต้นไป และช่วงเวลาการถ่ายทอดเทคโนโลยี ดังนี้

1. การเตรียมการ การติดต่อประสานงานกับวิทยากร และผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งหมด โดยขั้นตอน คือ
  - จัดเตรียมรายละเอียดเอกสารประกอบการอบรมตามหัวข้อที่บรรยาย
  - ดำเนินการจัดทำหนังสือเรียนเชิญวิทยากร และผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งหมด
  - จัดส่งหนังสือเรียนเชิญให้กับผู้เข้าร่วมการอบรม และไปตอบรับการเข้าร่วมการอบรม
  - จัดสถานที่ ห้องอบรม และสื่อทัศนูปกรณ์
  - จัดเตรียมเอกสารการบรรยาย
2. ช่วงการถ่ายทอดเทคโนโลยี วันที่ 4 มีนาคม 2553 ห้องบรรยาย ทช 102
  - บรรยายเนื้อหา
  - สาธิตการอัดแก๊สเอทีลิน และระบบกรี๊ดสองหน้าแบบสลับ
  - แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และซักถามข้อสงสัยในหัวข้อที่ได้บรรยาย
  - ประเมินผลการอบรม

2.2 อุปกรณ์ในการดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการ

อุปกรณ์สำหรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ได้แก่ เอกสารประกอบการถ่ายทอดเทคโนโลยี สไลด์ประกอบคำบรรยาย อุปกรณ์สำหรับสาธิตการถ่ายทอดเทคโนโลยี ได้แก่ ต้นยางพารา อุปกรณ์สาธิตการอัดแก๊สเอทีลิน

2.3 วิทยากรในการบรรยาย

รองศาสตราจารย์ ดร.สาย์ณห์ สดุดี

อาจารย์ไชยยะ คงมณี

คุณพนัส แพชนะ นักวิชาการเกษตร 8ว. ศูนย์วิจัยยางสุราษฎร์ธานี

2.4 การประเมินผล

การประเมินผลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมการอบรม
2. ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการอบรม

บทที่ 3

การประเมินผลโครงการอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี “การพัฒนาาระบบกรีดยางพาราเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำยาง”

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้ารับการอบรม

การอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งหมด 122 คน และได้รับแบบประเมินผล 65 ชุด คิดเป็นร้อยละ 53.28 ของผู้เข้ารับการอบรมทั้งหมด จากกรประเมินผลของผู้เข้าร่วมการอบรมทั้งหมด พบว่าผู้เข้าร่วมการอบรม เป็นเพศชาย 37 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 56.92 และเพศหญิง 28 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 43.08 โดยผู้เข้าร่วมการอบรมส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี 15 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 23.08 จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า 33 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 50.77 ปริญญาโท 14 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 21.54 ปริญญาเอก 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.62 นอกจากนี้ พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรชาวสวนยาง จำนวน 27 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 41.54 ข้าราชการ 7 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 10.77 บริษัท/เอกชน 6 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 9.23 อื่น ๆ ได้แก่ นักศึกษา นักวิจัย/ผู้ช่วยวิจัย และลูกจ้าง จำนวน 25 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 38.46 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ผู้ที่เข้าร่วมการอบรม มีสวนยาง จำนวน 51 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 78.46 ส่วนผู้ที่เข้าร่วมอบรมที่ไม่มีสวนยาง จำนวน 14 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 21.54

สำหรับแหล่งข่าวการอบรมในครั้งนี้ ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ทราบข่าวจากเพื่อนที่รู้จักกัน โดยคิดเป็นร้อยละ 36.92 และนอกจากนั้นจะทราบข่าวจาก เว็บไซต์ หนังสือเรียนเชิญ แผ่นประชาสัมพันธ์และข่าวจากวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 35.38, 12.31, 12.31 และ 3.08 ตามลำดับ ซึ่งเหตุผลของการเข้าร่วมการอบรมที่ได้จากการประเมินผลพบว่า ส่วนใหญ่จะมีสวนยางและต้องการความรู้เพื่อการพัฒนาการสวนตนเอง โดยคิดเป็นร้อยละ 49.23 นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมการอบรมยังมีความสนใจเกี่ยวกับการปลูกยางพารา เพื่อการศึกษาวิจัย และเพื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 26.15, 13.85 และ 10.77 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมอบรม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน) (N = 65)
เพศ	
ชาย	37 (56.92)
หญิง	28 (43.08)
การศึกษาสูงสุด	
ต่ำกว่าปริญญาตรี	15 (23.08)
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	33 (50.77)
ปริญญาโท	14 (21.54)
ปริญญาเอก	3 (4.62)
อาชีพ	
เกษตรกร	27 (41.54)
ข้าราชการ	7 (10.77)
บริษัท/เอกชน	6 (9.23)
อื่น ๆ ได้แก่ ลูกจ้าง นักศึกษา นักวิจัย/ผู้ช่วยวิจัย	25 (38.46)
ทำนมีส่วนยางพาราหรือไม่	
มี	51 (78.46)
ไม่มี	14 (21.54)
แหล่งข่าวสารการอบรม	
หนังสือเรียนเชิญ	8 (12.31)
ข่าววิทยุ	2 (3.08)
เว็บไซต์	23 (35.38)
เพื่อน	24 (36.92)
แผ่นประชาสัมพันธ์	8 (12.31)
เหตุผลการเข้าร่วมอบรม	
มีความสนใจเกี่ยวกับการปลูกยางพารา	17 (26.15)
มีส่วนยางพาราและต้องการความรู้เพื่อการพัฒนาสวนตนเอง	32 (49.23)
เพื่อการเรียนการสอน	7 (10.77)
เพื่อการศึกษาวิจัย	9 (13.87)

หมายเหตุ ตัวเลขใน ( ) แสดงร้อยละ

2. ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการในด้านต่าง ๆ

จากการประเมินความคิดเห็นของผู้ที่เข้าร่วมการอบรม พบว่า ผู้เข้าร่วมการอบรมส่วนใหญ่เห็นว่าเนื้อหาการอบรม มีความเหมาะสมมาก คิดเป็นร้อยละ 75.38 และเหมาะสมมากที่สุด ร้อยละ 24.62 ตามลำดับ สำหรับความเหมาะสมของวิทยากรนั้นส่วนใหญ่ผู้เข้าร่วมการอบรม เห็นว่า วิทยากรมีความเหมาะสมมาก ถึงร้อยละ 64.62 เหมาะสมมากที่สุด ร้อยละ 27.69 เหมาะสมปานกลาง ร้อยละ 6.15 และเหมาะสมน้อย 1.54 ในขณะที่สื่อที่ใช้ในการบรรยาย ผู้เข้าร่วมการอบรมเห็นว่า มีความเหมาะสมมาก คิดเป็นร้อยละ 72.31 เหมาะสมมากที่สุด และเหมาะสมปานกลาง ร้อยละ 20.00 และ 7.69 ตามลำดับ โดยระยะเวลาที่ประกอบการอบรม ผู้เข้าร่วมการอบรมเห็นว่ามีความเหมาะสมมาก ร้อยละ 66.15 เหมาะสมมากที่สุด ร้อยละ 18.46 และเหมาะสมปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 15.39 ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ในส่วนของการให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถาม ผู้เข้าร่วมการอบรม เห็นว่า การตอบข้อซักถามที่ตรงประเด็นของวิทยากรนั้น มีความเหมาะสมมาก คิดเป็นร้อยละ 70.77 มีความเหมาะสมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.54 มีความเหมาะสมปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 7.69 สำหรับการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ของผู้เข้าร่วมการอบรมที่จะนำไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพ ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม เห็นว่า มีความเหมาะสมมาก ร้อยละ 50.77 มีความเหมาะสมมากที่สุด ร้อยละ 32.31 มีความเหมาะสมปานกลาง ร้อยละ 15.38 และมีความเหมาะสมน้อย 1.54 สำหรับการติดต่อประสานงานในการอบรมในครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมการอบรมส่วนใหญ่ เห็นว่า มีความเหมาะสมมาก ร้อยละ 67.69 เหมาะสมมากที่สุด ร้อยละ 18.46 เหมาะสมปานกลาง ร้อยละ 12.31 และมีความเหมาะสมน้อย 1.54 ส่วนในด้านความทันสมัยของอุปกรณ์และเครื่องมือประกอบการฝึกอบรม ผู้เข้าร่วมการอบรม เห็นว่า มีความเหมาะสมมาก ร้อยละ 67.69 เหมาะสมมากที่สุด ร้อยละ 26.15 และเหมาะสมปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 6.16 และความเหมาะสมของสถานที่ที่ใช้ในการอบรมนั้น ผู้เข้าร่วมการอบรมส่วนใหญ่เห็นว่า มีความเหมาะสมมาก ร้อยละ 66.16 เหมาะสมมากที่สุด ร้อยละ 26.15 และเหมาะสมปานกลาง ร้อยละ 7.69 สำหรับอาหารกลางวันผู้เข้าร่วมการอบรมเห็นว่ามี ความเหมาะสมมาก ร้อยละ 47.69 เหมาะสมมากที่สุดร้อยละ 41.54 และเหมาะสมปานกลางร้อยละ 10.77 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมอบรม

ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี	จำนวน (คน) (N = 65)
เนื้อหาสาระในกรณีฝึกอบรม/บรรยาย	
เหมาะสมมากที่สุด	16 (24.62)
เหมาะสมมาก	49 (75.38)
เหมาะสมปานกลาง	-
เหมาะสมน้อย	-
เหมาะสมน้อยที่สุด	-
ความสามารถในการนำเสนอและถ่ายทอดของวิทยากร	
เหมาะสมมากที่สุด	18 (27.69)
เหมาะสมมาก	42 (64.62)
เหมาะสมปานกลาง	4 (6.15)
เหมาะสมน้อย	1 (1.54)
เหมาะสมน้อยที่สุด	-
ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้ประกอบการบรรยาย	
เหมาะสมมากที่สุด	13 (20.00)
เหมาะสมมาก	47 (72.31)
เหมาะสมปานกลาง	5 (7.69)
เหมาะสมน้อย	-
เหมาะสมน้อยที่สุด	-
ระยะเวลาการบรรยายสอดคล้องกับเนื้อหา	
เหมาะสมมากที่สุด	12 (18.46)
เหมาะสมมาก	43 (66.15)
เหมาะสมปานกลาง	10 (15.39)
เหมาะสมน้อย	-
เหมาะสมน้อยที่สุด	-
การให้คำแนะนำ หรือตอบข้อซักถามตรงประเด็น	
เหมาะสมมากที่สุด	14 (21.54)
เหมาะสมมาก	46 (70.77)
เหมาะสมปานกลาง	5 (7.69)
เหมาะสมน้อย	-
เหมาะสมน้อยที่สุด	-

หมายเหตุ ตัวเลขใน ( ) แสดงร้อยละ

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมอบรม (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี	จำนวน (คน) (N = 65)
การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ	
เหมาะสมมากที่สุด	21 (32.31)
เหมาะสมมาก	33 (50.77)
เหมาะสมปานกลาง	10 (15.38)
เหมาะสมน้อย	1 (1.54)
เหมาะสมน้อยที่สุด	-
ความสามารถในการติดต่อประสานงาน	
เหมาะสมมากที่สุด	12 (18.46)
เหมาะสมมาก	44 (67.69)
เหมาะสมปานกลาง	8 (12.31)
เหมาะสมน้อย	1 (1.54)
เหมาะสมน้อยที่สุด	-
ความทันสมัยของอุปกรณ์และเครื่องมือในการให้บริการ	
เหมาะสมมากที่สุด	17 (26.15)
เหมาะสมมาก	44 (67.69)
เหมาะสมปานกลาง	4 (6.16)
เหมาะสมน้อย	-
เหมาะสมน้อยที่สุด	-
ความเหมาะสมของการบรรยายและสถานที่ในการให้บริการ	
เหมาะสมมากที่สุด	17 (26.15)
เหมาะสมมาก	43 (66.16)
เหมาะสมปานกลาง	5 (7.69)
เหมาะสมน้อย	-
เหมาะสมน้อยที่สุด	-
การให้บริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม	
เหมาะสมมากที่สุด	27 (41.54)
เหมาะสมมาก	31 (47.69)
เหมาะสมปานกลาง	7 (10.77)
เหมาะสมน้อย	-
เหมาะสมน้อยที่สุด	-

หมายเหตุ ตัวเลขใน ( ) แสดงร้อยละ

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมการอบรมด้านต่าง ๆ

1. มีความต้องการเอกสารเกี่ยวกับต้นยางพารา biology physiology และ production systems
2. ควรมีการอบรมให้ความรู้ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ
3. เพื่อจะได้ทราบเทคโนโลยีเกี่ยวกับการจัดการสวนยางพาราและเป็นแนวทางในการถ่ายทอดให้ญาติที่

ดำเนินการเพาะปลูกยางพารา

4. สามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาตนเองและการปลูกยางพารา
5. เป็นเรื่องที่น่าสนใจและน่าจะมีการศึกษามากขึ้นเพื่อเป็นจุดแข็งของภาคใต้
6. มีความต้องการการแนะนำเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตยางพารา
7. ควรนำผู้เข้าร่วมอบรมไปดูสภาพสวนตัวอย่างจริง
8. จะได้นำความรู้ไปปรับใช้กับสวนของเกษตรกรและได้แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้เข้าอบรมด้วยกัน
9. เป็นข้อมูลการเรียนรู้พัฒนาการของเทคโนโลยีการผลิตยาง
10. ควรมีการอบรมถึงรากหญ้าอย่างแท้จริงเพื่อเกษตรกรชาวสวนยางจะได้ใช้เทคโนโลยีใหม่ให้ทันกับ

ต่างประเทศ

11. เกษตรกรชาวสวนยางจะได้ความรู้เพิ่มเติมมากขึ้น
12. ควรมีการอบรมเรื่องโรคและวิธีการป้องกันเพิ่มเติม
13. ต้องการความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับยางพาราและเทคโนโลยีวิวัฒนาการต่าง ๆ
14. มีความต้องการความรู้ คำแนะนำ การจัดการสวน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง
15. ควรมีการแนะนำวิธีการและระยะเวลาในการกรีดยาง เพื่อนำไปปรับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด
16. มีความต้องการพันธุ์ยางที่ดีต้านทานโรค ให้น้ำยางมาก และมีคุณภาพ
17. ควรมีการแนะนำความรู้เกี่ยวกับพืชร่วมยางที่เหมาะสม
18. มีความต้องการให้ไปเผยแพร่ความรู้ให้เกษตรกรในพื้นที่ ให้เกษตรกรเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติ

ได้จริงถึงระบบกรีดยางแบบใหม่

ภาคผนวกที่ 1

กำหนดการการอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี

กำหนดการถ่ายทอดเทคโนโลยี เรื่อง “การพัฒนาระบบกรีดยางพาราเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำยาง”

วันที่ 4 มีนาคม 2553

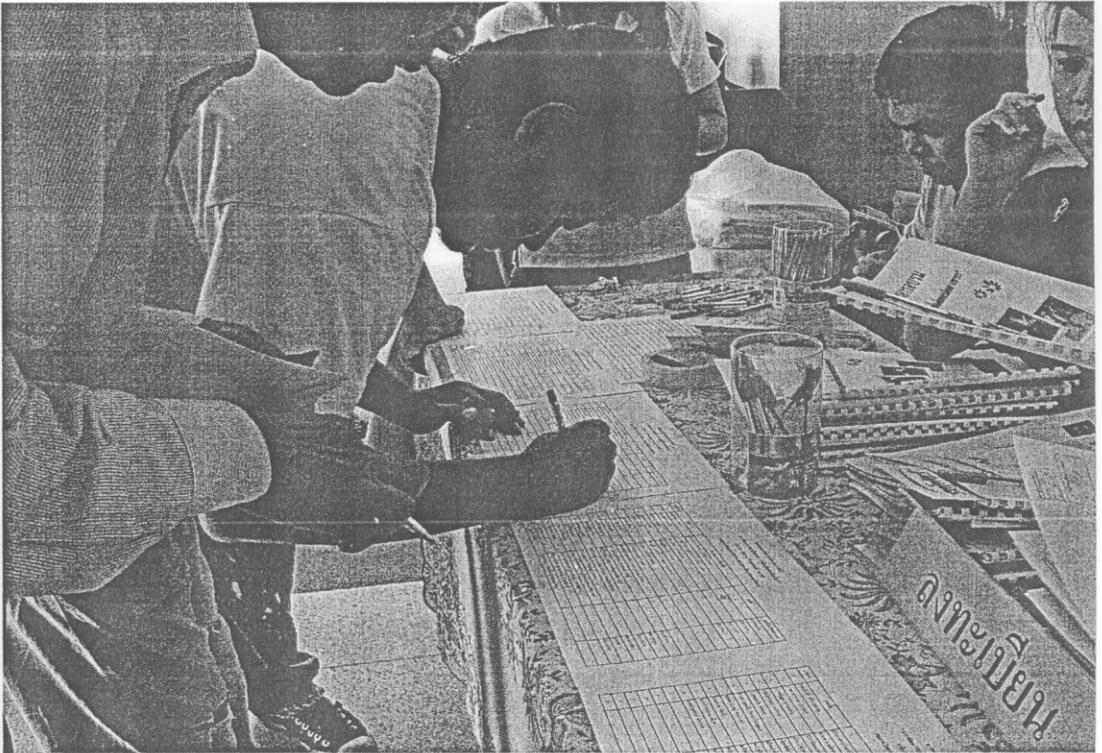
ห้องบรรยาย ทช 102 ภาควิชาพืชศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

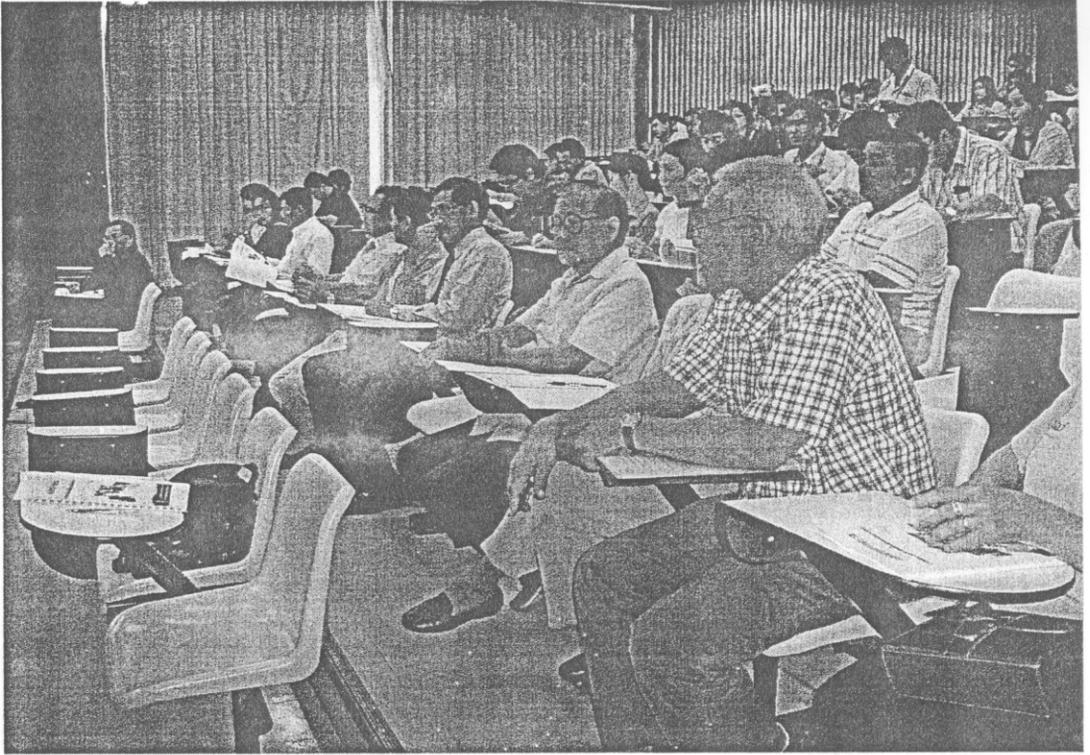
วันที่ 4 มีนาคม 2553

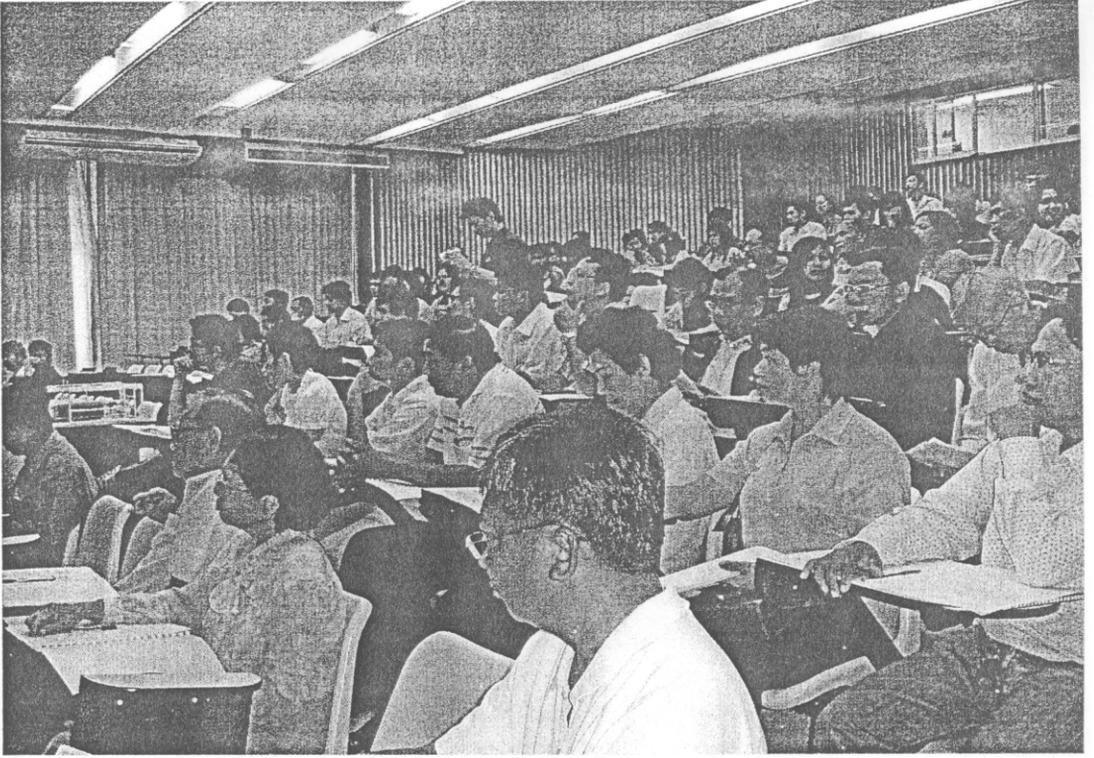
08.00 - 08.30 น.	ลงทะเบียน
08.30 - 08.45 น.	กล่าวรายงานโดยหัวหน้าภาควิชาพืชศาสตร์ (ผศ.อัครเดช ยี่คำ)
08.45 - 09.00 น.	พิธีเปิดโดยคณบดี (ผศ.ดร.ชุตินา ตันติกิตติ)
09.00 - 10.20 น.	บรรยายช่วงที่ 1 โดย รศ.ดร.สาธิต สดุดี - การพัฒนาระบบกรีดยางพาราแบบสองรอยกรีดเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำยางในภาคใต้ของประเทศไทย
10.20 - 10.40 น.	พัก (รับประทานอาหารว่าง)
10.40 - 12.00 น.	บรรยายช่วงที่ 2 อาจารย์ไชยยะ คงมณี - การเลือกใช้ระบบกรีดยางพารา: ผลวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์และแนวทางการพัฒนา
12.00 - 13.00 น.	พัก (รับประทานอาหารกลางวัน)
13.00 - 14.00 น.	บรรยายช่วงที่ 3 โดย คุณพนัส แพนนะ ศูนย์วิจัยยางสุราษฎร์ธานี - เทคโนโลยีเพิ่มผลผลิตน้ำยาง - ประวัติความเป็นมา - คุณสมบัติของแก๊สเอทีลีน และ อีเทรล
14.00 - 14.20 น.	พัก (รับประทานอาหารว่าง)
14.20 - 15.20 น.	บรรยายช่วงที่ 4 - หลักการให้แก๊ส ค่าใช้จ่าย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
15.20 - 16.00 น.	ร่วมพูดคุยระหว่างเกษตรกรกับวิทยากร

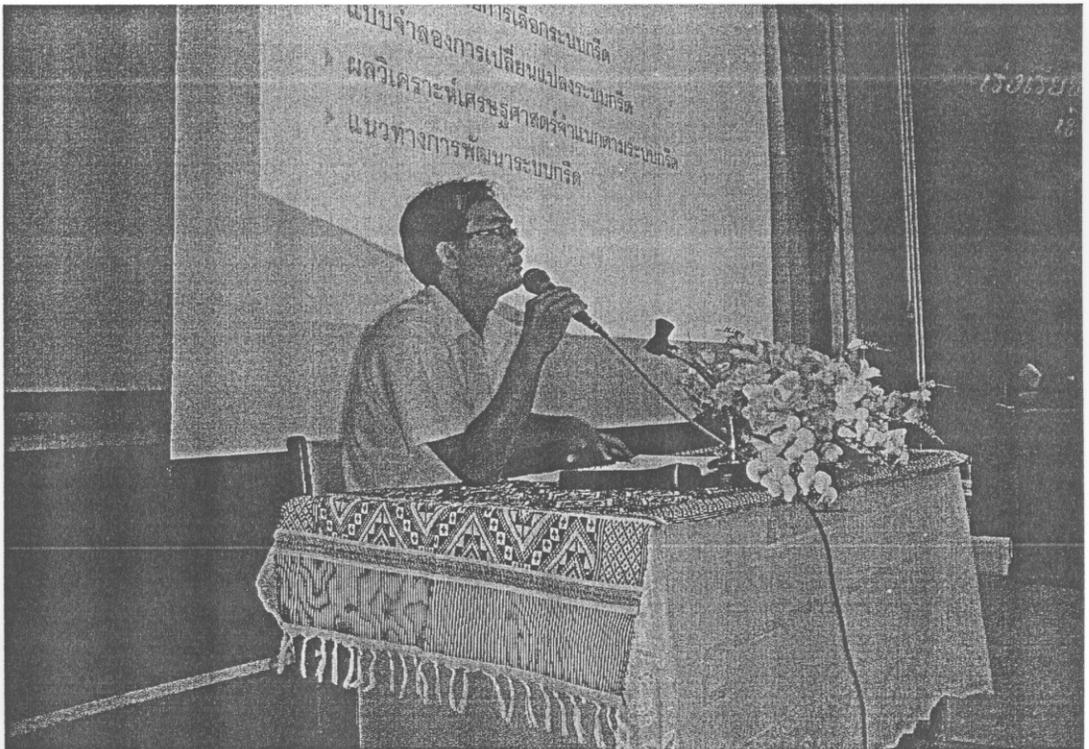
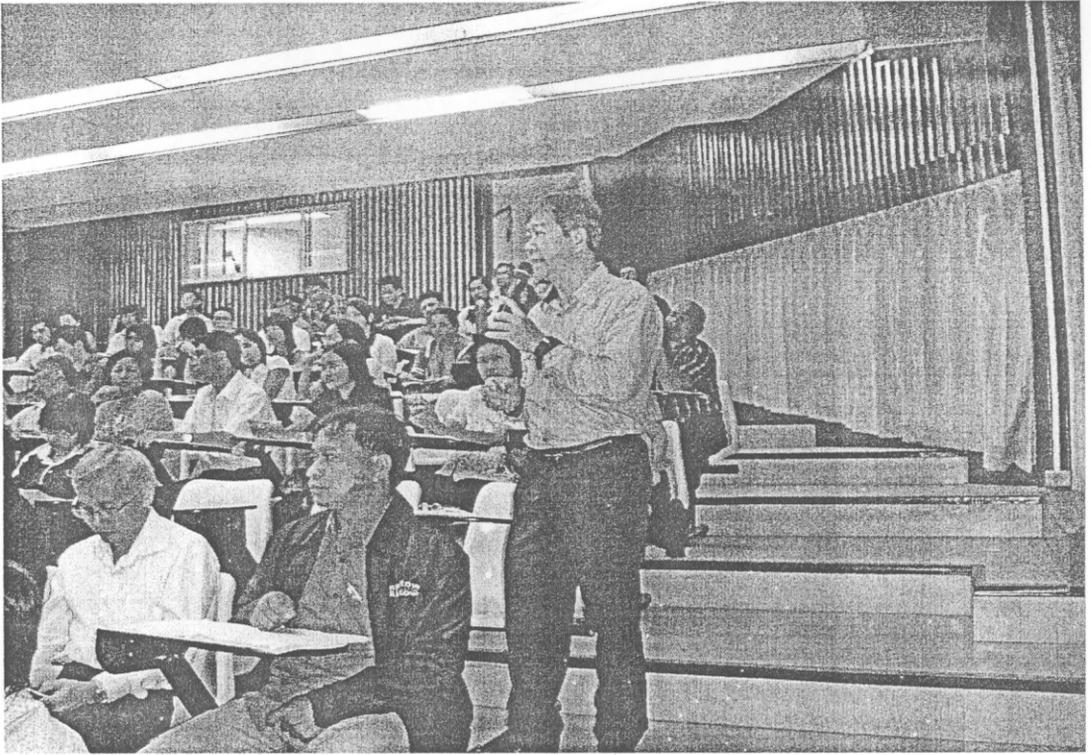
ภาคผนวกที่ 2

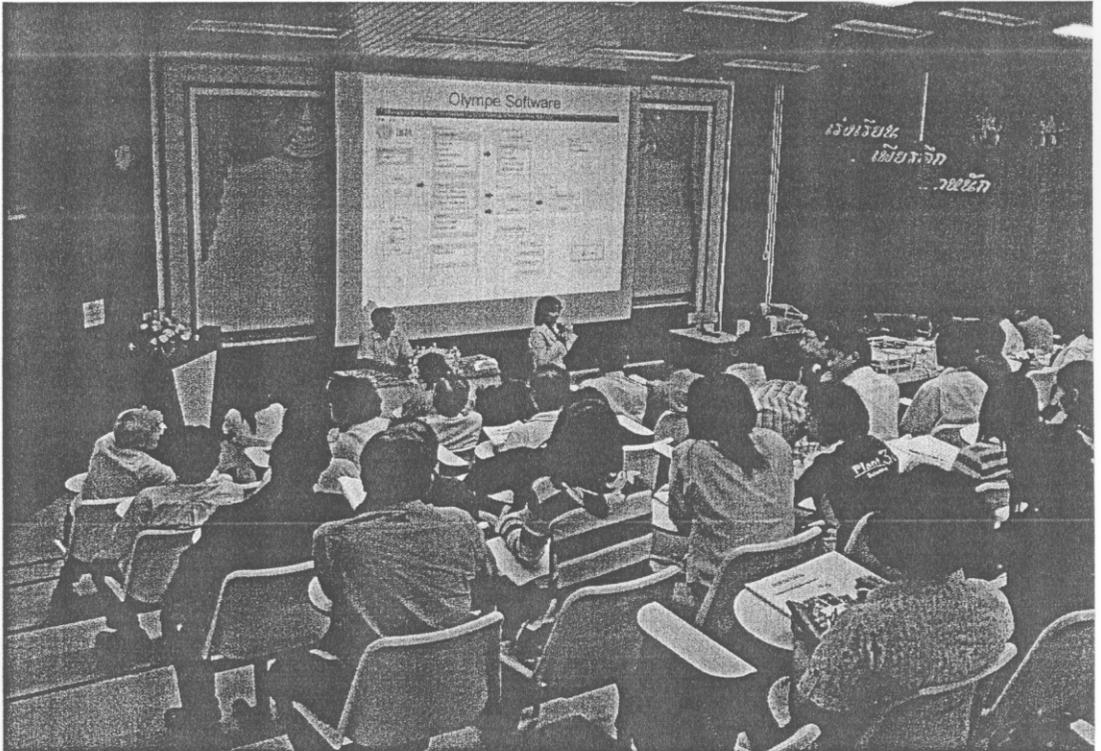
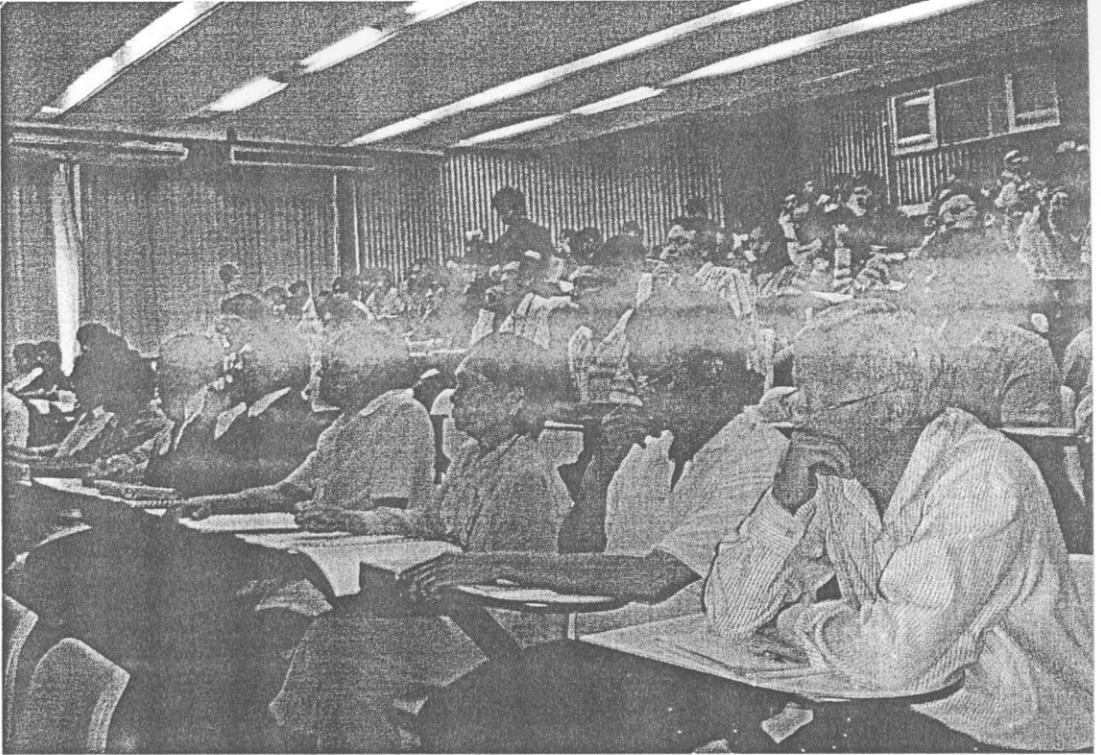
ภาพถ่ายการดำเนินการฝึกอบรม

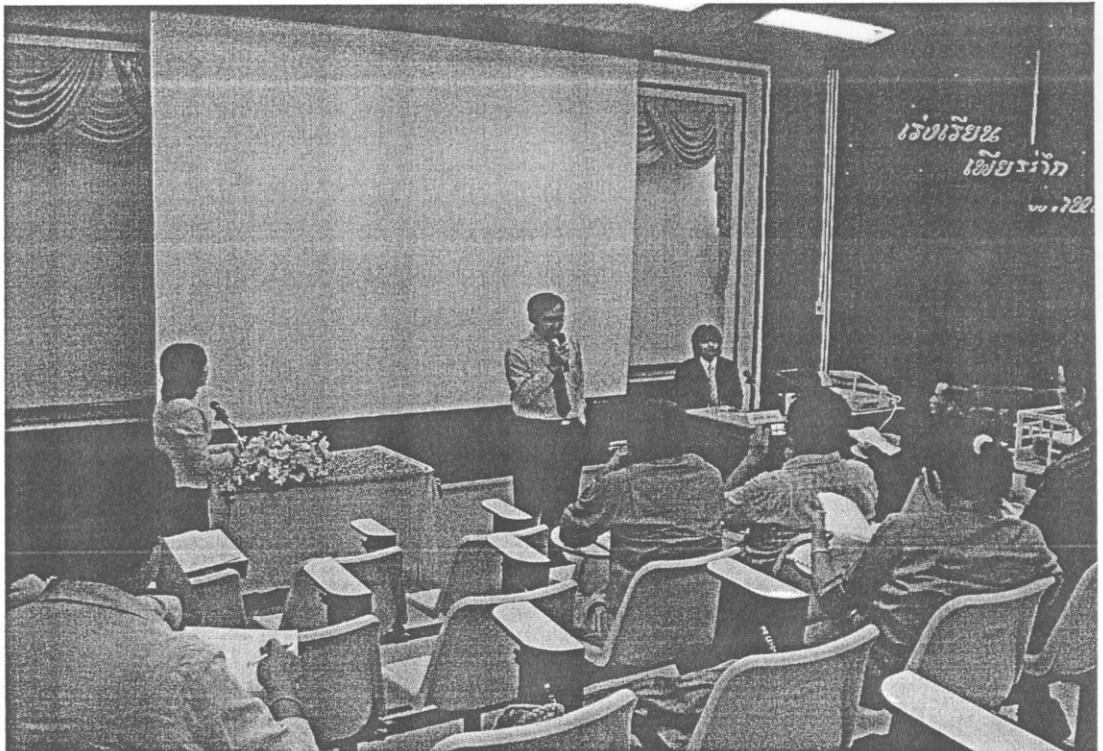

ภาคผนวกที่ 3

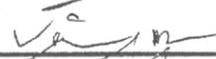
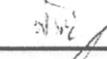
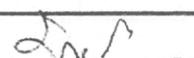
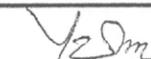
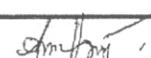
รายชื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม

การอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี

"การพัฒนาระบบกรีดยางพาราเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำยาง"

4 มีนาคม 2553 ณ ห้องบรรยาย ทธ 102

คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ลำดับที่	รายชื่อ	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	ลงชื่อ	เบอร์โทรศัพท์/E-mail
1	คุณนิการ์ สุไลมาน	หผ.ปฏิบัติการ สกย.อ.เมือง		081 8887746
2	คุณประทีป เลขาวิจิตร	หผ.ปฏิบัติการ สกย.อ.เมือง		
3	คุณสงบ สุขสวัสดิ์	พสย.4 สกย.อ.เมือง		080 402269
4	คุณวีระ นุ้ยผอม	พสย.4 สกย.อ.เมือง		0849284919
5	คุณฐิตินันท์ สุวรรณพรรค	พสย.3 สกย.อ.เมือง		0894662114
6	คุณสมชัย เสนีย์มโนมัย	ห.สกย.อ. สกย.อ.โคกโพธิ์		086-2852858
7	คุณวรภัทร นวลนิล	หผ.ปฏิบัติการ สกย.อ.โคกโพธิ์		08.9732-8726
8	คุณพงศ์สันต์ แสงมาก	หผ.ปฏิบัติการ สกย.อ.โคกโพธิ์		085-0770218
9	คุณอาหะมะ คีอราแม	พสย.4 สกย.อ.โคกโพธิ์		081-5984907
10	คุณไชยชาญ ชาติแดง	พสย.3 สกย.อ.โคกโพธิ์		084-3980208
11	คุณบรรจง อินทรพรหม	พสย.6 สกย.อ.โคกโพธิ์		
12	คุณขนบ แดงประดิษฐ์	หผ.ปฏิบัติการ สกย.อ.สายบุรี		086-9625517
13	คุณจิตติ นาคเสวี	หผ.ปฏิบัติการ สกย.อ.สายบุรี		086 0592402
14	คุณอุดม ศรีสุวรรณ	พสย.6 สกย.อ.สายบุรี		079-455 305
15				
16				

การอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี
 "การพัฒนาระบบกรีดยางพาราเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำยาง"
 4 มีนาคม 2553 ณ ห้องบรรยาย ทช 102
 คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

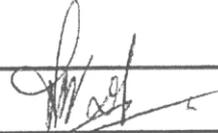
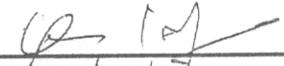
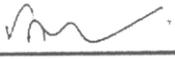
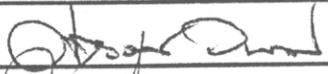
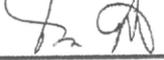
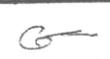
ลำดับที่	รายชื่อ	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	ลงชื่อ	เบอร์โทรศัพท์/E-mail
1	คุณสุพรเพ็ญ ฌ พัทลุง	47/45 ม.5 ต.คลองหอยโข่ง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา		081-9900710
2	คุณสมสิทธิ์ พรหมรักษ์	42 หมู่ที่ 2 ต.คลองอู่ตะเภา อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา		074-318209
3	คุณวีรวิทย์ คงลำธาร	5/2 ถ.พัทลุง อ.เมือง จ.สงขลา		089-1191871
4	คุณนภาศรี คงลำธาร	5/2 ถ.พัทลุง อ.เมือง จ.สงขลา		089-1191871
5	คุณนำ พรหมเจริญ	99 หมู่ที่ 3 ต.ทุ่งขม้น อ.นาหม่อม จ.หาดสงขลา		
6	คุณพยางค์ แก้วชนิด	ต.ทุ่งขม้น อ.นาหม่อม จ.สงขลา		
7	คุณการุณ เพ็ชรรมณี	ต.ทุ่งขม้น อ.นาหม่อม จ.สงขลา		
8	นายวินัย ขวัญแก้ว	สำนักงานเกษตรอำเภอนาหม่อม อ.นาหม่อม จ.สงขลา		086 685 7975
9	คุณเกียรติศักดิ์ เทพหนู	123 หมู่ที่ 2 ต.นาขยาด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง		083-6554795
10	คุณนवलพรรณ สัจกุล	405/2 ถ.ยนตรการกำธร ต.คลองขุด อ.เมือง จ.สตูล		085-5851651
11	คุณอนุชาติ ทองเพิ่ม	17/3 ถ.สนามบินหาดใหญ่ ต.ควนลัง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา		089-1231546
12	คุณวิไลลักษณ์ รุจิระ	225 ถ.เพชรเกษม อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา		081-8977591
13	คุณสุมาลี เขียวแสงนิล	19 ซอย 6 หลังเขา (ค่ายเสนาณรงค์) หมู่ที่ 2 ต.คลองหอยโข่ง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา		074-445734
14	คุณชัยชนะ จริยพงษ์	109/3 ม.10 ต.คลองสระ อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี		081-4762942
15	คุณโสภา ขาสวรรณ	62/2 ม.4 ต.กรูด อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี		183-2861340
16	คุณปรีชา ชัยจันทร์	40 ม.7 ต.กรูด อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี		

การอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี

"การพัฒนาระบบกรีดยางพาราเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำยาง"

4 มีนาคม 2553 ณ ห้องบรรยาย ทธ 102

คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

17	ผศ.ดร.สาวิตร มีจ้อย	สถาบันวิจัยและฝึกอบรมการเกษตรลำปาง		054-342553
18	ผศ.ดร.บุญเทิ้ม เลิศสุภวิทย์นภา	ภาควิชาพืชไร่ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี		089-5855633
19	คุณฐปกรณ์ สุมินตราวงศ์	สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางอำเภอเมืองสตูล		086-9000919
20	คุณพิศุ์พิงษ์ นกแก้ว	สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางอำเภอเมืองสตูล		
21	คุณทวิม เลิศนุชสรารักษ์	ที่ปรึกษากรมส่งเสริมอุตสาหกรรม		086-9586464
22	ว่าที่ร้อยตรีจตุรงค์ สัมพันธ์ หมวดเมือง	สาขาพืชศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ ม.เทคโนโลยีมณฑลศรีวิชัย		075-329936
23	คุณชนพล ชาสุวรรณ	9 ม.5 ต.กรูด อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี		
24	คุณจิรศักดิ์ ภิญโญประการ	100/8 หมู่บ้านเขื่อนทรลปาร์ค ต.คอหงส์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา		081-5412620
25	คุณสมเจต แก้วเอี่ยม	17/3 ถ.สนามบินลพบุรีฯ ต.ควนลัง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา		084-1947833
26	คุณธีรพัชร กัลยาศิริ			086-9595932
27	คุณศตวรรษ วาณิชาม	สะเตา		081-3885182
28	คุณไพเราะ กาวศรี	สวนไม้ดอกโดนงาช้าง		081-3281328
29	นาง เสด็จนาง กฤษณา ๐๗/๑๐๖	๐๗/๑๐๖ ๐-๑๓๐๖		081-8976561
30	นาง นกแก้ว กิ่งแก้ว			086- ~~88~~ 5522
31	นางสาว ใสตะวัน	ใสตะวัน		081-567557
32				
33				

การอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี
 "การพัฒนาระบบกรีดยางพาราเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำยาง"
 4 มีนาคม 2553 ณ ห้องบรรยาย ทธ 102
 คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ลำดับที่	รายชื่อ	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	ลงชื่อ	เบอร์โทรศัพท์/E-mail
1	ผศ.ดร.เจือ สุทธิวนิช	คณะทรัพยากรธรรมชาติ		
2	ผศ. ดร.ประวิตร โสภโณดร	คณะทรัพยากรธรรมชาติ		
3	คุณศิริพร พรหมพัฒน์	คณะทรัพยากรธรรมชาติ		
4	คุณอมรรัตน์ จันทนาอรพินท์	คณะทรัพยากรธรรมชาติ		60/2
5	อาจารย์สมพงษ์ เทศประสิทธิ์	คณะทรัพยากรธรรมชาติ		0749512743
6	คุณสุภาพ จันทรรัตน์	คณะทรัพยากรธรรมชาติ		081-6098313
7	คุณเกิรมย์ สุขวัฒน์	คณะทรัพยากรธรรมชาติ		6023
9	คุณวิไลลักษณ์ สิงขรัตน์	คณะทรัพยากรธรรมชาติ		081-2734102
10	คุณประพันธ์ แก้วสุข	คณะทรัพยากรธรรมชาติ		089-7398932
11	คุณดำเนิน พุ่มวิเศษ	คณะวิทยาศาสตร์		
12	คุณโสภณ ฤทธิพรา	คณะแพทยศาสตร์		087-2953991, 089-5962882
13		คณะทรัพยากรธรรมชาติ		081-8926907
14		คณะทรัพยากรธรรมชาติ		089 999 099
15				
16				
17				

การอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี
 "การพัฒนาระบบกรีดยางพาราเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำยาง"
 4 มีนาคม 2553 ณ ห้องบรรยาย ทธ 102
 คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ลำดับที่	รายชื่อ	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	ลงชื่อ	เบอร์โทรศัพท์/E-mail
1	นายปรกรณ์ ปรีชาวุฒิเดช	ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนนราธิวาส		0815400010
2	นางแวแอะเซาะ อัสมะแอ	หัวหน้างานฝึกอบรมฯ		089-7779862
3	นายทวีบุญ เขาวะเจริญ	หัวหน้าแผนและงบประมาณ		
4	นายอับรอเฮม แวะหะมะ	เจ้าหน้าที่งานฝึกอบรมฯ		08-9468-4295
5	นายหมอยโร คอเลาะ	เจ้าหน้าที่งานฝึกอบรมฯ		089-1707038
6	นางสาวรุสมิณี บินหะยีสะมะแอ	เจ้าหน้าที่งานฝึกอบรมฯ		084-8814641
7	นายมานอญ์ หะยีลาเต๊ะ	เครือข่ายเกษตรวิทยาลัยชุมชน		0895996508
8	นายเฟาซี ค็ือเร๊ะ	เครือข่ายเกษตรวิทยาลัยชุมชน		0842965607
9	นายอับดุลเลาะ เจ๊ะชะ	เครือข่ายเกษตรวิทยาลัยชุมชน		0878287440
10	นายอับดุลฮาดี บือราสง	เครือข่ายเกษตรวิทยาลัยชุมชน		0607052316
11		102 ม.ร.บ. 5		0817984060
12	อ.อ. อ.อ. อ.อ.	102 ม.ร.บ. 5		081-8969063
13	อ.อ. อ.อ. อ.อ.	ม.ร.บ. 5		81-2760889
14	~~อ.อ. อ.อ. อ.อ.~~	~~100/8 ม.ร.บ. 5~~	<del></del>	~~081-5912120~~
15	อ.อ. อ.อ. อ.อ.	ม.ร.บ. 5		081-8708797
16	อ.อ. อ.อ. อ.อ.	ม.ร.บ. 5		081-8593374

การอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี

"การพัฒนาระบบกรีดยางพาราเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำยาง"

4 มีนาคม 2553 ณ ห้องบรรยาย ทธ 102

คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

๐๘๖-๘๙๔/๕๕๓

1	นายรลชัน บิลตัน	กองทุนสวนยางบ้านดอนขี้เหล็ก		
2	นายสุไลมาล สายสลัม	กองทุนสวนยางบ้านดอนขี้เหล็ก		
3	นายไพศาล บิลหมัดหมี่	กองทุนสวนยางบ้านดอนขี้เหล็ก		๐๘๕๕๖๐/๘๖๙
4	นายยูโซ๊ะ สายสลัม	กองทุนสวนยางบ้านดอนขี้เหล็ก		
5	นายเน้ม สายสะอิด	กองทุนสวนยางบ้านดอนขี้เหล็ก		
6	นางสาวอรุณี สดักดีกุล	นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	อรุณี สดักดีกุล	๐๖๕-๘๙๘๐๕๔๓
7	นายสุวิทย์ อนุสีห์	นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา		
8	นางสมทณภร มาภักดิ์	นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	สมทณภร มาภักดิ์	๐๔๕-๐๕๑๗๗๔๙
9	นายจิระพันธ์ ชัยประเสริฐ	1/1 ๕.๑ ต.ปรางค์ อ.ระโนด จ.สงขลา	จิระพันธ์ ชัยประเสริฐ	๐๗๔-๒๙๘๐๔๔
10	นางสาว อารุณี วรรณแก้ว	1/1 ๕.๗ ต.ปรางค์ อ.ระโนด จ.สงขลา	อารุณี วรรณแก้ว	๐๘๓ 1๙1 33๗๐
11	นายสมทรงธรรม มาภักดิ์	121/1 ๕.๕ ต.ปรางค์ อ.ระโนด จ.สงขลา ๕๗110		๐๙1-๗๖๖๕๗๘๖
12	น.ส. ปุณยลักษณ์ สว่างวัฒนา	145/๕.๑๐ ต.ปรางค์ อ.ระโนด จ.สงขลา	ปุณยลักษณ์ สว่างวัฒนา	
13	น.ส. สุกฤษฏ์ แสนปลั่ง	นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	สุกฤษฏ์ แสนปลั่ง	๐๘๗-๐๐๙๘๖๕๒
14	น.ส. นันทพร เกิดสุวรรณ	— " —	นันทพร เกิดสุวรรณ	๐๘๔-๔๔๕๕11๒
15	นาย สุภากรวิวัฒน์ บุณยวัฒน์	นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	สุภากรวิวัฒน์ บุณยวัฒน์	๐๘๕ ๘๙๖๔๔๒
16	น.ส. ชัยภาภรณ์ เต็มบุญ	นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	ชัยภาภรณ์ เต็มบุญ	๐๕๖-๕๖๓๔๖๕๖
17	นางจนาภาณี อังโสภา	— " —	จนาภาณี อังโสภา	๐๘๖-๙๖๘๔๒๔1

การอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี
 "การพัฒนาระบบกริดยางพาราเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำยาง"
 4 มีนาคม 2553 ณ ห้องบรรยาย ทช 102
 คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ลำดับที่	รายชื่อ	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	ลงชื่อ	เบอร์โทรศัพท์/E-mail
1	นายทรงศักดิ์ ศรีสุวรรณ	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ	ทรงศักดิ์ ศรีสุวรรณ	085-5839414
2	นางสาวสาลิณี เฉลิมวงศ์	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ	สาลิณี เฉลิมวงศ์	087-9670435
3	นางสาวสุภาวดี สิทธิชัย	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ	สุภาวดี สิทธิชัย	084-5075189
4	นายอภิรักษ์ ดวงมุสิก	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ	อภิรักษ์ ดวงมุสิก	084-9993625
5	นางสาวอุมาภรณ์ อุดมผล	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ	อุมาภรณ์ อุดมผล	085-1613614
6	นางสาวชนิภาญจน์ อ่องหวาง	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ	ชนิภาญจน์ อ่องหวาง	089-4642001
7	นางสาวลดาวัลย์ เจศิริรัตน์	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ	ลดาวัลย์ เจศิริรัตน์	080-5445334
8	นางสาวกาญจนาพรรณ ด้วงคำ	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ		086-9682261
9	นายธนะวิทย์ สุนทรวิทย์	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ		086-9609191
10	นายสิทธิพงษ์ พรหมมา	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ	สิทธิพงษ์ พรหมมา	
11	นางสาวมาเรียม โต๊ะประคู้	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ		
12	นางสาวพิมพ์ภิดา ศุภเจริญกุล	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ	พิมพ์ภิดา ศุภเจริญกุล	
13	นางสาววิภาวี บุญยะตุลานนท์	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ	วิภาวี บุญยะตุลานนท์	
14	นางสาวสุนิรัตน์ วัฒนศิริลาภรณ์	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ	สุนิรัตน์ วัฒนศิริลาภรณ์	
15	นางสาวกษมา เชิงฉลาด	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ	กษมา เชิงฉลาด	
16	นางสาวปัทมา หมาดหัง	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ	ปัทมา หมาดหัง	

การอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี

"การพัฒนาระบบกรีดยางพาราเพื่อเพิ่มผลผลิตน้ำยาง"

4 มีนาคม 2553 ณ ห้องบรรยาย ทธ 102

คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	ชื่อ-นามสกุล	เบอร์โทร/Email
17	นางสาวสุดา แก้วศรีสม	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ	สุดา	085-894916
18	นายฤทธิรงค์ มีสุข นว	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ	ฤทธิรงค์ นว	044-2905193
24	นางสาวอุษา วิชาริคุณ	นักศึกษาคณะพัฒนาการเกษตร คณะทรัพยากรธรรมชาติ		
25	นางสาวอารีย์ จันแก้ว	นักศึกษาคณะพัฒนาการเกษตร คณะทรัพยากรธรรมชาติ	อารีย์ จันแก้ว	081-0802019
26	นางสาวอัมพวรรณ มณีโชติ	นักศึกษาคณะพัฒนาการเกษตร คณะทรัพยากรธรรมชาติ	อัมพวรรณ มณีโชติ	0895936549
27	นางสาวภาวรัตน์ บัญจันทร์	นักศึกษาคณะพัฒนาการเกษตร คณะทรัพยากรธรรมชาติ	ภาวรัตน์ บัญจันทร์	081-6951244
28	นางสาวศิริราณี วงษ์กระจำ	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ		
29	นางสาวปฎิญา สระแก้ว	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ		
30	นางสาวจุฑาพร บุญศรี	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ	จุฑาพร บุญศรี	085-8919074
31	นางสาวปัญญานุช แซ่อ่อง	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ	ปัญญานุช แซ่อ่อง	085-8948398
32	นางสาวสรยา รักษ์วงศ์	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ	สรยา รักษ์วงศ์	087-9937372
33	นางสาวอุษา บิลก่อเดิม	นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ		
34	นายทศนัส คุลากรุ่งวิกรัย	นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ทศนัส	084-9982083
35	นายกำพล เขียวแสงนิต	นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	กำพล เขียวแสงนิต	087-4783983
36	น.ส. สุกฤษณ์ อนุเกียรติ	น.ส. อนุเกียรติ อนุเกียรติ		0898926992
37	นายอภิสิทธิ์ วัฒนศิริ	น.ส. อนุเกียรติ อนุเกียรติ	อภิสิทธิ์ วัฒนศิริ	089-1987465
38	นางสาววิภาดา วัฒนศิริ	น.ส. อนุเกียรติ อนุเกียรติ	วิภาดา วัฒนศิริ	087-8871011

